

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTEGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

COMMISSION DE LA SANTE PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU RENOUVEAU DE LA
SOCIETE

dinsdag

26-03-2002

14:00 uur

mardi

26-03-2002

14:00 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

INHOUD

Vraag van de heer Karel Van Hoorebeke aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de werkwijze die wordt gevolgd bij BSE-gevallen" (nr. 6425)

Sprekers: **Karel Van Hoorebeke, Magda Aelvoet**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van de heer Philippe Seghin aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de invoer van geneesmiddelen door de apothekers" (nr. 6704)

Sprekers: **Philippe Seghin, Magda Aelvoet**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van de heer Ludo Van Campenhout aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het statuut van dierenartsen met opdracht" (nr. 6569)

Sprekers: **Ludo Van Campenhout, Magda Aelvoet**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van de heer Philippe Seghin aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de opvangcentra voor asielzoekers" (nr. 6705)

Sprekers: **Philippe Seghin, Magda Aelvoet**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van de heer Philippe Seghin aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de distributie van geneesmiddelen aan dienstdoende apothekers op zondag" (nr. 6706)

Sprekers: **Philippe Seghin, Magda Aelvoet**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van de heer Philippe Seghin aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de beroepstitel voor de uitoefening van het paramedisch beroep van 'farmaceutisch-technisch assistent'" (nr. 6707)

Sprekers: **Philippe Seghin, Magda Aelvoet**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van mevrouw Els Van Weert aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de erkenning van

SOMMAIRE

Question de M. Karel Van Hoorebeke à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la procédure suivie lors de la détection de cas d'ESB" (n° 6425)

Orateurs: **Karel Van Hoorebeke, Magda Aelvoet**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de M. Philippe Seghin à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'importation de médicaments par les pharmaciens" (n° 6704)

Orateurs: **Philippe Seghin, Magda Aelvoet**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de M. Ludo Van Campenhout à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "le statut des vétérinaires chargés de mission" (n° 6569)

Orateurs: **Ludo Van Campenhout, Magda Aelvoet**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de M. Philippe Seghin à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les centres d'accueil pour demandeurs d'asile" (n° 6705)

Orateurs: **Philippe Seghin, Magda Aelvoet**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de M. Philippe Seghin à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la distribution des médicaments aux pharmaciens de garde le dimanche" (n° 6706)

Orateurs: **Philippe Seghin, Magda Aelvoet**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de M. Philippe Seghin à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "le titre professionnel pour exercer la profession paramédicale 'd'assistant pharmaceutico-technique'" (n° 6707)

Orateurs: **Philippe Seghin, Magda Aelvoet**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de Mme Els Van Weert à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'agrément de

algemeen geneeskundigen" (nr. 6713)

Sprekers: Els Van Weert, Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Samengevoegde vragen van 13
- de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de beweringen van professor Vleugels in verband met het aantal vermijdbare overlijdens in de Belgische ziekenhuizen" (nr. 6712)

- mevrouw Yolande Avontroodt aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het aantal vermijdbare sterfgevallen in ziekenhuizen" (nr. 6739)

Sprekers: Jo Vandeurzen, Yolande Avontroodt, Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van mevrouw Yolande Avontroodt aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het voorkomen van resistentie tegen medicatie voor tuberculose" (nr. 6781)

Sprekers: Yolande Avontroodt, Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van de heer José Vande Walle aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de herwaardering van het huisartsenberoep" (nr. 6687)

Sprekers: José Vande Walle, Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van mevrouw Magda De Meyer aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "strengere straffen voor dierenbeulen" (nr. 6733)

Sprekers: Magda De Meyer, Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van mevrouw Joke Schauvliege aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de epidemie van het overgewicht" (nr. 6738)

Sprekers: Joke Schauvliege, Magda Aelvoet, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de voor consumptie ongeschikt verklaarde St. Jacobsschelpen besmet met

médecins généralistes" (n° 6713)

Orateurs: Els Van Weert, Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Questions jointes de 13
- M. Jo Vandeurzen à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les affirmations du professeur Vleugels concernant le nombre de décès pouvant être évités dans les hôpitaux belges" (n° 6712)

- Mme Yolande Avontroodt au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le nombre de décès qui auraient pu être évités dans les hôpitaux" (n° 6739)

Orateurs: Jo Vandeurzen, Yolande Avontroodt, Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de Mme Yolande Avontroodt à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la prévention de la résistance aux médicaments tuberculostatiques" (n° 6781)

Orateurs: Yolande Avontroodt, Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de M. José Vande Walle à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la revalorisation de la profession de médecin généraliste" (n° 6687)

Orateurs: José Vande Walle, Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de Mme Magda De Meyer à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "des peines plus sévères pour les personnes qui maltraitent les animaux" (n° 6733)

Orateurs: Magda De Meyer, Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de Mme Joke Schauvliege à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'épidémie de l'obésité" (n° 6738)

Orateurs: Joke Schauvliege, Magda Aelvoet, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de M. Luc Goutry à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les coquilles Saint-Jacques déclarées impropres à la

biotoxines" (nr. 6747)

Sprekers: **Luc Goutry, Magda Aelvoet**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van de heer Jacques Germeaux aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het statuut van de diabetologische verpleegkundige" (nr. 6786)

Sprekers: **Jacques Germeaux, Magda Aelvoet**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Samengevoegde vragen van
- mevrouw Frieda Brepoels aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het koninklijk besluit betreffende pcb's in vis" (nr. 6797)

- de heer Hubert Brouns aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "dioxines en pcb's in vis" (nr. 6833)

Sprekers: **Frieda Brepoels**, voorzitter van de VU&ID-fractie, **Hubert Brouns, Magda Aelvoet**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van de heer Yves Leterme aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de toekenning van een milieuvergunning voor de bouw van windmolenparken in zee" (nr. 6818)

Sprekers: **Yves Leterme**, voorzitter van de CD&V-fractie, **Magda Aelvoet**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Samengevoegde vragen van
- mevrouw Joke Schauvliege aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "een kaartcontrolesysteem voor automatenshops" (nr. 6826)

- de heer Guy Hove aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de alcoholpops in drankautomaten" (nr. 6846)

Sprekers: **Joke Schauvliege, Guy Hove, Magda Aelvoet**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van de heer Ferdy Willems aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de mishandeling van greyhounds en galgo's" (nr. 6830)

Sprekers: **Ferdy Willems, Magda Aelvoet**,

consommation en raison de leur contamination aux biotoxines" (n° 6747)

Orateurs: **Luc Goutry, Magda Aelvoet**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de M. Jacques Germeaux à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "le statut du personnel infirmier spécialisé en diabétologie" (n° 6786)

Orateurs: **Jacques Germeaux, Magda Aelvoet**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Questions jointes de
- Mme Frieda Brepoels à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'arrêté royal relatif à la présence de pcb dans les poissons" (n° 6797)

- M. Hubert Brouns à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la présence de dioxine et de pcb dans le poisson" (n° 6833)

Orateurs: **Frieda Brepoels**, présidente du groupe VU&ID, **Hubert Brouns, Magda Aelvoet**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de M. Yves Leterme à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'octroi d'un permis d'environnement pour la construction d'un parc d'éoliennes en mer" (n° 6818)

Orateurs: **Yves Leterme**, président du groupe CD&V, **Magda Aelvoet**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Questions jointes de
- Mme Joke Schauvliege à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "un système de contrôle par cartes pour les magasins automatiques" (n° 6826)

- M. Guy Hove à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les alcopops dans les distributeurs de boissons" (n° 6846)

Orateurs: **Joke Schauvliege, Guy Hove, Magda Aelvoet**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de M. Ferdy Willems à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les mauvais traitements infligés aux greyhounds et aux galgos" (n° 6830)

Orateurs: **Ferdy Willems, Magda Aelvoet**,

minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Vraag van de heer Hubert Brouns aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen" (nr. 6832) 55

Question de M. Hubert Brouns à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'Agence fédérale pour la Sécurité de la Chaîne alimentaire" (n° 6832) 55

Sprekers: **Hubert Brouns, Magda Aelvoet**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Orateurs: **Hubert Brouns, Magda Aelvoet**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET
LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE
HERNIEUWING

van

DINSDAG 26 MAART 2002

14:00 uur

COMMISSION DE LA SANTE
PUBLIQUE, DE
L'ENVIRONNEMENT ET DU
RENOUVEAU DE LA SOCIETE

du

MARDI 26 MARS 2002

14:00 heures

De vergadering wordt geopend om 14.26 uur door mevrouw Yolande Avontroodt, voorzitter.
La séance est ouverte à 14.26 heures par Mme Yolande Avontroodt, présidente.

01 Vraag van de heer Karel Van Hoorebeke aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de werkwijze die wordt gevolgd bij BSE-gevallen" (nr. 6425)

01 Question de M. Karel Van Hoorebeke à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la procédure suivie lors de la détection de cas d'ESB" (n° 6425)

01.01 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik wil u een aantal concrete vragen stellen over de werkwijze die wordt gevolgd wanneer moet worden opgetreden bij landbouwbedrijven die geconfronteerd worden met een besmetting. Daartegen moeten inderdaad maatregelen genomen worden. Ik wil de noodzaak van die maatregelen niet in vraag stellen, wel de werkwijze die men daarbij volgt, vooral wat de informatie aan de betrokkenen betreft.

U zult zich best kunnen indenken dat wanneer een landbouwbedrijf geconfronteerd wordt met de plotse melding dat het bedrijf in het kader van een BSE-besmetting moet worden ontruimd, dit niet alleen op bedrijfseconomisch vlak maar ook op menselijk vlak heel wat gevolgen en emoties losmaakt. De vraag daarbij is op welke wijze die melding aan die mensen wordt overgebracht.

Ik zou – misschien wat overdreven – de parallel kunnen maken met de aanhouding van iemand. Wij hebben hier nog niet het Amerikaanse systeem waarbij bij elke aanhouding onmiddellijk alle rechten en plichten worden voorgelezen, met inbegrip van het recht op bijstand van een advocaat. Ook wanneer hier iemand wordt aangehouden, of zelfs als hij alleen verhoord wordt, worden hem zijn rechten voorgelezen. Ik noem maar de wet-Franchimont, en dergelijke. Ik heb het gevoel dat dit niet het geval is wanneer wordt opgetreden in het kader van een BSE-besmetting.

Ik geef een concreet voorbeeld van een bedrijf dat geconfronteerd werd met zo'n besmetting. Plots – nochtans ging het over een feit dat zich jaren voordien had voorgedaan – werd het bedrijf

01.01 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Le mode d'intervention des fonctionnaires lors de la constatation de cas d'ESB laisse vraiment à désirer. Les agriculteurs sont abandonnés à leur sort et ne reçoivent aucun accompagnement. La procédure d'évaluation de la valeur des bêtes est intolérable, dans la mesure où l'information est transmise tardivement, voire pas du tout, et que les agriculteurs n'ont aucune possibilité de se défendre. En outre, ils n'ont pas accès aux données de leur dossier. Quels sont les droits des intéressés? De quelle manière le dommage est-il évalué? Quel est le déroulement exact de la procédure? La ministre compte-t-elle proposer des mesures concrètes en la matière?

geconfronteerd met de melding dat de runderen van het bedrijf wellicht moesten worden afgemaakt wegens een mogelijke besmetting. De manier waarop het verhaal verderging, stoort me. Men ging analyses doen. Het bedrijf kreeg echter geen informatie over de uitslag van die analyses en men kon geen rapporten inzien. Wanneer het bedrijf telefonisch contact opnam met de bevoegde diensten werd er bijvoorbeeld 's vrijdags gezegd: wij kennen de uitslag wel, maar we kunnen u die pas maandag of dinsdag meedelen. U kunt zich wel indenken wat gedurende dat weekend in de hoofden van die mensen omging. Zij wisten immers niet of de uitslag positief zou zijn, of negatief, met alle gevolgen vandien.

Ten eerste, mevrouw de minister, wil ik u dus vragen wat de concrete rechten van de betrokken bedrijven zijn wat de manier betreft waarop onderzocht wordt of het al dan niet gaat om een besmetting waartegen opgetreden moet worden.

Ten tweede, is er het bijkomende aspect van de schaderaming. Die mensen krijgen dikwijls niet de kans om op een ernstige wijze met de ambtenaren te spreken die waarschijnlijk hun boekje ter hand nemen en zeggen: het gaat over deze en die runderen, en die zijn zoveel waard, terwijl voor die mensen elk rund een investering betekende gedurende zoveel tijd. Daarbij geven zij dikwijls een andere waarde dan de ambtenaar aanneemt. Kunnen de betrokkenen een expertise laten verrichten zonder dat zij bijvoorbeeld het gevaar lopen het verwijt te krijgen dat zij de werkzaamheden van de controleurs blokkeren? Ook dat aspect is toch niet onbelangrijk?

Ten derde, is er de begeleiding, en die is mijns inziens ook niet onbelangrijk, mevrouw de minister. Ik spreek niet over slachtofferhulp zoals we die kennen bij criminele feiten, maar over de begeleiding van mensen die met het teloorgaan van hun bedrijf worden geconfronteerd. Dikwijls gaat het om een familiebedrijf van vader op zoon.

Mevrouw de minister, ik weet dat u gevoelig bent voor zulke aangelegenheden. Dit zijn mijn vragen.

Ten eerste, welke werkwijze wordt bij de behandeling van de betrokkenen gevolgd? Welke rechten hebben zij? Op welke informatie hebben zij recht? Is het normaal dat zij telefonisch moeten aandringen op antwoorden, dat zij geen rapporten krijgen en gedurende een aantal dagen in het ongewisse blijven?

Ten tweede, vindt u het ook niet onontbeerlijk dat in de toekomst wordt gedacht aan de psychologische begeleiding van die mensen, die met het leeghalen van hun bedrijf worden geconfronteerd? Een faillissement veroorzaakt dikwijls al sociale drama's. Dikwijls ziet men het faillissement aankomen, terwijl dergelijke gevallen zich plots voordoen.

Mevrouw de voorzitter, dit zijn de concrete vragen die ik aan de minister wil stellen.

01.02 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw de voorzitter, collega's, bij de normale manier van werken in het kader van de BSE-problematiek is het eerste resultaat afkomstig van een eerste snelle test, die aanduidt dat er een probleem is. Vervolgens wordt direct

01.02 **Magda Aelvoet**, ministre: Lorsqu'un premier test rapide indique un résultat positif, et qu'un deuxième test rapide le confirme,

een tweede snelle test uitgevoerd. Als het positief resultaat wordt bevestigd, lichten wij het bedrijf natuurlijk onmiddellijk in. De moeilijkheid is dat tussen het moment waarop de snelle testen op een probleem hebben gewezen en het ogenblik van de definitieve uitslag van het onderzoek in Coda-Cerva – een eigen onderzoekslabo van de overheid – een aantal dagen verloopt. Daaraan kan niemand iets veranderen, maar wij kunnen niet het risico lopen dat tussen de snelle test die aantoonde dat er hoogstwaarschijnlijk een probleem is en de definitieve bevestiging van de test, de dieren worden verkocht en in de voedselketen terecht komen. Dat zouden de bevolking en dit Parlement in geen geval nemen. Op dat vlak moet u consequent zijn. Als u een heel accurate opvolging wenst, mogen de dieren niet meer weg als de snelle testen op een ernstige indicatie wijzen. Er is geen andere keuze dan het bedrijf te verwittigen en bewegingen in afwachting van het definitief resultaat te verbieden. Die wachtdagen zijn psychologisch verschrikkelijk. Daarin hebt u volledig gelijk, maar dat is een angst die – jammer genoeg – niemand kan wegnemen. Wij kunnen er de mensen alleen op wijzen dat de kans op een meevaller bijzonder klein is. In feite kunnen de betrokkenen zich – als psychologische raad – best onmiddellijk instellen op het ernstigste geval, want dat zullen zij hoogstwaarschijnlijk later te horen krijgen.

Mijn tweede punt heeft te maken met hun rechten. Daarvoor zijn normale procedures opgesteld. Men gaat over tot de ruiming – indien nodig – zodra men over de definitieve resultaten van Coda-Cerva beschikt. In dat geval wordt er een schatter gestuurd die de waarde van de dieren moet schatten. Als daarover een betwisting is, wordt een tweede schatter gestuurd. De dierengeneeskundige dienst heeft nu voorgesteld om die procedure te formaliseren. Daarover is al uitvoerig overleg met de beroepsorganisaties gepleegd. Op die manier weet men beter wat men exact kan doen en vragen. Er moet ook een beroepsprocedure mogelijk zijn. Dat is nu afgesproken. Na de laatste gesprekken met de landbouwvertegenwoordigers is daarover een ontwerp van koninklijk besluit in de maak. Later zullen wij het op de Ministerraad bespreken en aan de Raad van State voorleggen. Uiteindelijk zal in betere mogelijkheden worden voorzien.

De begeleidingstaken worden door een aantal beroepsorganisaties zelf ten aanzien van hun leden opgenomen. Ik zal mij uitvoerig bevragen over wat men precies doet. Die organisaties hebben immers een vertrouwensband met hun leden. Als op dat vlak expliciete vragen rijzen, zal ik zien wat daar eventueel kan gebeuren.

01.03 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mevrouw de voorzitter, ik mag toch nog even antwoorden? Het gaat immers over een belangrijk menselijk probleem.

Mevrouw de voorzitter, ik wil de minister danken voor het begrip dat zij opbrengt voor de situatie waarin dergelijke mensen zich bevinden.

01.04 Minister Magda Aelvoet: Ik heb er geen enkel probleem mee mij in te leven in de situatie van de getroffen boeren die hun bedrijf ten onder zien gaan en ik ben er inderdaad van overtuigd dat dit psychologisch zeer zwaar is. Daar twijfelt u toch niet aan?

l'agriculteur concerné est informé. Les résultats des analyses effectuées par le laboratoire public CODA-CERVA ne sont connus qu'au bout de quelques jours.

Cette période d'attente est inévitable, nous ne pouvons prendre aucun risque. Lorsque le laboratoire constate un risque de contamination, les animaux ne peuvent en aucun cas être déplacés. Je comprends que cette période d'attente ait un impact psychologique important.

Dans l'hypothèse où la contamination est confirmée, un expert est envoyé pour évaluer la valeur du bétail. Le service vétérinaire a été consulté dans le but de standardiser cette procédure. Un projet d'arrêté royal est en préparation. Il suivra le parcours normal: examen en Conseil des ministres et avis du Conseil d'Etat. Une procédure de recours sera élaborée.

L'accompagnement des agriculteurs est pris en charge par une série d'organisations professionnelles. Je vais vérifier ce qui pourrait éventuellement être amélioré à ce niveau.

01.03 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Je remercie la ministre pour l'attention qu'elle porte aux agriculteurs concernés.

01.05 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Niet onmiddellijk, mevrouw de minister. Elke dag is voor mij een openbaring!

Wat de procedure betreft, neem ik er akte van dat men werkt aan een verfijning. In het verleden zijn er problemen geweest. Men komt op het bedrijf en zonder naar de dieren te kijken oordeelt men op basis van het stamboek. Dikwijls is er een verschil tussen hetgeen op de fiche staat en hetgeen in werkelijkheid is gebeurd inzake de betrokkenheid van de bedrijfsleiders en de dieren. De procedure moet, mijns inziens, inderdaad verfijnd worden. Ik ga ermee akkoord dat u dit wilt bestuderen.

Mevrouw de minister, ik betwist geenszins dat men tussen de eerste test en de finale test de nodige maatregelen neemt om het bedrijf te blokkeren en de verkoop van de dieren te vermijden. Hier ligt een informatietaak voor de ambtenaren weggelegd om de bedrijven hierop te wijzen. Het geval dat ik heb aangekaart was geen voorbeeld. Men moest telefoneren. Men kreeg niet het juiste antwoord. Als men met een dergelijk probleem geconfronteerd wordt, lijkt me dit niet de juiste aanpak. De ambtenaren hebben de opdracht het bedrijf te bezoeken en met de mensen te spreken. Zij moeten het verdere verloop van de zaken toelichten. Zelfs vanuit een positieve benadering van het probleem dat ik heb geschetst, dring ik erop aan dat u waar mogelijk de procedure op het terrein verfijnt.

01.06 Minister Magda Aelvoet: Mijnheer Van Hoorebeke, het is de regel dat er altijd contact wordt opgenomen met de bedrijfsdierenarts omdat hij een vertrouwensrelatie heeft met de betrokken boer en met de burgemeester om een lokale steun te hebben voor de afhandeling van de zaak.

01.07 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mevrouw de minister, ik hoop dat ooit eens de gelegenheid zult hebben om een concreet geval te volgen en te aanhoren. Dan zult u het menselijk drama leren kennen van hetgeen zich achter de feiten afspeelt.

01.08 Minister Magda Aelvoet: Ik heb er niet de minste twijfel over dat dit menselijke drama's veroorzaakt. Men heeft me ooit uitgenodigd om een bedrijf te bezoeken waar men MKZ vermoedde. Dat is helemaal niet mogelijk. Door het bedrijf te bezoeken maakt men de problemen alleen maar groter. Ik herhaal dat ik me kan inleven in de situatie van mensen die een bedrijf waaraan ze een leven lang hebben gewerkt opeens voor de bijl zien gaan.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

01.05 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): La procédure doit, en effet, être affinée. Le registre généalogique des animaux diverge fréquemment de la réalité. Quoi qu'il en soit, les fonctionnaires doivent mieux informer les agriculteurs concernés pendant la période qui sépare le test rapide du résultat du test définitif. Il est difficile de prendre pleinement conscience de la détresse humaine, sociale et financière.

01.06 Magda Aelvoet, ministre: Après que le test rapide a été réalisé, les fonctionnaires prennent immédiatement contact avec le vétérinaire de l'exploitation et le bourgmestre de la commune où elle se situe, précisément pour prendre cet aspect des choses en considération et pour fournir les informations correctes.

01.07 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): J'espère que la ministre pourra un jour suivre personnellement le cheminement d'un dossier ESB de ce type. Il est presque impossible de s'imaginer le drame humain que cela représente.

01.08 Magda Aelvoet, ministre: Il s'agit, en effet, de drames humains que je suis tout à fait en mesure de m'imaginer.

02 Question de M. Philippe Seghin à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'importation de médicaments par les pharmaciens" (n° 6704)

02 Vraag van de heer Philippe Seghin aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de invoer van geneesmiddelen door de apothekers" (nr. 6704)

02.01 **Philippe Seghin** (PRL FDF MCC): Madame la présidente, madame la ministre, dans le dernier bulletin des questions et réponses écrites, vous avez déjà abordé le sujet suite à une intervention de notre collègue, Mme Van de Casteele. Cependant, ma question a été déposée avant la parution de ce bulletin, ce qui explique sa mise à l'ordre du jour de notre commission aujourd'hui.

De quoi s'agit-il? L'arrêté royal du 8 novembre 2001 modifiant l'arrêté royal du 6 juin 1960 relatif à la fabrication, à la distribution en gros des médicaments et à leur répartition soumet l'importation des médicaments par le pharmacien à des conditions extrêmement strictes.

Cette disposition vise-t-elle tous les médicaments à usage humain, y compris les médicaments homéopathiques n'ayant pas d'équivalent sur le marché belge? Cette disposition n'est-elle pas contraire à la libre circulation des produits et à la libre concurrence? Enfin, les médecins ont-ils été avertis d'une quelconque manière de cette nouvelle obligation selon laquelle il leur appartient de remplir les déclarations dans lesquelles il indique que le patient en question ne peut être adéquatement traité au moyen des médicaments disponibles en ce moment en Belgique et que le traitement au moyen de la spécialité pharmaceutique en question est nécessaire? Où peuvent-ils se procurer le modèle de déclaration et à quel coût? Quelles sont les sanctions pour le pharmacien, le médecin et, éventuellement, le patient en cas de non-observation de cette mesure?

02.02 **Magda Aelvoet**, ministre: Madame la présidente, monsieur Seghin, il s'agit bien ici de l'article 48 de l'arrêté royal de 1960 qui a été modifié et qui est donc applicable à l'importation par le pharmacien de médicaments à usage humain mais non enregistrés. Les autres médicaments ne sont donc pas concernés.

Pour répondre à votre première question, les médicaments homéopathiques sont également visés. L'arrêté en question, je le répète, vise tous les médicaments à usage humain mais non enregistrés.

La directive européenne 83/CE du 6 novembre 2001 établit un code communautaire relatif aux médicaments à usage humain et prévoit, en son article 6, qu'aucun médicament ne peut être mis sur le marché sans que l'autorité compétente ait délivré une autorisation de mise sur le marché selon les dispositions de cette directive ou sans qu'une autorisation ait été délivrée au niveau centralisé.

Selon l'article 5 de cette même directive, les Etats européens peuvent, en vue de répondre à des besoins spéciaux, supprimer l'exigence d'obtenir une autorisation de mise sur le marché, soit belge ou européen, pour les médicaments fournis en vue de répondre à une commande appelée "commande loyale et non

02.01 **Philippe Seghin** (PRL FDF MCC): De invoer van geneesmiddelen door apothekers is aan zeer strenge voorwaarden onderworpen.

Geldt dat voor alle geneesmiddelen, met inbegrip van de homeopathische geneesmiddelen waarvoor op de Belgische markt geen equivalent bestaat?

Is die bepaling niet in strijd met het vrij verkeer van producten en de vrije concurrentie?

Zijn de artsen ervan op de hoogte dat zij in voorkomend geval verplicht zijn een verklaring in te vullen waarin zij dienen te vermelden dat een in België niet verkrijgbare farmaceutische specialiteit het enige geschikte middel is? Is er een standaardformulier voor die verklaring beschikbaar en hoeveel kost dat? In welke sancties wordt voorzien?

02.02 **Minister Magda Aelvoet**: Artikel 48 van het onlangs gewijzigd koninklijk besluit van 1960 is van toepassing op de invoer van niet geregistreerde geneesmiddelen voor menselijk gebruik. Ook de homeopathische geneesmiddelen vallen onder de toepassing van dat artikel.

Bij de Europese richtlijn 2001/83/EG wordt een communautair wetboek vastgesteld dat voorziet in een vergunning voor het in de handel brengen van geneesmiddelen. De lidstaten mogen "de bepalingen van die richtlijn niet van toepassing verklaren op geneesmiddelen die worden geleverd naar aanleiding van een bonafide bestelling op eigen initiatief" van de arts.

sollicitée", prescrite par un médecin et destinée à des malades particuliers, et ce sous sa responsabilité directe.

L'article 48 susmentionné est donc une transposition en droit belge de cet article de la directive et n'est donc certainement pas contraire au droit européen. C'est en fait une application du droit européen.

A votre question concernant l'avertissement des médecins, je puis vous dire qu'une circulaire est prête à leur être envoyée. Nous attirons l'attention des médecins sur les exigences en question. Au cas où ils souhaiteraient prescrire des médicaments non enregistrés en Belgique, ils trouveront un formulaire de déclaration annexé à la circulaire. Ils peuvent donc agir selon la latitude prévue à l'article 5 de la même directive.

Les peines prévues à l'article 16, § 3, de la loi sur les médicaments sont d'application mais l'article 48 ne vise que la délivrance par le pharmacien et, par conséquent, le non-respect des exigences en matière de délivrance des médicaments non enregistrés en Belgique. Seul, ce non-respect sera punissable.

L'arrêté ne vise les pharmaciens que dans la mesure où ceux-ci ne pourront pas délivrer des médicaments non enregistrés en Belgique si la déclaration n'est pas jointe par le médecin. Si la déclaration est jointe, il n'y a pas de problème mais, dans le cas contraire, ils courent un risque.

02.03 Philippe Seghin (PRL FDF MCC): Madame la présidente, je remercie la ministre des précisions qu'elle nous a apportées. Ma question provenait du fait que beaucoup de médecins s'interrogent pour l'instant à ce sujet. Ils ne reçoivent pas le formulaire en question et ne reçoivent aucune indication sur la procédure à suivre quant à l'importation de ces médicaments non enregistrés. Je souhaitais donc recevoir des explications à ce propos.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van de heer Ludo Van Campenhout aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het statuut van dierenartsen met opdracht" (nr. 6569)

03 Question de M. Ludo Van Campenhout à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "le statut des vétérinaires chargés de mission" (n° 6569)

03.01 Ludo Van Campenhout (VLD): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, mijn vraag handelt over de problematiek van de schijnzelfstandigheid. Ik stel ze met betrekking tot de dierenartsen met opdracht omdat hier de problematiek acuut is. Deze dierenartsen werken in opdracht van het IVK en het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen. Welnu, het koninklijk besluit van 4 juli 1986 stelt de voorwaarden vast waaronder dierenartsen bij het IVK met opdrachten kunnen worden belast. De laatste jaren bestaat evenwel onzekerheid over het zelfstandig statuut van de dierenarts met opdracht. Zo loopt momenteel een rechtszaak van het RSZ tegen het IVK in verband met een vermeende schijnzelfstandigheid. Indien deze rechtszaak ongunstig afloopt ontstaat een ernstig probleem om dierenartsen met opdracht verder te kunnen inzetten.

Deze richtlijn werd door voormeld artikel in Belgisch nationaal recht omgezet.

Een aan alle artsen geadresseerde circulaire is klaar om te worden verzonden. Daarbij wordt een standaardformulier voor de verklaring gevoegd.

De straffen bepaald in artikel 16, paragraaf 3 van de geneesmiddelenwet zijn van toepassing, maar in sommige gevallen zal men ook moeten verwijzen naar artikel 48 van het koninklijk besluit van 1960 dat betrekking heeft op het afleveren van niet-geregistreerde geneesmiddelen. De apotheker zal de betreffende geneesmiddelen niet mogen afgeven indien de verklaring van de geneesheer ontbreekt.

02.03 Philippe Seghin (PRL FDF MCC): Veel geneesheren die geen omzendbrief hebben ontvangen, stelden zich vragen in dit verband.

03.01 Ludo Van Campenhout (VLD): Les vétérinaires chargés de mission travaillent pour l'Institut d'expertise vétérinaire (IEV) et pour l'Agence fédérale pour la sécurité de la chaîne alimentaire (AFSCA). L'arrêté royal du 4 juillet 1986 fixe les conditions dans lesquelles les médecins vétérinaires peuvent être chargés de missions particulières. Ces dernières années, l'insécurité prévaut en ce qui concerne le statut

Mevrouw de minister, is dit probleem u bekend? Wordt er aan een oplossing gewerkt? In welke richting zoekt men en aan welke timing denkt men? De VLD wil de schemerzone tussen zelfstandige en schijnzelfstandige bedienden vermijden door in een soort sociale ruling te voorzien zodat men vooraf voor een statuut kan opteren. Dit is ons algemeen standpunt, maar welke houding neemt u concreet aan tegenover de dierenartsen met opdracht?

03.02 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw de voorzitter, collega's, het probleem is reeds langer bekend en de lopende rechtszaak zorgt inderdaad voor onzekerheid. Het markante aan deze zaak is dat ze het gevolg is van het initiatief van iemand die jarenlang onder dit statuut heeft gewerkt en op pensioenleeftijd gekomen bedenkingen heeft over het statuut waaronder hij jaren heeft gewerkt.

Zolang er geen uitspraak van de rechtbank is in deze zaak kunnen wij geen wettelijk initiatief nemen. Er waren voorstellen voor een interpretatieve wet, maar dan kan de rechter opmerken dat men bij wet een uitspraak van de rechtbank verhindert. Zoiets is blijkbaar onmogelijk.

Wel is het zo dat deze kwestie – naar aanleiding van de definitieve vormgeving en uitvoering van de wet op het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen – opnieuw met betrekking tot de statutaire aangelegenheden van de DMO's ter tafel ligt. Het dominante advies van diverse zijden, met inbegrip van Sociale Zaken, luidt dat het een zelfstandigenstatuut betreft en dat dit statuut het best gehandhaafd blijft.

Wij stellen dus alles in het werk opdat dit kan worden gehandhaafd. Het is evenwel onmogelijk hierover legale duidelijkheid te krijgen voordat de uitspraak valt. Wij hopen dat de uitspraak niet lang meer op zich laat wachten, want inmiddels bevinden wij ons in een schemerzone.

Wij beschikken over goede juridische argumenten aan de hand van dewelke wij kunnen aantonen dat het hier wel degelijk gaat om reële en niet om schijnzelfstandigheid.

03.03 **Ludo Van Campenhout** (VLD): Mevrouw de minister, uw duidelijk antwoord schenkt mij voldoening, waarvoor mijn dank.

De **voorzitter**: Mevrouw de minister, de onzekerheid bij betrokkenen dat zij niet meer op zelfstandige basis zouden kunnen werken is zeer groot.

03.04 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw de voorzitter, wij zenden steeds de signalen uit zoals ik ze daarnet uiteenzette, ook ten aanzien van degenen die zich momenteel over het statuut buigen.

indépendant du médecin vétérinaire chargé de mission. Actuellement, un procès oppose l'ONSS et l'IEV à propos des faux indépendants. Ce procès pourrait avoir des implications importantes pour le recours ultérieur aux médecins vétérinaires chargés de mission. La ministre est-elle consciente du problème? Une solution est-elle en préparation?

03.02 **Magda Aelvoet**, ministre: Ce problème a déjà été abordé à plusieurs reprises. L'intéressé a travaillé pendant plusieurs années sous le statut de médecin vétérinaire chargé de mission et se rend compte, en fin de carrière, qu'un autre statut comporte un règlement plus avantageux en matière de mise à la retraite.

D'un point de vue légal, nous ne pouvons pas prendre d'initiative aussi longtemps que le tribunal ne s'est pas prononcé. Une initiative de notre part pourrait en effet être interprétée comme une immixtion dans la jurisprudence. Les questions statutaires des VCM font l'objet d'un débat. L'avis rendu notamment par le ministère des Affaires sociales équivaut à un maintien du statut d'indépendant. Il est cependant encore trop tôt pour se prononcer sur le fondement légal de cette décision. J'espère que le jugement interviendra le plus rapidement possible. Quoi qu'il en soit, diverses informations semblent indiquer qu'il s'agira bien d'un statut d'indépendant.

03.03 **Ludo Van Campenhout** (VLD): Je remercie la ministre pour la réponse très claire qu'elle a bien voulu me fournir.

La **présidente**: Le secteur est en proie à une très grande incertitude. Je tiens à le souligner.

03.04 **Magda Aelvoet**, ministre: Je ne peux rien dire de plus que ce que je viens de vous répondre.

Mijn probleem is echter dat de uitspraak nog niet plaatsvond en dat ik bijgevolg nog niets kan garanderen wat de bepalingen van de wet betreft.

Pour le reste, j'attends la décision judiciaire.

03.05 Ludo Van Campenhout (VLD): Mevrouw de minister, het probleem in deze zaak is dat er geen interpretatiemogelijkheden bestaan. Dit illustreert duidelijk dat de regering de algemene problematiek van de schijnzelfstandigen moet oplossen. Het is immers inderdaad vaak een probleem dat achteraf opduikt, met betrekking tot personen die gedurende jaren onder hetzelfde statuut werkten. De schermzone sleept vaak jaren aan. Het ware dus aangewezen in dat verband duidelijkheid te creëren, niet alleen met betrekking tot de dierenartsen trouwens.

03.05 Ludo Van Campenhout (VLD): Il sera sans doute envisageable d'adopter alors une loi interprétative. En tout état de cause, le gouvernement devra apporter une solution globale au problème des faux indépendants qui évoluent depuis des années dans une zone d'ombre.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

De **voorzitter**: De vraag nr. 6596 van mevrouw Annemie Van de Casteele wordt naar een latere datum verschoven.

04 Question de M. Philippe Seghin à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les centres d'accueil pour demandeurs d'asile" (n° 6705)

04 Vraag van de heer Philippe Seghin aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de opvangcentra voor asielzoekers" (nr. 6705)

04.01 Philippe Seghin (PRL FDF MCC): Madame la présidente, madame la ministre, la loi-programme du 30 décembre 2001 insère notamment à l'article 6, § 2 de la loi du 5 mars 1964 sur les médicaments, les mots "en centres d'accueil pour demandeurs d'asile". Qu'entend-on exactement par ces termes? S'agit-il de centres définis à l'arrêté royal du 4 mars 1999? Les CPAS accueillant des réfugiés sont-ils également visés? La liste de ces centres est-elle accessible?

04.01 Philippe Seghin (PRL FDF MCC): De programmawet van 30 december 2001 voegt in artikel 6, § 2, van de wet van 5 maart 1964 over de geneesmiddelen de woorden "in een opvangcentrum voor asielzoekers" in. Bedoelt men daarmee de opvangcentra waarin het KB van 4 maart 1999 voorziet? Worden de OCMW's die de vluchtelingen opvangen bedoeld? Is de lijst van die centra beschikbaar?

04.02 Magda Aelvoet, ministre: Madame la présidente, monsieur Seghin, l'article 57ter de la loi organique des centres publics d'aide sociale donne la définition des termes "centres d'accueil pour demandeurs d'asile". Les CPAS en tant que tels ne sont pas visés. Quant à la liste des centres d'accueil, elle peut être consultée auprès de la cellule de coordination "Centres d'accueil pour réfugiés" qui fait partie de l'administration de l'intégration sociale. Par ailleurs, l'arrêté royal du 4 mars 1999 auquel vous vous référez ne concerne pas les centres d'accueil.

J'ajoute qu'un arrêté royal visant à insérer les centres d'accueil pour demandeurs d'asile est en préparation. Cet arrêté traduit en termes exécutifs ce qu'a prévu la loi-programme à laquelle vous faites allusion.

04.02 Minister Magda Aelvoet: De opvangcentra voor vluchtelingen worden omschreven in artikel 57ter van de organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. De wet doelt niet op de OCMW's. De lijst van opvangcentra voor vluchtelingen kan worden verkregen bij de coördinatiecel van de opvangcentra voor vluchtelingen die binnen de administratie van mijn collega Vande Lanotte werd opgericht. Er is geen KB over de opvangcentra. Een KB dat ertoe strekt die centra op te nemen,

wordt nu voorbereid.

04.03 Philippe Seghin (PRL FDF MCC): Madame la ministre, je vous remercie pour cette clarification.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

05 Question de M. Philippe Seghin à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la distribution des médicaments aux pharmaciens de garde le dimanche" (n° 6706)

05 Vraag van de heer Philippe Seghin aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de distributie van geneesmiddelen aan dienstdoende apothekers op zondag" (nr. 6706)

05.01 Philippe Seghin (PRL FDF MCC): Madame la présidente, madame la ministre, l'article 22bis de l'arrêté royal du 6 juin 1960 relatif à la fabrication et à la distribution en gros des médicaments et à leur dispensation prévoit en son point 5 que le grossiste répartiteur, lorsqu'il est de garde, doit tenir en permanence un guichet ouvert à la disposition de tous les pharmaciens d'officines et organiser, dans la région qu'il dessert, au moins un service de distribution à domicile pour les pharmaciens d'officines ouvertes au public assurant un service de garde qui lui en font la demande.

Or, il s'avère que la dernière livraison effectuée chez certains grossistes se fait le samedi soir, voire même le samedi midi. Il n'y a donc pas de service assuré le dimanche. Que doit faire un pharmacien d'officine en cas de médicaments indispensables nécessaires le dimanche? Le grossiste répartiteur sera-t-il tenu responsable, en cas de dommage occasionné, pour une non-délivrance dans ces circonstances ou de délivrance tardive?

05.01 Philippe Seghin (PRL FDF MCC): In verband met de distributie in het groot van geneesmiddelen is bepaald dat de groothandelaar-verdeler een loket ter beschikking moet stellen en een dienst met het oog op de distributie aan de apothekers moet organiseren. Bij sommige groothandelaars gebeurt de laatste distributie echter op zaterdagavond en zelfs op zaterdagmiddag. Wat moet de dienstdoende apotheker dan doen? Zal de groothandelaar-verdeler verantwoordelijk worden gesteld in geval van niet-aflevering of laattijdige aflevering van geneesmiddelen?

05.02 Magda Aelvoet, ministre: Madame la présidente, monsieur Seghin, il est prévu que le guichet de garde du distributeur doit toujours être accessible, en ce compris le samedi mais également le dimanche.

Vous dites que la dernière livraison chez certains distributeurs a lieu le samedi soir, voire le samedi midi, ce qui pourrait poser des problèmes de disponibilité de médicaments.

Ce que le texte de la loi prévoit, c'est qu'un grand distributeur-répartiteur doit avoir à sa disposition 2/3 des médicaments nécessaires. Donc, si un seul médicament manque et qu'il a en stock tous les autres médicaments, il n'y a pas transgression de la loi.

Par ailleurs, il semble que régulièrement, lorsqu'un pharmacien n'a pas un médicament déterminé en stock, il téléphone au médecin afin de se renseigner sur les alternatives auxquelles il peut faire appel. Jusqu'à présent, nous n'avons pas connu de cas de patients qui n'auraient pas pu se voir délivrer un médicament susceptible de les aider.

Mais évidemment, si vous connaissez un problème concret de ce genre, je vous saurais gré de me le dire.

05.03 Philippe Seghin (PRL FDF MCC): Je n'y manquerai pas, madame la ministre.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

06 Question de M. Philippe Seghin à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "le titre professionnel pour exercer la profession paramédicale 'd'assistant pharmaceutico-technique'" (n° 6707)

06 Vraag van de heer Philippe Seghin aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de beroepstitel voor de uitoefening van het paramedisch beroep van 'farmaceutisch-technisch assistent'" (nr. 6707)

06.01 Philippe Seghin (PRL FDF MCC): Madame la présidente, madame la ministre, l'arrêté royal du 5 février 1997, publié au Moniteur belge du 2 juillet 1997, relatif au titre professionnel pour exercer la profession paramédicale d'assistance en pharmacie, fixe les conditions de qualification requises pour l'exercice de la profession d'assistant pharmaceutico-technique, ainsi que la liste des actes dont celui-ci peut être chargé par un pharmacien. Or, il me revient qu'à ce jour, aucun diplôme ne mentionne le titre légalement reconnu, à savoir "assistant pharmaceutico-technique", mais bien d'autres titres comme "assistant en pharmacie", "aide en pharmacie", "préparateur en pharmacie", "auxiliaire en officine" ou "auxiliaire en pharmacie".

Madame la ministre, pourrions-nous avoir des informations et des éclaircissements quant au problème soulevé? Pouvez-vous nous confirmer que les différentes personnes portant de tels titres, y compris celles sorties depuis 1997, sont en règle malgré le fait que leur diplôme ne mentionne pas le titre d'assistant pharmaceutico-

05.02 Minister Magda Aelvoet: Normaliter moet het wachtloket van de verdeler steeds toegankelijk zijn. Uw vraag heeft eerder betrekking op de leveringen, een ander aspect van die problematiek. De wet bepaalt dat de verdeler over twee derden van de nodige geneesmiddelen moet beschikken. Mocht een geneesmiddel ontbreken, zou er geen sprake zijn van een wettelijke inbreuk. Anderzijds komt het blijkbaar regelmatig voor dat wanneer een geneesmiddel ontbreekt, de apotheker de geneesheer belt om hem te vragen of het door een beschikbaar geneesmiddel kan worden vervangen. Als u kennis heeft van gevallen waarin zulke oplossing niet kon worden gevonden, vraag ik u mij daarvan op de hoogte te brengen.

06.01 Philippe Seghin (PRL FDF MCC): De bekwaamheidsvoorwaarden om het beroep van farmaceutisch-technisch assistent uit te oefenen zijn in 1997 bij koninklijk besluit vastgesteld. Maar geen enkel diploma vermeldt de wettelijk erkende titel. Kunt u dit verklaren? Zijn de personen van wie het diploma de wettelijke titel niet vermeldt wel degelijk in orde?

technique?

06.02 Magda Aelvoet, ministre: Madame la présidente, monsieur Seghin, la réponse est simple. Il y a une différence entre la dénomination exacte d'un titre et un diplôme qui vous garantit l'accès à une profession spécifique. La dénomination des titres relève de la compétence des communautés. Nous connaissons de nombreux exemples. Par exemple, la profession telle que décrite dans le cadre de l'arrêté royal de 1978 est, dans le cas qui nous occupe, celle d'assistance en pharmacie. C'est une chose. C'est la dénomination de la profession telle qu'elle est reprise dans l'arrêté royal. Autre chose est le titre qui est donné dans le cadre des communautés à certains diplômes.

Au niveau fédéral, nous vérifions si la formation réellement dispensée permet la prise en charge responsable de l'exercice de la profession. Le fait qu'il n'y ait pas de correspondance dans les titres proprement dits ne pose pas de problème à condition qu'il y ait une parfaite clarté sur les critères requis dans le cadre d'une formation donnée. C'est ainsi qu'il y a des différences entre le titre du diplôme et l'exercice de la fonction telle que définie dans le cadre de l'arrêté royal de 1978.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 Vraag van mevrouw Els Van Weert aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de erkenning van algemeen geneeskundigen" (nr. 6713)

07 Question de Mme Els Van Weert à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'agrément de médecins généralistes" (n° 6713)

07.01 Els Van Weert (VU&ID): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, krachtens de bepalingen van het ministerieel besluit van 3 mei 1999 tot vaststelling van de erkenningcriteria voor huisartsen, dat van kracht werd vanaf 1 juli 2001 na het verschijnen van het koninklijk besluit van 10 juni 2001 tot vaststelling van de nomenclatuur inzake verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering, is een aantal algemeen geneeskundigen met verworven rechten actief bezig met het behalen van de titel van erkend huisarts. Zij hebben een werkgroep opgericht die bestaat uit 19 – volgens sommigen 20 – algemeen geneeskundigen met verworven rechten. Het gaat hier om een zeer kleine groep; daarvan ben ik mij bewust. Dat neemt echter niet weg dat de problematiek de groepsleden overstijgt omdat ook hun patiënten bij het verhaal betrokken zijn, zoals ik straks zal aantonen.

De betrokken geneeskundigen hebben op dit ogenblik 200 uren gevolgd aan een universitair centrum voor huisartsengeneeskunde, of ze zijn bezig die te volgen. Zij hebben in eigen praktijk een stage doorlopen van twee jaar en jaarlijks volgen zij 50 uren seminarie onder supervisie van een stagemeeester-coördinator. De erkenningprocedure wordt in Vlaanderen geregeld door het ICHO. Eind december 2001 kregen de algemeen geneeskundigen met verworven rechten van het RIZIV een nieuw codenummer, 5 of 6, dat hun de status van stagedoend geneesheer geeft.

De streefdatum voor de Europese gelijkvormigheid was 1 januari

06.02 Minister Magda Aelvoet: Het antwoord is eenvoudig, er is een onderscheid tussen de exacte benaming van een titel en het diploma dat toegang geeft tot bepaalde beroepen. De exacte benaming van een titel valt onder de bevoegdheid van de Gemeenschappen.

Wij kijken op federaal niveau na of de opleiding volstaat om het beroep uit te oefenen. Daarom kan de benaming van een titel verschillen van het diploma dat overeenstemt met een opleiding.

07.01 Els Van Weert (VU&ID): Des médecins généralistes titulaires de droits acquis s'emploient activement à obtenir le titre de médecin de famille reconnu. Ce groupe a suivi 200 heures dans un centre universitaire de médecine générale ou un stage de deux ans en continu dans un cabinet privé, ou encore 50 heures de séminaire par an sous le contrôle d'un maître de stage coordinateur. À la fin du mois de décembre, l'INAMI a attribué à ce groupe le numéro de code 005 ou 006, ou le statut de médecin stagiaire.

Bien que la date limite pour l'uniformité européenne ait été fixée au 1er janvier 1995, la Belgique n'a pu débiter l'exécution pratique qu'au mois de juillet 2001. La Belgique n'a pas appliqué les mesures de transition prévues par l'Europe en réponse à

1995. In België is men pas met de praktische uitvoering kunnen beginnen vanaf 1 juli 2001. Gedurende de 6 tussenliggende jaren heeft de erkenningcommissie voor huisartsen het de algemeen geneeskundigen, de mensen met code 1 en 2 – naar hun eigen zeggen weliswaar – bijna onmogelijk gemaakt om met de erkenningprocedure van start te gaan.

Men hield blijkbaar steeds de boot af door te beloven dat er een regeling op komst was en dat men geduld moest hebben. Blijkbaar was dat ook niet zo onlogisch omdat Europa in overgangsmaatregelen had voorzien en gesteld had dat artsen die voor de datum krachtens de richtlijn met de praktijk begonnen zijn een verworven recht dienen te hebben om de werkzaamheden van arts als huisarts in het kader van het stelsel van de sociale zekerheid van de ontvangende lidstaat uit te oefenen, ook al hebben zij geen specifieke opleiding in de huisartsengeneeskunde genoten. België heeft dat niet toegepast.

De betrokken wetgeving is er gekomen om gelijkvormigheid op Europees niveau te bekomen, beantwoordend aan die richtlijn, om het vrij verkeer van artsen en de onderlinge erkenning van diploma's, certificaten en andere titels te vergemakkelijken.

Er rijzen twee grote problemen. Enerzijds is er het probleem dat die artsen lagere tarieven kunnen aanrekenen, wat een probleem voor de artsen zelf is. Een tweede probleem zal rijzen bij de invoering van het globaal medisch dossier. Tot op heden kunnen zij daar niet aan meewerken waardoor de patiënten van die artsen niet van de verlaagde tarifiering kunnen genieten. Zij kunnen dus patiënten verliezen die om die reden elders zullen gaan.

Mevrouw de minister, ik heb een aantal concrete vragen voor u. Ten eerste, ik weet dat er aan het probleem wel degelijk gewerkt wordt. U gaat daar trouwens niet alleen over, ook minister Vandenbroucke heeft daar één en ander over te vertellen. Ik had vooral graag een stand van zaken gekregen. Ik zal de vragen over de redenen waarom het in het verleden mis is gelopen even overslaan, want daar raken wij niet veel verder mee. Intussen heb ik de informatie gekregen dat er een zekere bereidheid bestaat om vandaag iets te doen aan dit dossier. Zult u maatregelen nemen om de tarieven te kunnen optrekken of eventueel zelfs gelijk te schakelen, zoniet krijgt men een discriminatie ten opzichte van andere, zelfs jongere artsen die nog maar net in hun stageperiode zitten.

Ten tweede, welke oplossingen worden voorgesteld voor het globaal medisch dossier en het recht van de artsen om in dat systeem in te stappen? Ik vraag dit vooral uit bezorgdheid om de patiënten die dan midden dit jaar ook recht zouden krijgen op verlaagd remgeld.

07.02 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw Van Weert, ik ben blij dat u zelf zegt dat het hier gaat om een zeer beperkt probleem. Zoals u zegt gaat het om enkele tientallen gevallen. Het probleem is historisch gegroeid. In de beslotenheid van deze commissie wil ik wel zeggen dat een aantal van deze mensen blijkbaar altijd is blijven hopen dat het niet nodig zou zijn om de bijkomende vorming te volgen. Ik heb dan ook al een eerste stap gezet om tegemoet te komen aan het probleem dat zij grotendeels aan zichzelf te danken hebben. Ik zie dat er artsen in de zaal zitten die knikken. De

la directive 93/16/CEE en matière de libre circulation des médecins et de reconnaissance de leurs diplômes.

Les médecins concernés courent le risque de perdre des patients parce qu'ils ne peuvent appliquer les barèmes réduits. Des mesures vont-elles être prises pour augmenter les barèmes et, si possible, pour les porter au même niveau? Ne serait-il pas préférable pour les médecins généralistes de constituer un dossier médical global à la condition suspensive qu'ils terminent leur formation dans les deux ans?

07.02 **Magda Aelvoet**, ministre: Il s'agit, en effet, d'un problème limité qui a évolué au fil du temps. Apparemment, certains médecins n'ont pas jugé utile de suivre la formation complémentaire. Les intéressés doivent donc s'en prendre à eux-mêmes. J'aimerais toutefois trouver une solution à ce

betrokkenen zijn zeer goed gewaarschuwd. Een eerste stap die ik gezet heb om het probleem aan te pakken is de periode waarin die bijscholing nog kon worden ingehaald voor mensen die al meer dan vijftien of twintig jaar in het beroep staan nog één keer te verlengen. Ik heb iedereen heel uitdrukkelijk meegedeeld dat dit de laatste verlenging was omdat men daar anders weer gebruik van zou gaan maken.

Er is inderdaad een probleem met de terugbetaling. Dat is echter al lang het geval. Vermits zij beschouwd worden als mensen die nog in opleiding zijn, vallen zij onder de tarieven die voor huisartsen in opleiding gelden. In de mate waarin wij met een veralgemening van het globaal medisch dossier en alles wat daarmee samenhangt te maken krijgen, wordt dit nog geïntensiveerd. Er is sedert enkele maanden overleg gestart. Logischerwijze hebben zij contact gezocht met mijn kabinet. Wij zoeken nu naar een oplossing opdat de 75%-regeling niet langer op hen zou moeten worden toegepast en hun patiënten niet bestraft worden door uit de boot te vallen door een vermindering van het remgeld. Het blijkt echter dat die oplossing afhangt van een wijziging van de nomenclatuur. Daarmee zijn wij direct bij Sociale Zaken aanbeland. Er is momenteel ook overleg aan de gang met het kabinet van Sociale Zaken. Ik zal de erkenningscommissie voor huisartsen en de Hoge Raad van Geneesheren-Specialisten en Huisartsen vragen om een tussenoplossing voor te stellen, namelijk dat zij een voorlopige en voorwaardelijke erkenning krijgen.

Dit betekent wel dat hun erkenning kan worden ingetrokken wanneer zij die opleiding niet voltooiën. Het is volgens mij de enige manier om een einde te stellen aan deze moeilijkheden. Die problematiek wordt volledig gelijk behandeld voor Nederlandstaligen en Franstaligen. Daarover hoeft u zich echt geen zorgen te maken. Het is een federale aanpak.

07.03 Els Van Weert (VU&ID): Mevrouw de minister, wij hadden zelf ook al gedacht in de richting van een tijdelijke erkenning met alle rechten die daaraan verbonden zijn, zowel voor de artsen als voor de patiënten. U pakt dat dus op een zeer redelijke manier aan, maar het is jammer dat de problematiek zo lang heeft aangesleept. Ik hoop dat de redelijke oplossing die u voorstelt, snel kan worden uitgevoerd.

problème; c'est pourquoi j'ai déjà prolongé la période pour la formation complémentaire. Nous cherchons également une solution pour les tarifs. Ce problème s'aggraverait en effet lorsque le dossier médical global deviendrait obligatoire. Nous tentons de trouver une issue en annulant la réglementation des 75 pour cent, et en essayant de ne pas léser le patient.

Cette solution dépend toutefois de la modification de la nomenclature. Une concertation est organisée à ce sujet avec le département des Affaires sociales. La Commission d'agrément doit à présent présenter des solutions intermédiaires par le biais de l'attribution d'agréments provisoires moyennant une formation; sinon, plus aucun agrément ne sera accordé. Les néerlandophones et les francophones sont du reste traités de la même façon.

07.03 Els Van Weert (VU&ID): Nous avons également envisagé la solution d'un agrément provisoire. Il est certes dommage que les choses aient tellement traîné mais la solution proposée par la ministre me paraît raisonnable.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*Président: Philippe Seghin.
Voorzitter: Philippe Seghin.*

08 Samengevoegde vragen van

- de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de beweringen van professor Vleugels in verband met het aantal vermijdbare overlijdens in de Belgische ziekenhuizen" (nr. 6712)
- mevrouw Yolande Avontroodt aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het aantal vermijdbare sterfgevallen in ziekenhuizen" (nr. 6739)

08 Questions jointes de

- M. Jo Vandeurzen à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de

l'Environnement sur "les affirmations du professeur Vleugels concernant le nombre de décès pouvant être évités dans les hôpitaux belges" (n° 6712)

- Mme Yolande Avontroodt au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le nombre de décès qui auraient pu être évités dans les hôpitaux" (n° 6739)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu.)

(La réponse sera fournie par la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement.)

08.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het gaat hier weliswaar "maar" om een mondelinge vraag, maar volgens mij gaat het om een zeer belangrijke, complexe en ook delicate problematiek die voldoende ernstig is om onze aandacht op te eisen en ons politieke handelen te inspireren.

De concrete aanleiding voor mijn vraag is de vrije tribune van professor Vleugels in de krant. Voor sommigen betekende zijn tekst misschien een hele revolutie, voor hen die hier al meer dan twintig jaar zetelen ongetwijfeld niet.

In zijn artikel extrapoleert professor Vleugels Amerikaanse studies. Daarbij zegt hij eigenlijk dat er wel heel wat aandacht is voor verkeersdoden, maar dat wanneer men de Amerikaanse cijfers extrapoleert men ook onder ogen moet durven zien dat er in België jaarlijks ongeveer 2.000 ziekenhuisdoden vallen, mensen die in een ziekenhuis doodgaan op een manier die eigenlijk had kunnen worden vermeden. In zijn analyse zegt hij dat dit niets te maken heeft met het feit dat wij geen uitstekende artsen zouden hebben, of dat wij geen mensen zouden hebben die zich zeer deskundig inzetten voor de behandeling van de patiënten. Wel heeft het volgens de kern van zijn betoog te maken met het feit dat ziekenhuizen eigenlijk op een verkeerde manier georganiseerd zijn. Zij hebben bij hun interne organisatie veel te weinig aandacht voor het zorgproces zoals dat vanuit het oogpunt van de patiënt wordt gezien. Ziekenhuizen hebben een zeer complexe organisatie en op verschillende punten schort er daar wel iets. De interne organisatie kan beter.

Ik denk dat die analyse juist is. De structuur van de ziekenhuizen in België is inderdaad achterhaald en er moet op zijn minst een groot aantal aanpassingen gebeuren. Zo'n artikel, zo'n appel aan ons geweten kan ons derhalve niet helemaal onberoerd laten. De kern van het betoog van de professor – en ik probeer het te vertalen in mijn woorden – is dat ziekenhuizen, al is het maar op basis van de ziekenhuiswet, gestructureerd zijn in departementen. Zo zijn er de logistieke diensten, het medische departement, het verpleegkundige departement en het paramedische departement. In de structuur van de ziekenhuizen zou men echter meer aandacht moeten hebben voor het proces zoals dat door de patiënt wordt gezien. De patiënt komt binnen via de spoedafdeling of via een consultatie, hij moet behandeld worden, hij moet preoperatieve onderzoeken ondergaan, hij moet voor die onderzoeken tijdig bij de behandelende chirurg en anesthesist zijn en zo verder. Er is echter te weinig *incentive*, te weinig aansturing, ook vanuit de regelgeving, om op dat proces toe te zien.

Natuurlijk is er in Vlaanderen het Kwaliteitsdecreet. In Vlaanderen beweegt er wel een en ander op dat vlak, maar globaal genomen is

08.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Le professeur Vleugels laisse entendre qu'une organisation plus méthodique des soins permettrait d'éviter un certain nombre de décès dans les hôpitaux belges. Chaque année, on recense dans nos hôpitaux environ deux mille morts qui auraient pu être évitées. Les hôpitaux devraient consacrer davantage d'attention à leur mode d'organisation. Ils n'y sont toutefois guère encouragés.

La ministre partage-t-elle le point de vue du professeur Vleugels? Quels sont les effets de cette critique sur la structure obligatoire de l'hôpital décrite dans la loi sur les hôpitaux? Quelles sont les conséquences qui s'imposent pour la conception duale de l'hôpital, qui apparaît toujours dans la nouvelle loi de financement des hôpitaux et dans le projet relatif aux droits des patients?

er terzake weinig aansturing.

Mevrouw de minister, ik wil enkele concrete vragen stellen.

Ten eerste, deelt u de visie van professor Vleugels? Ten tweede, wij hoeven ons nu niet op de exacte cijfers van professor Vleugels fixeren. Dat zijn volgens mij in de eerste plaats aandachtstrekkers, maar als u met de professor akkoord gaat, wat zijn dan de consequenties voor de huidige ziekenhuiswet? Onlangs hebben wij de gezondheidswet goedgekeurd. Daarin staat al een aantal zaken in verband met de ziekenhuizen, maar eigenlijk blijft de vraag bestaan hoe de overheid de integrale zorg door de ziekenhuizen kan stimuleren. Ook blijft de vraag hoe het organisatorische concept kan worden gestimuleerd, dat toch vanuit het zorgproces moet worden opgebouwd. Die vragen is men bij het behandelen van de gezondheidswet zorgvuldig uit de weg gegaan.

Ten derde, ook in de nieuwe ziekenhuisfinanciering blijft de duale ziekenhuisfinanciering overeind. Een gedeelte van de financiën wordt gegenereerd via de erelonen, een ander gedeelte via de verpleegdagprijzen. Ook in uw wetsontwerp over de patiëntenrechten wordt noodgedwongen – zoals u zelf zei in uw schriftelijk antwoord – het woord ‘ziekenhuis’ vermeden, waar het gaat over de relatie tussen de zorgverstrekker en de patiënt. Ook daar – ik neem aan dat het niet uw eerste keuze was maar in uw afwegingen hebt u het voldoende belangrijk geacht om het ontwerp te laten passeren – wordt aanvaard dat in een ziekenhuis een zorgrelatie bestaat, een individuele relatie met een arts. Professor Vleugels zegt daarvan dat die relatie in België strikt genomen goed is. Belangrijk is echter dat hij erop wijst dat de consequentie van het organisatorische model daar wordt buiten gelaten.

Samengevat, mevrouw de minister, indien u de kritiek van de professor deelt, wat zijn dan de consequenties voor de structurering van de ziekenhuizen? Wat zijn de consequenties voor het concept ‘ziekenhuis’. U steunt dit duale concept misschien niet van ganser harte, maar u aanvaardt het blijkbaar omdat u geen conflict wil aangaan met de artsen, of omdat u vindt dat er op het terrein onvoldoende consensus bestaat om een alternatief door te duwen. Hoe het ook zij, wat een aantal zaken betreft, accepteert en honoreert u het bestaande duale concept uitdrukkelijk. Ik vraag me dus af of de analyse van professor Vleugels geen consequenties heeft voor discussies over patiëntenrechten, over ziekenhuisfinanciering, over de structuur van de ziekenhuizen. Daarover had ik graag uw mening gehoord.

08.02 Yolande Avontroodt (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik stel dezelfde vraag als de heer Vandeurzen omdat het mijns inziens een element van de gezondheidszorg betreft waaraan tot nu toe weinig aandacht is besteed. Het bewuste Amerikaanse rapport – dat op het internet staat – telt 280 bladzijden. Ik neem aan dat de heer Vandeurzen die allemaal grondig heeft gelezen. Ik heb dat niet gedaan. Mevrouw de minister, ik vraag u niet of u het rapport volledig hebt gelezen. 280 bladzijden is nogal veel.

08.02 Yolande Avontroodt (VLD): Le professeur Vleugels se fonde sur une extrapolation d'une étude américaine pour affirmer que quelque deux mille cas de décès dans des hôpitaux belges seraient dus à l'organisation dépassée des soins de santé.

Het onderwerp interesseert mij wel, in die mate dat ik ervan overtuigd ben dat het ook het beleid moet interesseren. Alles komt wel hoe langer hoe meer van over de oceaan aanwaaien, maar

Depuis dix ans déjà, les données relatives aux cas de décès évitables sont envoyées au

wanneer men de bewuste cijfers extrapoleert – zelfs de laagste cijfers die in de Amerikaanse gezondheidszorg gehanteerd worden, te weten 44.000 tot 98.000 mensen die overlijden door onvolkomenheden of tekortkomingen in de zorg – gaat het om een ernstig probleem. Extrapoleren is precies wat professor Vleugels gedaan heeft. Hij heeft bijna het laagste cijfer genomen en dat geëxtrapoleerd naar ons land. Dat komt overeen met jaarlijks 2.000 vermijdbare sterfgevallen hier, in de ziekenhuizen alleen al. Het rapport gaat alleen over sterfte in ziekenhuizen. Uiteraard, stelt de professor het probleem erg plastisch tegenover de 1.500 verkeersdoden, waar terecht veel aandacht naar toe gaat maar waarvan we het aantal misschien moeilijker kunnen reduceren dan het aantal vermijdbare sterfgevallen in de ziekenhuizen. Ik herhaal: misschien. Dat moet misschien het onderwerp uitmaken van een studie.

De heer Vandeurzen heeft al een aantal zaken aangestipt. Ik zal die niet herhalen. Professor Vleugels zegt duidelijk dat het probleem wellicht niet te maken heeft met de kwaliteit van onze zorgverstrekkers en van het aanbod in ons land. Misschien heeft het wel te maken met de organisatie van onze gezondheidszorg. Dat is een beetje zijn stokpaardje.

Mevrouw de minister, ik wil het accent leggen op de beschikbare gegevens. Blijkbaar komt op het departement Volksgezondheid een aantal gegevens aan – het gaat hier duidelijk over een bevoegdheid van Volksgezondheid, inzake de ziekenhuizen – maar wat gebeurt er met die gegevens? Bevatten die gegevens voldoende informatie over de omstandigheden van het overlijden? Meer nog, bevatten ze informatie over de handelingen die gesteld worden bij het levenseinde van de patiënt? Die vraag kadert in het debat over euthanasie, dat nu wel echt actueel is. Dat debat is absoluut niet volmaakt, dat geeft iedereen toe. Iedereen zegt dat er verder werk van moet worden gemaakt, omdat de wet inzake euthanasie absoluut geen antwoord geeft op de vraag welke handelingen gesteld moeten worden bij het levenseinde.

Kan de minister mij zeggen welke handelingen verantwoord zijn bij het levenseinde? Is het niet zinvol om een registratie bij te houden van de handelingen bij het levenseinde? Daarbij aansluitend wil ik u vragen of u nu reeds over dergelijke gegevens beschikt? Wat doet men met de gegevens die de ziekenhuizen opmaken voor iedere patiënt? Wat doet men met het beknopt verslag dat naar het ministerie wordt gezonden?

Kortom, mijn concrete vragen verschillen van die van de heer Vandeurzen. Ten eerste, wat denken u en uw diensten over het cijfer dat professor Vleugels noemt: 2000 vermijdbare sterfgevallen? Ten tweede, hoe reageert u op zijn artikel? Ten derde, wat gebeurt er met de gegevens over het levenseinde? En ten vierde, aansluitend bij de vraag van de heer Vandeurzen, hoe acht u het mogelijk de kwaliteit van de zorgverlening te verbeteren om het aantal vermijdbare sterfgevallen te doen dalen?

08.03 Minister **Magda Aelvoet**: Mijnheer de voorzitter, ten eerste, er werd gevraagd hoe het departement Volksgezondheid denkt over de cijfers van professor Vleugels die zoveel aandacht hebben getrokken? Zelfs al neemt professor Vleugels een voorzichtige

ministère de la Santé publique sous forme de dossiers succincts de patients mais il semble que ceux-ci ne sont pas analysés. Ils ont pourtant leur importance, notamment dans le cadre du débat sur l'euthanasie. Existe-t-il un enregistrement des comptes rendus de décès? Dispose-t-on de données en la matière?

La ministre confirme-t-elle ce chiffre de deux mille décès évitables? Quelle est sa réaction face à ce chiffre? Qu'advient-il des données transmises au ministère?

La ministre estime-t-elle que la qualité et l'organisation des soins pourraient être améliorées, de manière à réduire le nombre de cas de décès évitables?

08.03 **Magda Aelvoet**, ministre: Il nous semble particulièrement périlleux d'établir une comparaison chiffrée avec les

houding aan door te zeggen dat hij zich steunt op de minst negatieve inschatting die in de Verenigde Staten gemaakt is, domineert de overweging dat het bijzonder moeilijk is om ons gezondheidssysteem te vergelijken met dat van de Verenigde Staten, dat helemaal anders is georganiseerd. Die andere organisatie leidt tot andere situaties. Puur cijfermatig lijkt het onwaarschijnlijk dat men zomaar de extrapolatie naar de Belgische situatie kan maken. Wij zijn van oordeel dat de organisatie van de gezondheidszorg in ons land duidelijk performanter, veel beter georganiseerd en veel toegankelijker is dan die in de Verenigde Staten.

Door het systeem zoals dat nu in de Verenigde Staten bestaat liggen de cijfers daar hoger – zeker wat vermijdbare sterfgevallen betreft – omdat daar geen algemeen toegankelijk, solidair systeem is uitgebouwd zodat de mensen veel langer moeten wachten op gezondheidszorg. Dat geldt zeker voor mensen met beperkte inkomens die geen verzekering hebben afgesloten vooraleer zij zich in het ziekenhuis gaan aanbieden voor zorgverstrekking.

Wij denken dat het geëxtrapoleerde cijfer voor België onvoldoende wetenschappelijk onderbouwd is. Wij willen de problematiek echter niet louter aan de genoemde cijfers ophangen. Als het probleem voorkomt, zelfs in geringere mate, blijft het sowieso een uitdaging voor ons om eraan te werken. Het is geenszins onze bedoeling om onmiddellijk negatief op de genoemde cijfers te reageren en te concluderen dat wij ons van het probleem niets hoeven aan te trekken, integendeel.

Een moeilijkheid is dat de mortaliteitsstatistieken voor de ziekenhuizen, waarover wij in het kader van de MKG-gegevens beschikken, op dit ogenblik zo worden geregistreerd dat er geen link kan worden gelegd tussen een bepaalde medische handeling en een bepaald overlijden. Die gegevens hebben wij niet. Daardoor blijft de vraag open of de kwaliteit van de verstrekte zorgen, of de zorgvuldigheid of de onzorgvuldigheid van die zorgen, eventueel mee leiden tot het overlijden van patiënten. Die gegevens hebben wij niet.

Ik vind dat de vraag die door de studie wordt opgeworpen voldoende van belang is om ons af te vragen of en hoe we dit aspect kunnen opnemen in onze programma's. Nu heeft het departement Volksgezondheid vorig jaar uitgerekend aan professor Vleugels een opdracht gegeven om meer duidelijkheid te verkrijgen over maatregelen die in de ziekenhuizen kunnen worden genomen om het risico van overlijden te beperken. Na het verschijnen van zijn vrije tribune hebben wij uiteraard nogmaals contact met professor Vleugels opgenomen om hem aan zijn opdracht te herinneren. Wij verwachten zijn resultaten in het najaar van 2002. Dat betekent dat wij dan een input zullen hebben van een gemotiveerd auteur die overigens zeer sterk begaan is met preventie in de ziekenhuizen in het algemeen en die ons een wetenschappelijke basis kan aanreiken voor de ontwikkeling van systematische maatregelen.

Toch wil ik even stilstaan bij enkele beslissingen die al genomen zijn om de kwaliteit en de doeltreffendheid te verhogen. Dankzij de inspanningen op het gebied van de toegankelijkheid van het systeem en de reële beschikbaarheid van de zorgverstrekking, is België immers een van de Europese landen die niet met lange wachtlijsten

Etats-Unis: l'organisation de nos soins de santé est complètement différente. En Amérique, les patients doivent attendre beaucoup plus longtemps pour être soignés dans un hôpital, dans la mesure où le coût d'une intervention, en l'absence d'assurance maladie, est inabordable. Nous ne comptons donc pas nous focaliser sur le nombre de décès avancé par le docteur Vleugels.

Nous disposons de données en matière de décès, fournies par le RCM. Cependant, on ne peut déduire de ce résumé s'il existe un lien avec les actes médicaux accomplis avant le décès. Par le passé, nous avons déjà confié au professeur Vleugels une étude relative aux mesures permettant de réduire les risques de décès en hôpital. Il nous a informé que cette étude serait prête dans le courant de l'automne.

Nous avons déjà fourni des efforts. L'accessibilité et la disponibilité des dispensateurs de soins en Belgique sont optimales et représentent une garantie qualitative importante. La structure des hôpitaux fait l'objet d'études diverses. Je tiens à rappeler qu'il y a peu, une étude parue à l'étranger décernait à la Belgique la tête du classement en matière de soins de santé.

Nous avons pris des mesures visant à améliorer la prévention des escarres et des infections hospitalières. Ces mesures ont d'ores et déjà engendré une stabilisation du niveau d'infection, qui va probablement continuer de baisser. Le projet LISA a permis d'installer une communication 24h/24 entre les médecins généralistes et les médecins hospitaliers. Les généralistes ont donc un accès permanent aux résultats des traitements hospitaliers. Ce dispositif remporte un franc succès.

worden geconfronteerd. Als er iets is dat patiënten in moeilijkheden kan brengen, is het wel het feit dat hun therapie te laat wordt opgestart. Ik kan u zeggen dat er serieuze druk bestaat, bijvoorbeeld van het Verenigd Koninkrijk, om met Belgische ziekenhuizen afspraken te maken om Britse patiënten bij ons te laten verzorgen omdat het Verenigd Koninkrijk zelf niet tijdig kan ingaan op hun vraag. Het feit dat België een relatief vlotte doorstroming heeft, betekent een kwaliteitsgarantie inzake het goed opvangen van mensen met ziekteproblemen.

Bovendien is er gewerkt aan de wijziging van het ziekenhuisconcept. Er zijn al zorgprogramma's die precies de nadruk leggen op een programmatische aanpak. Sommige daarvan functioneren al, andere worden nog uitgewerkt. Ook wat dat betreft, is er inzake normering en erkenning een verschuiving die juist aan de kwaliteit van de zorgprogramma's gestalte geeft. Wanneer wij bijvoorbeeld kijken naar de veiligheid bij transfusies, zit België bij de besten van Europa. Niet voor niets is er onlangs een studie verschenen die aan België de eerste plaats toekent inzake gezondheid voor de bevolking. Het ging om een buitenlandse studie, die dus zeker niet door ons is besteld, betaald of geïnstrueerd. Die studie wijst er toch op dat België niet zo slecht scoort in de internationale context.

Het project om in de ziekenhuizen beter toezicht te houden, en betere maatregelen te treffen om doorligwonden te verminderen, heeft duidelijke resultaten opgeleverd. Vooral, zeg ik er bij, in die diensten die systematisch hebben meegewerkt aan het federale kwaliteitsproject. Dat kan toch gezien worden als een onderdeel van een complicatiepreventiebeleid. Het project inzake toezicht op en preventie van ziekenhuisinfecties heeft ervoor gezorgd dat België ter zake een goede internationale reputatie heeft opgebouwd. Ik weet dat er zeer onlangs cijfers over dit surveillancesysteem zijn vrijgegeven, waaruit blijkt dat er vooral tussen 1998 en 1999 een stijging van ziekenhuisinfecties was. Wij hebben dus opdracht gegeven om te onderzoeken wat er aan de hand was, omdat wij toch toezicht- en preventiemaatregelen hadden genomen. Uit de cijfers die nu binnenlopen, blijkt dat er geen sprake meer is van een stijging, maar dat er opnieuw een stabilisatie van de ziekenhuisinfecties is. Wel moet bekeken worden op welk niveau die stabilisatie zich voordoet. Voor mij is dit een punt dat opnieuw nagekeken moet worden: waarom waren de resultaten eerder beter, waarom was er een stijging, en hoe is het cijfer weer gestabiliseerd? Hoe kan het opnieuw naar beneden worden gehaald?

Er lopen ook projecten om de communicatie tussen huisartsen en ziekenhuisartsen te verbeteren om de globale kwaliteitszorg te waarborgen. Wij krijgen terzake zeer positieve feedback, meer bepaald vanuit de regio waar ik woon. Daar kunnen de huisartsen dankzij het communicatie- en informatieproject 'Lisa' hun zieken gedurende de ziekenhuisopname als het ware dag en nacht volgen. Zij hebben onmiddellijke toegang tot de resultaten en kunnen daarover communiceren. Dat project levert nogal wat positieve reacties op.

Als we ons systeem vergelijken met het Amerikaanse rapport van het Institute of Medicine, waarop het artikel van professor Vleugels is gebaseerd, zien wij dat in ons systeem wordt doorgewerkt aan de vereisten inzake zorgvernieuwing. Door professionals wordt erover

Le renouvellement des soins et l'amélioration de la communication sont essentiels. Les institutions entendent poursuivre le développement des programmes de soins dans cet esprit. Il s'ensuit non seulement une décentralisation mais aussi une responsabilisation des collaborateurs.

Elever le niveau qualitatif est une mission permanente. La responsabilisation a une dimension financière mais il convient de maintenir un équilibre entre le coût et la qualité. Il serait inutile de promouvoir des normes de qualité que l'on serait incapable de garantir pour l'ensemble de la population.

nagedacht en wordt eraan gewerkt in het kader van de guidelines voor multidisciplinariteit, met de nadruk op het proces en op de outcome-indicatoren in het kwaliteitsbeleid, plus de informatieverstrekking en de *patient focussed care*. Op instellingsniveau wordt gepleit voor een verdere uitwerking van de zorgprogramma's. Ik kan u bijvoorbeeld zeggen dat de oncologische zorgprogramma's dit jaar van start zullen kunnen gaan. De nadruk daarbij ligt op de efficiëntie en op de integratie van het kwaliteitsbeleid en het communicatiebeleid binnen de organisatie. Dit zou een toenemende decentralisering en een responsabilisering van medewerkers tot gevolg hebben.

Uiteraard blijft het zo dat werken aan kwaliteit een permanente opdracht is. De responsabilisering heeft inderdaad een duidelijke financiële dimensie, maar we mogen niet vergeten dat de financiële performantie een belangrijk onderdeel is van het blijven garanderen van de toegankelijkheid van de zorg. In dat opzicht moet er wel degelijk een evenwicht in stand worden gehouden tussen de kostprijs en de kwaliteit. Niet elke kwaliteitsverbetering kan een veralgemeende verbetering voor alle soorten patiënten tot gevolg hebben. Die balans moet men toch in het oog houden, wil men niet bepaalde kwaliteitsverhogingen gaan promoten zonder te kunnen garanderen dat ze voor de totale bevolking gelden.

08.04 Jo Vandeurzen (CD&V): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Er zit veel waarheid in. Toch fietst u langs de kern van de discussie heen. Men zegt dat het de essentie van het ziekenhuis, het onderscheidende kenmerk van het ziekenhuis, is dat er een geïntegreerde zorg wordt aangeboden door een aantal specialisten en paramedici die enorm goed worden ondersteund door logistieke faciliteiten. Wanneer professor Vleugels evenwel zegt dat er iets mangelt aan de structuur, aan het organisatorische concept van de ziekenhuizen, blijft de vraag hoe de overheid de essentie van het ziekenhuis – de georganiseerde zorg – op een kwaliteitsvolle manier organiseert.

Ik geef een typisch voorbeeld: de ombudsfunctie. Ik begrijp wel dat u een compromis hebt gesloten in uw wetsontwerp inzake de patiëntenrechten, maar ik vind het een zeer betreurenswaardig compromis. Ik weet dat het uw eerste keuze niet was en dat wil ik wel beklemtonen, maar eigenlijk zegt u in uw tekst dat de ombudsman, die verplicht tussenbeide zal moeten komen, zich alleen mag bezighouden – en dat moet beklemtoond worden omdat de Raad van State daarop gewezen heeft – met de klachten van de patiënten over de individuele prestaties van hun arts. Dat is toch de negatie van de kern van het probleem zoals professor Vleugels het gesteld heeft?

Ik vind dat een zeer ernstig probleem. Zolang wij blijven zeggen dat de essentie van een ziekenhuis gevormd wordt door een medisch departement, een verpleegkundig departement en een administratief departement, en zolang we die organisatie niet omturnen naar een meer procesmatige organisatie – die bij wet hetzij mogelijk, hetzij verplicht moet worden – zullen we de kern van het probleem niet aanraken. Het probleem dat professor Vleugels ter sprake brengt, zal nooit ten gronde worden aangepakt zolang we niet over beter aangepaste financieringsstelsels beschikken.

Ook wat de zorgcircuits betreft – u volgt het arrest van het

08.04 Jo Vandeurzen (CD&V): Un hôpital dispense des soins spécialisés. La dimension organisationnelle qui devrait être inhérente à cette offre fait défaut.

Le compromis défendu par la ministre n'en est pas un. Le médiateur ne peut traiter que des plaintes contre un médecin individuel. Vous contournez l'essentiel du problème. Les soins devraient être proposés comme un produit intégré. La politique actuelle va dans le sens contraire.

Nous ne pourrions reporter ce débat indéfiniment. En ce sens, la réponse de la ministre me déçoit. Le législateur devrait élaborer des incitants pour stimuler une prestation de soins intégrée.

Arbitragehof letterlijk en u laat de zorgcircuits aan de deur van het ziekenhuis stoppen – komt het hele proces dat de patiënt doormaakt transmuraal niet voor. Van hospitalocentrisme gesproken! Het essentiële, de geïntegreerde zorg die in het ziekenhuis moet worden aangeboden, wordt niet ondersteund. Er zijn belangrijke dingen aan het gebeuren, maar bij uw afwegingen hebt u ervoor gekozen om een richting in te slaan die zich verder verwijderd van het integratieconcept in plaats van het te ondersteunen. Ik vind dat geen goed evolutie.

Ik denk dat wij dringend toe zijn aan een debat over hoe de structuur van ziekenhuizen er moet uitzien vanuit het perspectief van de patiënt om hem een geïntegreerde zorg te kunnen aanbieden. Dat heeft alles te maken met de relatie tussen de beheerder en de arts – zover ben ik ook wel geraakt bij mijn vaststellingen – maar wij kunnen het debat terzake niet blijven ontwijken. Als wij het debat niet op een ordentelijke manier voeren, zullen de cijfers van professor Vleugels – of ze nu correct zijn of niet – een probleem blijven. Dat is de kern van de discussie. Ik vind het dus jammer dat dit punt in uw antwoord niet echt aan bod is gekomen.

De punten die u aanhaalde en de stimulansen die u geeft zijn allemaal wel belangrijk, maar de essentie is of wij structuren kunnen maken waarbij de unieke positie van de arts in het ziekenhuis wordt gehonoreerd, terwijl toch aan de patiënt kwaliteit kan worden geleverd in het kader van de totale zorg die hij krijgt. Ik vind dat de wetgever daarvoor incentives moet geven, zowel financieel als wat de erkenningnormen betreft. Ik vind het jammer dat we het debat daarover nog altijd niet kunnen voeren zonder in ideologieën te vervallen. Daardoor stokt natuurlijk elk zakelijk gesprek.

08.05 Yolande Avontroodt (VLD): Mevrouw de minister, ik wil niet zo snel van stapel lopen als collega Vandeurzen. Mijn vraag luidt: waaraan zijn die vermijdbare sterfgevallen te wijten? Het antwoord daarop kennen we niet. De eerste stap die we moeten zetten is dus: de gegevens onderzoeken. Waar vindt men die vermijdbare sterfgevallen en wat is de oorzaak ervan? Zolang we dat niet weten, kunnen we niet verder.

Mevrouw de minister, ik heb genoteerd dat u zelf ook de vraag stelt hoe u maatregelen tegen vermijdbare sterfgevallen kunt opnemen in programma's. Wel, ik denk dat dit perfect mogelijk is door middel van het opzetten van een registratiesysteem in samenwerking met alle actoren op het terrein. Ik denk dat u eerst zo'n registratiesysteem moet opzetten, dat u eerst moet nagaan welke levensbeëindigende handelingen worden gesteld en ook welke andere handelingen bij die levensbeëindiging worden gesteld. Ik neem me voor daarover een parlementair initiatief in te dienen zoals ik al zinnens was te doen naar aanleiding van het euthanasiedebat.

08.06 Minister Magda Aelvoet: Mijnheer de voorzitter, uiteraard wil ik even ingaan op de laatste opmerkingen van beide sprekers.

Ten eerste, mijnheer Vandeurzen, het arrest van het Arbitragehof geldt *erga omnes*. Daar kan niemand om heen. Ook ik niet.

Ten tweede, wat de twee structurele problemen betreft, is het zo dat de uitspraken van de Raad van State – waar u en uw partij altijd de

08.05 Yolande Avontroodt (VLD): La question est de cerner l'origine précise des décès évitables. Tant que nous l'ignorons, nous ne pourrons y remédier. Il faut donc, en priorité, instaurer un système d'enregistrement. Quelles sont les causes de décès et les traitements administrés? Cette question est primordiale dans le débat sur l'euthanasie et la volonté du Parlement de prendre des initiatives à ce sujet.

08.06 Magda Aelvoet, ministre: La décision de la Cour d'arbitrage ne peut être contournée. Les jugements du Conseil d'Etat à propos des deux problèmes structurels indiquent que nous sommes limités, là où nous voulons progresser, par notre

de uitspraken van de Raad van State – waar u en uw partij altijd de eersten zijn om na te gaan of er geen millimeter van de bevoegdheden van de gemeenschappen en de gewesten wordt afgenomen – wel degelijk van die aard zijn dat de federale regering moet stoppen waar ze eigenlijk niet zou moeten stoppen. Dat is het resultaat van de staatshervorming waarvoor uw partij een zeer grote verantwoordelijkheid draagt. Ik ben nooit vragende partij geweest om Volksgezondheid te gaan opsplitsen.

08.07 Jo Vandeurzen (CD&V): Mevrouw de minister, indien de groenen gekozen hadden om het hospitalocentrisme te verlaten, zeker nu er in de gemeenschappen overal groene ministers zijn, hadden zij zeker ook voor een samenwerkingsakkoord gekozen om zo de zorgcircuits een basis te geven.

08.08 Minister Magda Aelvoet: Daarover zijn we het eens.

08.09 Jo Vandeurzen (CD&V): Dan zou er ook voor de patiëntenrechten, ook tegenover de ziekenhuizen, een behoorlijke context zijn.

08.10 Minister Magda Aelvoet: Mijnheer Vandeurzen, terzake bestaat er geen enkel probleem.

08.11 Jo Vandeurzen (CD&V): Doe het dan. Kies de juiste prioriteiten.

08.12 Minister Magda Aelvoet: Doe het dan, zegt u! Wacht een minuutje. Als we moeten beginnen onderhandelen over een samenwerkingsakkoord dat bovendien moet worden goedgekeurd door de respectievelijke parlementen, zijn we maanden bezig.

Wat mij betreft, is het laatste hierover niet gezegd. Ik wou echter eerst een federale wet die door niemand op de helling kan worden gezet. Anders zijn er administraties en groepen die in beweging kunnen komen en die zaken voor het Arbitragehof kunnen slepen en ervoor kunnen zorgen dat de teksten vernietigd worden, zodat we helemaal niets hebben. Dan zou u de eerste zijn – en u zou nog gelijk hebben ook – om te zeggen dat wij het probleem niet goed hebben aangepakt, dat onze teksten vernietigd zijn en dat het resultaat nergens op leek. Dat wil ik dus niet. Daarom ga ik door. De rest zal ik ook nog doen.

Een volgende vraag ging over de verhouding tussen beheerder en arts. Ook daar zitten we met een erfenis uit het verleden van het duale ziekenhuis, een probleem dat ik bijzonder goed ken. U hebt kunnen zien in de agenda die ik samen met de heer Vandembroucke heb uitgewerkt dat ik wel degelijk voorstellen heb gedaan die worden geaccepteerd en die leiden tot meer integratie dan ooit voorheen. Hoever we daarmee zullen geraken, is een andere vraag, maar wij hebben al stappen gedaan die zorgen voor meer integratie.

Ik wil ook even ingaan op de opmerking van mevrouw Avontroodt. Een aantal zaken kan wel degelijk gebeuren wanneer men alle mensen die in de ziekenhuizen verantwoordelijkheden dragen kan motiveren om de processen in werking te zetten. Het klopt niet dat zorgprogramma's geen kansen hebben om op een goede manier te

structure fédérale et la répartition des compétences inhérente à notre système.

08.07 Jo Vandeurzen (CD&V): Rien ne vous empêche de conclure des accords de coopération avec les Régions et les Communautés.

08.12 Magda Aelvoet, ministre: Si nous devons négocier un accord de coopération, qui devra encore être approuvé par les différents parlements, il nous faudra attendre des mois avant la moindre réalisation!

La relation gestionnaire-médecin porte les stigmates du passé. Nous élaborons des propositions à ce sujet, qui se traduiront par plus d'intégration que jamais.

Si tous les acteurs d'un hôpital sont motivés, ils peuvent effectuer des progrès considérables. Je n'ai pas tenu compte des avis du Conseil d'Etat à propos des circuits. J'espère que la loi relative aux droits du patient pourra être examinée après les vacances de Pâques. Nous pourrions ensuite passer à la réglementation des circuits et des réseaux de soins.

lopen, ook al spelen zij zich af in een structurele context waarin wat het beleid van de ziekenhuizen betreft nog altijd een duaal systeem bestaat. Mijn voorkeur – en dat was ook duidelijk in mijn eerste ontwerptekst inzake patiëntenrechten – was zo ver mogelijk te geraken. Maar ik heb wel degelijk rekening gehouden met de adviezen van de Raad van State om te vermijden dat wij in onoplosbare problemen verzeilden bij de realisatie van de wet.

Ik hoop op een vlotte behandeling van mijn ontwerp inzake patiëntenrechten onmiddellijk na Pasen. Zodra we de federale instemming hebben, kunnen we voortwerken, zowel wat de zorgcircuits als wat de netwerken betreft. Het is geen enkel probleem om dat dan verder uit te werken.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

09 Vraag van mevrouw Yolande Avontroodt aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het voorkomen van resistentie tegen medicatie voor tuberculose" (nr. 6781)

09 Question de Mme Yolande Avontroodt à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la prévention de la résistance aux médicaments tuberculostatiques" (n° 6781)

09.01 Yolande Avontroodt (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik heb deze vraag ingediend naar aanleiding van de publicatie van het rapport over de evolutie van tuberculose in België. Daaruit bleek een aantal opmerkelijke verschuivingen. Het aantal gevallen blijft wel dalen, maar men moet toch waakzaam blijven omdat in bepaalde middens de tuberculose-incidentie hoger ligt dan het nationale gemiddelde. Op zich is dat niets nieuws. Doordat het probleem gelokaliseerd is, kan het ook op een doelgerichte manier aangepakt worden. Het register laat toe om de opsporing van tuberculose beter te richten, zodat de overdracht ervan wordt beperkt.

Een van de conclusies van het rapport is dat het vooral noodzakelijk is een intensieve begeleiding van de patiënten te organiseren. Daar komen we op het federale niveau. Ik wil mij niet in de discussie van daarnet mengen, maar de intensieve begeleiding van de tuberculosepatiënten is nodig om de resistentie tegen medicatie te voorkomen. Dat vraagt enerzijds om een heel actief opsporingsbeleid – evenals preventie, een bevoegdheid van de gemeenschappen – maar anderzijds ook om begeleiding om na te gaan of de therapie nauwgezet wordt gevolgd en of de *compliance* voldoende hoog is.

In het rapport wordt gesproken over een aantal isolatiemaatregelen in het geval van open tuberculose, dus wanneer er effectief een besmettingsrisico is. Daarom wil ik u enkele korte vragen stellen.

Ten eerste, welke maatregelen zult u op federaal niveau treffen om de toename van de resistentie te beperken?

Ten tweede, blijkbaar is men op de betrokken afdelingen niet zo gretig om de mogelijkheid te creëren om een aantal patiënten gedurende langere termijn in de ziekenhuizen te laten verblijven. Bent u bereid om de mogelijkheid te onderzoeken om daarvoor in

09.01 Yolande Avontroodt (VLD): Le nombre de cas de tuberculose continue à diminuer, mais il faut rester vigilant. Le registre de la tuberculose permet de mieux orienter le dépistage et de réduire au maximum la transmission. Des mesures d'isolement draconiennes s'imposent pour prévenir la résistance aux médicaments. Cela requiert une politique de dépistage rigoureuse.

Quelles mesures la ministre envisage-t-elle de prendre en ce qui concerne l'accroissement de la résistance des bacilles?

La longue durée du séjour en milieu hospitalier entraîne des problèmes financiers. La ministre ne pourrait-elle agréer un ou plusieurs établissements hospitaliers pour résoudre ce problème? Certains médicaments indispensables doivent être importés, ce qui coûte cher. Est-il possible d'établir une liste de ces médicaments, afin de dégager une solution? Certains malades atteints de la tuberculose refusent tout traitement ou médicament.

bepaalde ziekenhuizen meer ruimte te creëren zodat die patiënten langer kunnen opgenomen blijven? Dan wordt hun therapietrouw tenminste gegarandeerd.

Ten derde, naar verluidt zijn niet alle noodzakelijke medicamenten beschikbaar in België. Zij moeten bijgevolg in het buitenland worden aangekocht. De kostprijs is een probleem. Hoe ziet u het overleg om een lijst op te maken om de noodzakelijke medicamenten hier toch toegankelijk te maken?

Ten vierde en tenslotte is er het probleem dat sommige patiënten weigeren zich te laten verzorgen. Dat heeft uiteraard te maken met de therapietrouw, misschien ook met cultuurverschillen en dergelijke meer. Ik denk dus dat niet alleen het opsporen van open tbc-bronnen maar ook de opvolging ervan een probleem is. Welke maatregelen zult u terzake nemen? Uiteraard zult u dat moeten doen in overleg met de gemeenschappen.

09.02 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw Avontroodt, het klopt dat er een markant verschil is tussen de cijfers voor de globale populatie – die wat tuberculose betreft, goed zijn – en de cijfers voor bepaalde deelgroepen, meestal van niet-Belgen, waar een hogere aanwezigheidsgraad van tuberculose en soms zelfs van multiresistente tuberculose wordt vastgesteld.

Er is al beslist om bij niet-Belgen uit landen met een hoge tuberculoseprevalentie de behandeling te starten met vier tuberculostatika die daarvoor speciaal geselecteerd zijn. Er werd ook aangeraden om iedere multiresistente patiënt een intensieve begeleiding door een verpleegkundige te geven om therapieontrouw te voorkomen. Het wetenschappelijk comité van het Nationaal Werk heeft een brochure samengesteld die op grote schaal verspreid is binnen het medische corps, waarbij de nadruk wordt gelegd op het adequaat voorschrijven van de medicatie en uiteraard ook op het correct innemen ervan. Het innemen van medicatie onder toezicht van een gezondheidswerker is van groot belang.

Zeer belangrijk is natuurlijk dat de tuberculose tijdig wordt opgespoord. Ook wat dat betreft, hebben we nog niet alles onder controle. In 2001 waren we in staat om op het niveau van de dienst Vreemdelingenzaken 80% van de gevallen op te sporen. Dat is uiteraard een vijfde te weinig. Wie niet op de dienst Vreemdelingenzaken gescreend is, wordt normaal gezien in het asielcentrum onderzocht. Daarvoor bestaan zeer concrete richtlijnen in samenwerking met de VRGT en met Fares. Ze worden verspreid door het ministerie van Maatschappelijke Integratie.

Hier zitten we echter met de moeilijkheid van de complexiteit van het asielaanvraagstelsel. Wanneer een zieke gedetecteerd wordt, kan hij nog altijd op verschillende plaatsen in het land terechtkomen. Er zou een medisch opvangcentrum moeten zijn waar patiënten moeten verblijven zolang ze ziek zijn. Dat geldt zeker voor besmettelijke ziekten, zoals tuberculose.

De betrokken technische werkgroep van het ministerie van Volksgezondheid heeft contact opgenomen met het ministerie van Maatschappelijke Integratie. De eerste aanduiding is dat er in drie centra een aparte afdeling wordt voorzien om de patiënten daar te

Quelles mesures la ministre compte-t-elle prendre pour protéger la santé publique?

09.02 **Magda Aelvoet**, ministre: Il y a, en effet, un écart entre les chiffres relatifs à la population globale et ceux relatifs à certains groupes d'étrangers. Les ressortissants de certains pays feront l'objet d'un traitement par quatre médicaments tuberculostatiques. Un accompagnement intensif est requis pour s'assurer que la thérapie est bien suivie. L'administration de médicaments sous surveillance médicale est une possibilité.

De même, le dépistage précoce est très important. Nous ne contrôlons pas tout. L'Office des Etrangers repère 80% des infections. D'autres personnes sont examinées dans les centres d'accueil pour demandeurs d'asile.

Il faudrait disposer d'un centre d'accueil médical où les malades pourraient séjourner pour la durée de leur maladie. Une section spéciale sera aménagée dans trois centres, à savoir ceux de Florennes, du Petit-Château et d'Ekeren.

Par ailleurs, le groupe de travail technique a examiné le problème du séjour prolongé en milieu hospitalier. On calcule les surcoûts, et on étudie la possibilité de mettre en place des unités de soins et de logement rattachées

houden in plaats van ze elders in het land te verspreiden. Het zou gaan om de centra van Florennes, Ekeren, en het Klein Kasteeltje. In een van die drie centra zouden de betrokken mensen dus moeten verblijven.

Ook het probleem van het langdurige verblijf in ziekenhuizen is besproken in de technische werkgroep. Aan die besprekingen heeft natuurlijk een afgevaardigde van het Riziv deelgenomen, alsook een afgevaardigde van Sociale Zaken, meer bepaald voor de opvolging van de klinische gegevens in die context. De meerkosten van zo'n langdurig verblijf worden op dit ogenblik uitgerekend.

De werkgroep wijst wel op de mogelijkheid om zorg- en woningcentra te voorzien die bij de ziekenhuizen aangesloten zouden zijn. Misschien is dat een oplossing voor langdurig besmettelijke tuberculosepatiënten. De voorgestelde structuren hangen dan af van ziekenhuizen die beschikken over de nodige medische en paramedische deskundigen. Zij bieden ook iets meer comfort bij een langdurig bedrijf dan een ziekenhuiskamer. Volgens de gegevens van het Nationaal Werk zou het gaan over een twintigtal patiënten per jaar die op die manier opgevolgd moeten worden. Daarnaast is de realiteit dat een twintigtal mensen absoluut niet wil meewerken wat therapietrouw betreft. Daar staan we echt voor grote problemen omdat die mensen de zaak voortdurend op zijn beloop laten.

Wat de medicatie betreft, is er in de eerstelijnszorg voldoende medicatie beschikbaar. De combinatiepreparaten waarin de eerstelijnsmedicamenten al verwerkt zijn en die de therapietrouw bevorderen, zijn echter niet beschikbaar. Naar verluidt zijn ze intussen wel al geregistreerd. De tweedelijnsmedicamenten, die absoluut beschikbaar moeten zijn voor multiresistente patiënten, moeten nog worden onderzocht in het kader van de terugbetaalbaarheid. Men is deze medicijnen op dit ogenblik zeer gedetailleerd in kaart aan het brengen. Wij opteren voor een systeem waarbij één federale dienst beschikt over een reserve aan medicamenten die normaalgezien niet in België beschikbaar zijn.

Mevrouw Avontroodt, ik heb hierover nog meer gedetailleerde gegevens, maar die allemaal voorlezen lijkt mij teveel tijd te zullen vragen. Ik zal u daarom de gegevens onmiddellijk overhandigen.

Voorts wil ik enkel nog zeggen dat we nog moeten zoeken naar een oplossing voor het probleem van de tuberculosepatiënten die weigeren hun medicatie in te nemen en die dus een gevaar voor de volksgezondheid vormen. Om de volksgezondheid veilig te stellen, moet men in die gevallen bijna overgaan tot collocatie. Het gaat om een twintigtal mensen. Met dat probleem zijn we nog bezig.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Voorzitter: Yolande Avontroodt.

Présidente: Yolande Avontroodt.

aux hôpitaux. Une vingtaine de malades devraient être suivis ainsi chaque année.

Vingt autres malades seraient source de problème parce qu'ils ne suivent pas scrupuleusement leur traitement.

Ce ne sont pas les médicaments de première ligne qui font défaut. On s'occupe actuellement de cerner le problème de la multirésistance. Le remboursement de certains médicaments est à l'étude. Nous sommes partisans d'un service fédéral disposant d'une réserve de médicaments qui ne sont normalement pas en vente en Belgique.

Quant aux tuberculeux qui refusent catégoriquement de prendre leurs médicaments, il faudra étudier la question et voir comment la résoudre. Il s'agit d'une vingtaine de personnes. Nous recherchons une solution.

10 Vraag van de heer José Vande Walle aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de herwaardering van het huisartsenberoep" (nr. 6687)

10 Question de M. José Vande Walle à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la revalorisation de la profession de médecin"

généraliste" (n° 6687)

10.01 José Vande Walle (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, u weet dat ik mij graag op het pad van de eerstelijnszorg en van de huisartsen begeef. Ook vandaag wil ik daarover aan u een vraag stellen.

Uw relatie, en ook die van uw collega, minister Vandenbroucke, met de huisartsen is de laatste tijd indien niet verstoord, dan toch bewogen. Zo was er de kwestie van het uitstellen van de tarievenindexering, het uitblijven van de centrale positie van de huisarts, er waren discussies over de huisartsenkringen, en meer van dat.

Er kwam opnieuw hoop bij de huisartsen toen bekend werd dat dokter Van de Meulebroeke gevraagd werd een toekomstplan voor de huisartsengeneeskunde uit te werken. De huisartsen dachten dat de regering nu eindelijk werk ging maken van de lang beloofde herwaardering van hun job. Er was echter een domper op hun vreugde: er bleek geen geld te zijn voor een betere toekomst voor de huisarts. Die zaak komt in het jongste nummer van de Huisartsenkrant dan ook opnieuw ter sprake. Volgens een studie van het Academisch Centrum voor Huisartsengeneeskunde van de KUL – waarin gezegd wordt dat het aantal huisartsen dat uit het beroep stapt niet eens dramatisch hoog is – meent de betrokken onderzoekster dat het echt de moeite waard is om iets aan het probleem te doen.

Mevrouw de minister, ik wil u hierover een paar vragen stellen. Ten eerste, welke elementen uit het rapport van dokter Van de Meulebroeke zijn voor u en voor het beleid prioritair?

Ten tweede, hoever staat het met de erkenning en de financiering van de huisartsenkringen? Als ik me goed herinner, was er beloofd dat die kwestie eind 2001 geregeld zou zijn.

Ten derde, en hierover werden reeds eerder vragen gesteld in deze commissie, wat de erkenningcriteria voor huisartsen betreft is er in het ministeriële besluit een fout geslopen. Die werd intussen door middel van een erratum rechtgezet. Toch wil ik u vragen of het in de toekomst mogelijk blijft om bij initiatieven in buitenschoolse opvang (IBO's) stage te volgen bij een 'solitaire' huisarts? Zo ja, wat zullen de voorwaarden zijn die daaraan verbonden worden?

Ten vierde, nog een kleine vraag terzijde, acht u het niet nuttig om in de nabije toekomst een bespreking te wijden aan het rapport van dokter Van de Meulebroeke in de commissie voor de Volksgezondheid? Wij kunnen immers overal lezen dat dit rapport zeer wordt gewaardeerd.

10.02 Minister Magda Aelvoet: Mijnheer Vande Walle, ik heb daar geen enkel probleem mee. Het rapport staat op de website van Sociale Zaken. Het is nu al te krijgen. Als de commissie beslist daaraan een bespreking te willen wijden, is dat voor mij geen enkel

10.01 José Vande Walle (CD&V): Depuis quelque temps, les relations entre le gouvernement et les médecins généralistes sont houleuses. En effet, de nombreux problèmes se posent : le report de l'indexation, l'absence d'une réglementation concernant le rôle central du médecin, l'agrément des cercles de médecins...

Le gouvernement a chargé M. Van de Meulebroeke d'élaborer un plan d'avenir pour la médecine générale mais il s'est entre-temps avéré qu'aucun budget n'était disponible pour financer les mesures visant à améliorer l'avenir du médecin généraliste.

Une récente étude menée par la KUL démontre qu'il faut prendre à bras-le-corps le problème des médecins généralistes qui abandonnent la profession. Jusqu'à présent, leur nombre est limité.

Quels éléments du rapport de M. Van de Meulebroeke la ministre juge-t-elle prioritaires?

La ministre avait promis de régler la question de l'agrément et du financement des cercles de médecins avant la fin de l'année 2001. Qu'en est-il exactement?

Le HIBO (huisarts in bijzondere opleiding - médecin généraliste en formation spéciale) a-t-il toujours la possibilité d'effectuer un stage auprès d'un médecin généraliste particulier? Dans l'affirmative, à quelles conditions?

Cette commission pourrait-elle organiser une discussion sur le rapport de M. Van de Meulebroeke?

10.02 Magda Aelvoet, ministre: Je n'ai bien évidemment aucune objection à un débat en commission sur le rapport de M.

probleem, integendeel. Graag zelfs.

U vroeg ook hoever we staan met een aantal maatregelen. Het verbaast me dat u zegt dat een aantal toezeggingen niet zou zijn gehonoreerd. Voor de herwaardering van de intellectuele handelingen is er immers wel degelijk een belangrijke som vrijgemaakt, trouwens al voor het jaar 2002. In het kader van de gezondheidsagenda voor 2002 is ook duidelijk gezegd dat een deel van dat bedrag uiteraard naar de huisartsen gaat. Die belofte hebben wij dus alvast gehouden.

Bovendien zijn er koninklijke besluiten inzake de erkenning en financiering van huisartsenkringen en de financiering van de geïntegreerde diensten voor thuiszorg, die de bedoeling hebben een eerste lijn te structureren en te financieren, waarin de huisartsen een spilrol vervullen. De betrokken koninklijke besluiten werden in december 2001 goedgekeurd door de Ministerraad. De tekst ligt nu bij de Raad van State. Wij hebben overigens al gesprekken gehad met de Raad van State in het kader van het normale onderzoek dat zij doen. Wij verwachten zeer binnenkort de opmerkingen van de Raad van State. Dan kunnen we niet alleen de teksten publiceren, maar dan hebben we ook een legale basis om de nodige financiële middelen ter beschikking te stellen, die al in de begroting werden voorzien. Dat is het normale verloop van de procedure.

Een andere belangrijke hefboom voor de verdere ontwikkeling van de huisartsengeneeskunde wordt gevormd door het globaal medisch dossier en wat daarmee verband houdt. Bij het begin van deze legislatuur heb ik zelf een aanzet gegeven om de hopeloze verwarring die was ontstaan tussen het algemeen en het globaal medisch dossier uit de weg te ruimen. In het kader van het elektronisch medisch dossier – waarover een vraag gesteld wordt in het rapport van dokter Van de Meulebroeke – is er wel nog heel wat te doen. Maar ook voor dit jaar is er in het kader van de Riziv-middelen al in een pakket middelen voorzien voor de ondersteuning van de informatisering van de huisartsen. Dus ook wat dat betreft, zijn er duidelijke beslissingen genomen die nog dit jaar zullen worden uitgevoerd.

Wat de problematiek betreft van de instap in en de uitstap uit het huisartsenberoep, vestig ik uw aandacht op een vaststelling die in deze commissie al een paar keer ter sprake gekomen is. Men heeft inderdaad vastgesteld dat van de beginnende artsen maar liefst 30% na drie jaar het beroep verlaat. Dat is een duidelijke indicatie dat er wel degelijk nog vragen en problemen blijven inzake het functioneren van huisartsen in het huidige gezondheidssysteem. In het rapport van dokter Van de Meulebroeke worden terzake concrete denkpistes aangegeven, zoals een tegemoetkoming bij de uitgaven voor de installatie van een praktijk. Er wordt ook duidelijk een lans gebroken voor de samenwerking tussen artsenpraktijken. Vooral bij jonge huisartsen groeit immers de vraag om daarin verder te gaan dan wat tot nu toe door de artsenvertegenwoordigers werd gevraagd.

Dat was trouwens precies de reden waarom we dokter Van de Meulebroeke het veld hebben ingestuurd. Wij hadden immers gemerkt dat er een groot verschil was tussen de vragen van de syndicale organisaties en de vragen vanuit het veld, vaak van individuele artsen of van groepen met wie wij ontmoetingen hadden.

Van de Meulebroeke. Ce rapport peut déjà être consulté sur le site internet.

Il est faux d'affirmer que le gouvernement ne respecterait pas un certain nombre de promesses et d'engagements. Bien au contraire. Les médecins généralistes bénéficieront d'une partie du paquet de mesures destiné à la revalorisation des actes intellectuels.

En ce qui concerne l'agrément des cercles de médecins et des services intégrés de soins à domicile, un certain nombre d'arrêtés royaux ont été pris dans le courant du mois de décembre 2001. Le Conseil d'Etat les examine encore actuellement et le cabinet s'attend à recevoir l'avis dans les jours prochains.

Le dossier médical global constitue un troisième instrument important. J'ai tenté d'éclaircir la situation.

Des moyens de l'INAMI ont été libérés en vue de l'informatisation des médecins. Des mesures ont été prises et elles seront mises en oeuvre cette année encore.

Nous constatons que, trois ans après le début de leur carrière, 30% des médecins quittent la profession, ce qui signifie que de sérieux problèmes se posent et qu'il est, dès lors, nécessaire de rechercher une solution. Le rapport de M. Van de Meulebroeke énumère des propositions dans ce domaine, notamment en ce qui concerne une intervention pour l'installation d'un médecin qui débute et les liens de coopération entre les médecins généralistes. De nombreuses demandes ont été formulées à ce sujet. Un groupe de travail a été mis sur pied dans le cadre de la confidentialité de la profession.

Les patients attendent de leur

Het rapport van Van de Meulebroeke bevestigt dat er bij de artsen inderdaad andere verlangens leven dan bij hun vertegenwoordigers. Daarom hebben wij er ook op aangedrongen om in het kader van de vervrouwelijking van het beroep een specifieke werkgroep op te richten om voort te werken aan de randvoorwaarden die in overweging moeten worden genomen.

Ik denk dat we het debat hierover nog verder open moeten trekken. Enerzijds vindt onze maatschappij het niet meer dan normaal dat een arts altijd beschikbaar is wanneer een patiënt hem nodig heeft. Dat is een legitieme vraag. Anderzijds moeten we bekijken hoe die vraag kan worden beantwoord op een manier die in deze tijd aanvaardbaar is. Dat betekent concreet dat we, om een systeem van voortdurende bereikbaarheid goed te laten functioneren, moeten nagaan welke meerkosten dat systeem met zich mee brengt. De artsen staan er immers steeds meer op om ook een volwaardig leven te hebben en niet alleen een werkend leven. Zij willen in hun leven ook tijd kunnen maken voor hun gezin en voor sociale activiteiten. Die vraag wordt dus eigenlijk aan onze gehele maatschappij gericht.

Mijnheer Vande Walle, uw laatste vraag luidde of een solitaire arts ook in aanmerking komt voor IBO-stages. Uiteraard is dat zo. Dat was ook vroeger al zo. Hij moet wel erkend worden als stagemeester en wat dat betreft liggen de spelregels duidelijk vast. Kortom, wie erkend is als stagemeester kan IBO-artsen in opleiding krijgen.

10.03 José Vande Walle (CD&V): Mevrouw de minister, ik zie dat u het werk dat moet worden gedaan deugdelijk probeert aan te pakken. Wij zullen met u een oogje in het zeil houden opdat het bestaande systeem nog verder kan worden verfijnd.

médecin généraliste qu'il soit continuellement disponible alors que les médecins généralistes souhaitent pouvoir mener une vie sociale à part entière. Nous étudions actuellement le surcoût engendré par les concessions qui sont faites.

Un médecin travaillant seul peut également accueillir un HIBO pour réaliser un stage. Ce médecin doit néanmoins être agréé comme maître de stage.

10.03 José Vande Walle (CD&V): Nous constatons que la ministre souhaite combattre ces problèmes. Nous continuerons à suivre ce dossier de près.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 Vraag van mevrouw Magda De Meyer aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "strengere straffen voor dierenbeulen" (nr. 6733)

11 Question de Mme Magda De Meyer à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "des peines plus sévères pour les personnes qui maltraitent les animaux" (n° 6733)

11.01 Magda De Meyer (SP.A): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, mijn vraag is geïnspireerd door de jongste manifestatie van Gaia naar aanleiding van de uitspraak in het proces over de veemarkten en het gebruik van verborgen camera's. De manifestatie kende nogal wat succes. Naar aanleiding ervan werd de hele thematiek nogmaals opgerakeld: de afschaffing van de veemarkten, bijvoorbeeld, maar ook: strengere straffen voor dierenbeulen.

Ik heb twee weken geleden minister Verwilghen over hetzelfde thema ondervraagd tijdens de plenaire vergadering. Ik heb hem gevraagd hoever zijn initiatief terzake stond. Hij antwoordde dat hij in de wetgeving wat justitie betreft de nodige aanpassingen had aangebracht en dat het betrokken ontwerp nu voor advies op uw kabinet lag. Tezelfdertijd moet immers een aantal aanpassingen gebeuren aan de algemene wet op het dierenwelzijn.

11.01 Magda De Meyer (SP.A): Interrogé sur l'élaboration d'une nouvelle réglementation visant à lutter contre la maltraitance des animaux, le ministre Verwilghen a répondu récemment que la partie de la nouvelle loi relevant de ses compétences était prête mais qu'il attendait encore l'avis de la ministre de la Santé publique.

Selon le ministre de la Justice, il importe également d'adapter la législation sur le bien-être des animaux pour permettre la mise en place d'un arsenal de sanctions

Mevrouw de minister, vandaar mijn vraag aan u: hoever staat u met uw deel van het werk?

11.02 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw De Meyer, op 26 januari 2002 hebben wij minister Verwilghen al een positief advies gegeven inzake de wijzigingen die hij voorstelt. Zo wordt in de strafwet en in de wet op het dierenwelzijn een uniforme bestraffing voorzien. In de wet op het dierenwelzijn gaat het om straffen die niet van de poes zijn. Onze prioritaire aandacht gaat momenteel naar vaststellen van de overtredingen enerzijds en het opvolgen van die vaststellingen anderzijds. Wij zijn van oordeel dat onze wetgeving terzake wel in orde is, maar dat er vooral aandacht moet worden besteed aan het goed toezien op de toepassing van die wet.

11.03 **Magda De Meyer** (SP.A): Mevrouw de minister, dat betekent dus dat er geen verdere aanpassing van de wet op het dierenwelzijn komt?

11.04 Minister **Magda Aelvoet**: Niet wat dierenbeulen betreft. Volgens ons is terzake in al het nodige voorzien in de huidige wet. Een moeilijkheid waar we wel mee zitten is: wat gebeurt er tijdens een transport? Hoe kunnen we controles daarop organiseren? Wat dat betreft, hebben we eind 2000 toch gedaan gekregen dat de uitbreiding van de middelen, die gepland was voor 2001 en 2002, vervroegd werd om meer inspectiemogelijkheden te creëren. Die maatregelen worden nu uitgevoerd, en die dingen houden we nu vooral in het oog.

11.05 **Magda De Meyer** (SP.A): Er is dus vooral een verstrengen van de inspectie?

11.06 Minister **Magda Aelvoet**: Er wordt strenger toegezien op de toepassing van de wet.

11.07 **Magda De Meyer** (SP.A): Juist, ja. En wat de aanpassingen betreft die Justitie moet doen?

11.08 Minister **Magda Aelvoet**: Daarop hebben wij een positief advies gegeven op 26 februari 2002.

11.09 **Magda De Meyer** (SP.A): Mevrouw de minister, dank u wel.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 Vraag van mevrouw Joke Schauvliege aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de epidemie van het overgewicht" (nr. 6738)

12 Question de Mme Joke Schauvliege à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'épidémie de l'obésité" (n° 6738)

12.01 **Joke Schauvliege** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw

complet. Quel est le point de vue de la ministre?

11.02 **Magda Aelvoet**, ministre: Le 26 février, j'ai transmis un avis positif au ministre Verwilghen en ce qui concerne les modifications prévues dans son volet et qui seront apportées à la loi pénale. La loi pénale et la loi sur le bien être des animaux prévoiront désormais des sanctions uniformes. La constatation d'infractions et le contrôle du suivi du dossier constituent la priorité.

11.03 **Magda De Meyer** (SP.A): La loi sur le bien-être des animaux ne fera donc l'objet d'aucun aménagement?

11.04 **Magda Aelvoet**, ministre: Non car ce n'est pas nécessaire. La loi détermine déjà l'attitude à adopter en cas de maltraitance d'animaux. Nous devons à présent nous pencher sur d'autres éléments, comme les mauvais traitements infligés pendant le transport. En l'espèce, j'ai demandé une augmentation des moyens mis à la disposition de l'inspection.

12.01 **Joke Schauvliege**

de minister, de Koninklijke Academie voor Geneeskunde heeft aan de alarmbel getrokken, omdat er in België heel wat gevallen van overgewicht zijn. Er blijkt dat ruim de helft van zowel mannen als vrouwen overgewicht heeft. Bij kinderen en jongeren ziet het er niet rooskleuriger uit. Een op de vijf jongens tussen elf en achttien jaar kampt met overgewicht. Dat overgewicht is op zichzelf niet gevaarlijk, maar het leidt wel tot diabetes, hart- en vaatziekten en dergelijke meer. Er is daar in de pers heel om rond te doen geweest.

De Koninklijke Academie voor Geneeskunde heeft een volledig voorstel uitgewerkt om een grootschalig onderzoek uit te voeren in België. In dat voorstel, dat aan uw kabinet werd voorgelegd, wordt er ook gekeken naar andere Europese landen waar er geregeld een voedselpeiling gebeurt, waarbij wordt onderzocht wat de voedselgewoontes zijn. Ik heb de volgende vragen.

Wanneer is er voor het laatst een onderzoek naar de eetgewoonten in België ondernomen?

Plant u een grootschalig onderzoek zoals het werd voorgesteld door de Koninklijke Academie voor Geneeskunde? Gaat u in op het voorstel of hebt u eventueel andere ideeën?

12.02 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw Schauvliege, ik ben er reeds lang van overtuigd dat er een dergelijk onderzoek moet komen. Vorig jaar hebben we in het kader van de discussies over de financiële middelen met de Eetwareninspectie afgesproken dat er een voedselenquête zou worden opgestart. De administratie heeft toen een fout gemaakt doordat ze geen rekening had gehouden met de noodzakelijke openbare aanbesteding. Dat soort enquêtes kan immers niet op een jaar worden voltooid. Dat had als resultaat dat men niet over de elementen kon beschikken om een openbare aanbesteding te doen, waardoor, tot mijn grote ontgoocheling en woede, de middelen terug naar de Schatkist zijn gevloeid. Nu is men klaar met de openbare aanbesteding en de enquête zal dus dit jaar gebeuren. Die zal echter verschillende jaren vergen.

Een van de recentste onderzoeken in België is de Belgian Inter-University Research on Nutrition and Health, dat werd uitgevoerd tussen 1981 en 1984, en dus echt oude koek is. In 1997 stond er in de Belgische gezondheidsenquête een module in verband met voeding. Toen zijn er op basis van de bodymass index vragen gesteld over de attitudes ten opzichte van het eigen gewicht, over de pogingen om te vermageren of om het gewicht stabiel te houden, over de regelmaat van voeding, over het type van voeding, enzovoort. Dit jaar zullen we dus starten met een nieuw onderzoek.

Ik vind het zeer belangrijk dat men via een voedselenquête zicht krijgt op wat men precies eet. We weten natuurlijk allemaal dat het onderzoek geen antwoord zal bieden op de problemen, want culturele evoluties en veranderingen in voedselgewoontes, onder andere de consumptie van fastfood en het meer uit gaan eten, creëren een setting van beperkte mobiliteit waarbij men alsmaar minder zelf beweegt. Hoe belangrijk ik de voedselenquête ook vind, waarvoor middelen zijn voorzien en die dit jaar zal worden opgestart – ze zal verschillende jaren in beslag nemen –, er zal veel meer moeten gebeuren om impact te krijgen op het overgewicht van een groeiend deel van onze bevolking. Volgens de recentste gegevens

(CD&V): L'Académie Royale de Médecine a récemment tiré la sonnette d'alarme à propos du problème de l'obésité. Un nombre croissant d'enfants et de jeunes y sont confrontés. L'Académie propose de réaliser une enquête d'envergure sur les habitudes alimentaires des Belges.

A quand remonte la dernière enquête alimentaire globale en Belgique? Une nouvelle enquête est-elle prévue?

Dispose-t-on de données scientifiques au sujet de l'obésité, d'une part, et des maladies cardiaques, coronariennes et du diabète, d'autre part?

12.02 **Magda Aelvoet**, ministre: Depuis longtemps déjà, je suis convaincue de la nécessité de mener une enquête alimentaire. L'absence d'une adjudication publique en la matière constitue une bévue. Les moyens alloués refluaient ainsi vers le Trésor. L'adjudication publique est terminée. L'enquête durera probablement un an.

La dernière enquête relative aux habitudes alimentaires date de la période 1981-1984. En 1997, l'enquête relative à la santé des Belges comprenait cependant un module portant sur l'alimentation.

L'enquête ne permettra cependant pas de résoudre le problème, car il s'agit souvent d'habitudes invétérées. Il faudra prendre davantage de mesures pour s'attaquer au problème de l'obésité, qui touche 41% de la population.

die ik heb verkregen, heeft 41 procent van de bevolking te kampen met overgewicht. Dat is een enorm hoog percentage.

12.03 Joke Schauvliege (CD&V): Mevrouw de minister, ik wist inderdaad dat het onderwerp uw stokpaardje is. U hebt er ook mee uitgepakt toen u minister van Volksgezondheid geworden was. Het is jammer dat er hier rond tot nu toe niets was gerealiseerd, maar het is goed nieuws dat de voedselenquête nog dit jaar van start zal gaan.

Ik ben het met u eens dat zo een onderzoek geen oplossing is, maar het is belangrijk om de eetgewoonten, onder ander van jongeren, correct in kaart te brengen en daar een zeer duidelijk zicht op te krijgen. Pas dan kunnen we, in samenspraak met de gemeenschappen, een duidelijk preventiebeleid uitwerken. Schoolmaaltijden, bijvoorbeeld, zijn een groot probleem. Het blijkt dat zij absoluut niet voldoen aan de gebruikelijke gezondheidseisen. Een aantal consumenten moet voedselpakketten worden aangeboden, waardoor zij kunnen zien wat ze op een dag moeten eten om gezond te zijn. Er is inderdaad nog heel veel werk aan de winkel. Ik hoop dat het onderzoek zal worden opgestart en we zullen dat van nabij blijven volgen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

13 Vraag van de heer Luc Goutry aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de voor consumptie ongeschikt verklaarde St. Jacobsschelpen besmet met biotoxines" (nr. 6747)

13 Question de M. Luc Goutry à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les coquilles Saint-Jacques déclarées impropres à la consommation en raison de leur contamination aux biotoxines" (n° 6747)

13.01 Luc Goutry (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik stel deze vraag twee weken nadat er in de media een bericht was verschenen over een geweigerd lot Sint-Jacobsschelpen. Nadat ik me had geïnformeerd bij inwoners van mijn streek die met visveiling en visserij te maken hebben, wilde ik u een aantal vragen stellen over de kwestie die volgens mij zware economische gevolgen kan hebben.

Ik schets even kort het verhaal. De inspectiediensten van het IVK hebben in Zeebrugge een partij Sint-Jacobsschelpen, die was opgevist aan de Engelse kust en aan wal was gebracht door Belgische vissers, afgekeurd wegens een besmetting door het biotoxine DSP.

Ten eerste wil ik met mijn vraag te weten komen hoe groot het probleem kan zijn, om te vermijden dat er een soort psychose ontstaat rond deze lekkernij. Men was een beetje ongerust, omdat er, naar verluidt, ook via Nederland en Frankrijk, vanuit dezelfde visgronden aan de Engelse kust, St. Jacobsschelpen zouden zijn aangevoerd. Het IVK heeft de schelpen van de Belgische vissers afgekeurd, maar wat gebeurt er met de schelpen die ons land binnenkomen via Nederlandse of Franse havens? Het zou kunnen dat daarvoor een andere controleprocedure geldt. Zo ja, dan doet dat natuurlijk de wenkbrauwen fronsen en betekent het een grote tegenvaller voor onze vissers. Ik wil hiermee echter niet beweren dat

12.03 Joke Schauvliege (CD&V): Je savais que ce problème était le cheval de bataille de la ministre. Je suis heureuse d'apprendre que l'on mènera une enquête alimentaire. Il est important de bien cerner les habitudes alimentaires. Cela nous permettra, en concertation avec les Communautés, de nous atteler à la prévention. Les repas servis à l'école constituent parfois aussi un problème.

13.01 Luc Goutry (CD&V): Voici deux semaines, je me suis fondé sur un communiqué de presse. J'ai pris contact avec le secteur qui craint des répercussions économiques.

L'inspection de l'IEV a déclaré un lot de coquilles Saint-Jacques impropre à la consommation. Il s'agissait de coquillages pêchés par des pêcheurs belges le long des côtes anglaises. Il était question d'une contamination aux biotoxines DSP.

A-t-on entre-temps renforcé les contrôles des coquilles Saint-Jacques? Se peut-il que les coquillages anglais incriminés soient malgré tout importés par des ports français ou néerlandais?

La ministre a-t-elle informé l'UE de la découverte faite par

het zo is.

Ten tweede, hebt u de Europese Unie ingelicht over de afgekeurde partij St. Jacobsschelpen? De schelpen zijn immers afkomstig van visgronden van een andere lidstaat.

Ten derde, worden er overal dezelfde normen gehanteerd om de biotoxine DSP op te sporen of gelden er andere normen in de verschillende landen? U herinnert zich ongetwijfeld nog het debat rond de dioxine en pcb's, waaruit bleek dat de normen land per land kunnen verschillen. Hierdoor loopt men de kans dat er concurrentievervalsing ontstaat en dat er een verkeerd debat wordt gevoerd.

Dat zijn de eenvoudige vragen van een bezorgde sector. Als vertegenwoordiger van de Bruggelingen, waarvan een groot deel voor zijn inkomen afhankelijk is van de visserij, heb ik u die vragen gesteld.

13.02 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw de voorzitter, ik ben het geachte lid ontzettend dankbaar dat hij in de commissie voor de Volksgezondheid de bezorgdheid van de sector aan de orde stelt.

13.03 **Luc Goutry** (CD&V): (...)

13.04 Minister **Magda Aelvoet**: Ik dacht dat volksgezondheid hier centraal stond.

De vraag ging over afgekeurde St. Jacobsschelpen. In het kader van ons bemonsteringschema, dat door het IVK op alle vissoorten wordt uitgevoerd, heeft men vastgesteld dat er biotoxines aanwezig waren in de schelpen. Het hoofdbestuur is hiervan op 11 maart op de hoogte gesteld en dezelfde dag hebben we, via het Rapid Alert System, de gehele Europese Unie hierover ingelicht. Dat betekent dat die partij vis, geïdentificeerd als afkomstig uit bepaalde visgronden, onmiddellijk als dusdanig worden erkend door alle andere landen, die op die bepaalde plaats gaan vissen.

De heer Goutry en de bevolking kunnen gerust zijn. Mochten er schelpen van die gronden door Frankrijk of Nederland worden opgevisst, dan zouden zij ook zijn tegengehouden in die landen, omdat ze door ons, via het Rapid Alert System, werden ingelicht.

De heer Goutry vroeg ook of die bemonstering ook wordt toegepast in andere landen. We hebben een zeer goed uitgewerkt systeem. Een bemonstering betekent echter dat men slechts een bepaald aantal zaken onderzoekt, maar uiteraard niet alles. Ik begrijp – en hierin geef ik de sector gelijk – dat, wanneer er verschillende normen worden gehanteerd, er ongelijkheid tussen vissers wordt gecreëerd. Voor de aanwezigheid van de biotoxines, die onder andere aanleiding geven tot zeer zware diarree, is er een Europese norm die in alle lidstaten van de Europese Unie op een uniforme wijze moet worden toegepast.

Overigens, onder onze impuls is er nu ook een Europese norm voor dioxines. Sinds het najaar van 1999 hebben we daarvoor geijverd en we hebben dat tijdens het Belgisch voorzitterschap kunnen

l'inspection vétérinaire?

Tous les pays utilisent-ils, en matière de DSP, les mêmes normes de contrôle que les nôtres?

13.04 **Magda Aelvoet**, ministre: Dans son programme d'échantillonnage du poisson, l'IEV a effectivement constaté la présence de DSP dans un lot de coquilles Saint-Jacques. Cela s'est produit le 11 mars et, grâce au système d'alerte rapide, toute l'Union européenne a été immédiatement avertie. Le lot a ainsi pu être identifié et tous les pays dont des pêcheurs ont travaillé à cet endroit connaissent l'existence du problème.

La Belgique dispose d'un excellent système d'échantillonnage. Je comprends que nos pêcheurs craignent que leurs collègues d'autres pays bénéficient de normes plus souples et soient, dès lors, lésés par la sévérité et l'efficacité de notre système d'échantillonnage.

Il existe aujourd'hui une réglementation européenne, née à notre initiative. Pour les PCB, nous ne sommes pas encore aussi loin. Le contrôle est notamment effectué par les laboratoires de recherche scientifique et de la

verwezenlijken. Inzake pcb's is er echter, ondanks de inspanningen van België, nog geen Europese norm. Onze lab's van het Wetenschappelijk Instituut van de Volksgezondheid voeren de onderzoeken uit, in samenwerking met de diensten van het IVK.

Santé publique.

13.05 Luc Goutry (CD&V): Mevrouw de minister, natuurlijk is de volksgezondheid hier ook in het geding. Ik vroeg me af hoe gevaarlijk een besmetting door DSP eigenlijk is, maar op die vraag hebt u reeds geantwoord. Het is altijd wat dansen op een slappe koord. Vandaar mijn vragen hoe de controle elders gebeurt en of men overal even streng optreedt.

13.05 Luc Goutry (CD&V): La santé publique est également en cause. Une telle contamination est, en effet, extrêmement dangereuse.

Wat is nu de conclusie? Is het een eenmalig probleem? De alarmbel rinkelde onmiddellijk bij de andere invoerders van Sint-Jakobsschelpen uit dezelfde visgronden. Is het dan enkel een probleem geweest in Zeebrugge; was het een meer algemeen probleem, of was het zelfs een probleem van een bepaalde visgrond? Als de visgrond besmet is, dan kan er beter worden verboden dat er nog schelpen worden bovengehaald. Als het om een eenmalig fenomeen gaat, dat eventueel met de bewaring van de schelpen te maken heeft, zou het een probleem zijn van een andere orde dan wanneer er sprake zou zijn van een permanente vervuiling van een bepaalde visgrond. Er moeten dan andere maatregelen worden genomen.

Quelle conclusion a-t-on tirée? S'agissait-il d'un problème unique ou d'un problème inhérent à une zone de pêche particulière? Quelles sont les répercussions possibles pour l'approvisionnement?

Ik was van mening dat, door de snelle ontdekking, het probleem voor de volksgezondheid onder controle was, maar ik wou de exacte gevolgen kennen. Hoever is, met name, het probleem uitgezaaid, hoe breed moet het worden geïnterpreteerd en wat zijn de mogelijke gevolgen voor de verdere aanvoer? Kortom, is het een eenmalig probleem of moeten we op onze hoede blijven voor schelpen die uit die bepaalde visgronden komen?

13.06 Minister Magda Aelvoet: Men heeft zeer nauwkeurig kunnen afbakenen waar die schelpen vandaan kwamen, met name de ICES-gebieden, VIId en VIIf, het gebied tussen Frankrijk, tot aan de Seinebaai, en de zuidkust van Engeland en België. In de RAS-notificatie zijn dus dat deel van Ierland, Engeland en Frankrijk gevraagd om de situatie te onderzoeken, zodat er een juist beeld kon worden verkregen van wat er aan de hand was. Voorlopig weet ik hierover nog niet veel, behalve dat er wordt gezocht naar de oorzaak van de besmetting en dat de schelpen van dat gebied een tijdlang intensief worden gemonitored.

13.06 Magda Aelvoet, ministre: La zone de pêche de ces coquillages a été parfaitement circonscrite. Les autres pays concernés nous ont demandé d'examiner la situation. Les coquillages de cette zone feront l'objet d'un contrôle intensif pendant un certain temps.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

14 Vraag van de heer Jacques Germeaux aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het statuut van de diabetologische verpleegkundige" (nr. 6786)

14 Question de M. Jacques Germeaux à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "le statut du personnel infirmier spécialisé en diabétologie" (n° 6786)

14.01 Jacques Germeaux (VLD): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik deel u mening dat de verlangens die door de artsenbonden worden geuit niet altijd dezelfde zijn als de verlangens

14.01 Jacques Germeaux (VLD): Le *Journal du Médecin* a consacré un article à ce sujet. La

van de mensen op het terrein. Als huisarts en als vertegenwoordiger probeer ik me hier voor corporatistische reflexen te behoeden, maar dat werd me nu toch moeilijk gemaakt. Een artikel in de Artsenkrant met de titel "Huisartsen boos over het besluit op diabetologische verpleegkundigen" stelt het misschien wat cru, maar het legt zeker de vinger op de wonde.

U wil via een nieuw ministerieel besluit een bijzondere beroepsbekwaamheid verpleegkundige in de diabetologie invoeren. Die verpleegkundige heeft als opdracht de diabetische patiënt te volgen. Naar verluidt is die beroepsbekwaamheid vergelijkbaar met het statuut van de vroedvrouw en het statuut van de palliatief verpleegkundige.

Ik wil niet, zoals het artikel, stellen dat de diabetespatiënt het loon en het voer uitmaakt van de huisarts. Wel vestig ik uw aandacht op het volgende.

De heer Vande Walle stelde daarnet de vraag over de herwaardering van het huisartsenberoep, over de plaats van de eerstelijnsgezondheidszorg en wie daar allemaal voor instaat. Overlopen we even de geschiedenis ervan, dan moet ik vaststellen dat op een bepaald moment ook de pediatrie als eerstelijnsgezondheidszorg wordt beschouwd, een beslissing waar ik mij altijd vragen bij heb gesteld. Natuurlijk kan ik dat wel begrijpen, maar uiteindelijk werd hierdoor de huisartsgeneeskunde uitgehold. Hetzelfde gebeurde met de gynaecoloog en nu is de diabetespatiënt aan de beurt. Vroeger werden de patiënten samen oud met hun huisarts. Nu wordt de zwangere vrouw ook al niet meer behandeld door de huisarts, noch de baby. De huisarts schrijft evenmin nog anticonceptiva voor en zal ook niet meer een uitstrijkje nemen bij vrouwen, want dat worden behandelingen uitgevoerd door een gynaecoloog. Dankzij de vervrouwelijking van het huisartsenkorps is er wat dat betreft gelukkig een inhaalmanoeuvre en hebben heel wat patiënten opnieuw de weg naar de huisarts gevonden.

Door de programma's rond diabetes, vooral diabetes van het type E, verdwijnen nu ook de diabetespatiënten uit de eerstelijnsgezondheidszorg, die een vergoeding kregen voor hun zeer dure stripjes, hoewel hun dieet en die stripjes meer een onderdeel vormen van de behandeling van de patiënt in zijn huiselijke omgeving en niet in een ziekenhuis. Dat is echter een andere problematiek in die zin dat de kernvraag die daarbij rijst, luidt waarom de te verlenen behandeling in eerste instantie, met name de uitwerking van een dieet, moet worden betaald terwijl de behandeling in de tweede fase gratis is.

Het volgen van de diabetespatiënt zou integraal een taak moeten zijn van de eerstelijnsgezondheidszorg, in casu van de huisarts. Mevrouw Schauvliege stelde reeds de vraag over het probleem van het overgewicht. Cijfers voorspellen dat tegen 2010 60 procent van de bevolking ouder dan 60 jaar in onze welvaartsmaatschappij met de problematiek zou worden geconfronteerd. Als men dat probleem nu ook op het niveau van de tweede lijn samen met verpleegkundigen aanpakt, zoals dat nu al in diensten rond diabetes gebeurt, dan maken de huisartsen zich terecht zorgen. Daarom heb ik voor u de volgende vragen.

ministre a l'intention de créer, par un nouvel arrêté, une fonction d'infirmier spécialisé en diabétologie. Cet infirmier sera chargé du suivi des diabétiques. Cette qualification professionnelle sera comparable au statut de l'accoucheuse et de l'infirmier en soins palliatifs.

Nous devons commencer par examiner ce que recouvrent les soins du premier échelon. On en a déjà retiré la pédiatrie et la gynécologie et à présent, c'est au tour des diabétoques. Le suivi des patients diabétiques devrait être réservé au médecin. On prévoit qu'à l'horizon 2010, soixante pour cent de la population de plus de soixante ans sera confrontée à des problèmes de diabète. Les médecins ont raison de s'inquiéter.

Pourquoi ne pas mettre sur pied une concertation avec les médecins? Comment sera organisée la collaboration entre le médecin généraliste et l'infirmier spécialisé en diabétologie? Quand paraîtra l'arrêté?

Om welke redenen hebt u, in tegenstelling tot wat er gebeurde met de palliatieve verpleegkundigen en vroedvrouwen, geen overleg gepleegd met alle betrokkenen?

Om welke redenen werden huisartsen niet geconsulteerd met betrekking tot het ministerieel besluit, ook al komen de diabetologische verpleegkundigen duidelijk op het werkterrein van de huisarts?

Op welke wijze zal de samenwerking tussen de huisarts en de diabetologische verpleegkundige geschieden?

Hoe valt de uitvoering van het ministerieel besluit te rijmen met de idee van de herwaardering van de huisartsgeneeskunde, waarover u steeds de mond vol hebt, zoals daarnet?

Welke initiatieven zult u nemen om tegemoet te komen aan de geschetste problematiek?

Wanneer zal het ministerieel besluit verschijnen in het Belgisch Staatsblad?

14.02 Minister **Magda Aelvoet**: Mijnheer Germeaux, de bijzondere beroepsbekwaamheid in de diabetologie is, na overleg en op vraag van twee belangrijke diabetesverenigingen, met name de Vlaamse Diabetesvereniging en de Association Belge Diabète, ingevoerd. Die bijzondere bekwaamheid heeft alleen tot doel verpleegkundigen een bijkomende erkenning te geven na een bijkomende opleiding in dat domein. In die verenigingen, waarmee langdurig overleg is gepleegd, is er een vertegenwoordiging van huisartsen, die aan die gesprekken heeft deelgenomen.

De opleiding van verpleegkundigen-diabetes-educatoren bestaat reeds vele jaren. Huisartsen werken mee aan de vorming van die verpleegkundigen die een bijzondere bekwaamheid dienen te verwerven inzake diabetesbehandeling. Een aantal van hen werkt in ziekenhuizen, anderen werken in multidisciplinaire equipes buiten ziekenhuizen, in samenwerking met huisartsen, onder andere in het kader van een aantal RIZIV-conventies. Er bestaan tevens een heleboel lokale projecten, waar, op vraag van de huisartsen, diabetes-educatoren zijn gevormd, die onder hun medische begeleiding en verantwoordelijkheid samenwerken voor het volgen van patiënten die een vrij intensieve begeleiding nodig hebben.

De bijzondere bekwaamheid mag niet worden verward met een statuut. Het is dus geen extra statuut. U weet dat het statuut van de verpleegkundige gereguleerd is door de wet van 1974, waarin de uitoefening van de verpleegkunde is vastgelegd. Daarbij heeft de wetgever de plaats van de verpleegkundige in het geheel van de gezondheidszorg meer bepaald de inhoudelijke afbakening van de uitoefening van het beroep ten opzichte van wat geneesheren doen, vorm gegeven. Bij een wijziging van de lijst van de technische verpleegkundige prestaties of de lijst van de handelingen die door geneesheren aan verpleegkundigen kunnen worden toevertrouwd, is er eerst noodzakelijkerwijs overleg nodig in een technische commissie voor verpleegkunde, waarin evenveel geneesheren als verpleegkundigen zitting hebben. Dat is echter niet nodig op het ogenblik dat er een bijzondere beroepsbekwaamheid wordt

14.02 **Magda Aelvoet**, ministre: La qualification professionnelle en diabétologie a été instaurée après concertation et à la demande d'organisations spécifiques. Ces associations comptent des médecins généralistes. Ceux-ci participent à la formation des infirmiers. La plupart des infirmiers s'occupant de diabétiques travaillent en milieu hospitalier, en équipes multidisciplinaires extrahospitalières et avec des généralistes.

Le suivi des diabétiques est extrêmement important. La loi du 20 décembre 1974 relative à l'exercice de l'art infirmier détermine le rôle précis des infirmiers dans les soins de santé et les actes qui peuvent leur être confiés par les médecins. La commission technique est composée pour moitié de généralistes et pour moitié d'infirmiers. Cette commission ne règle pas la reconnaissance des compétences professionnelles particulières.

Etant donné que le pourcentage de diabétiques ne cesse d'augmenter dans les pays industrialisés, il convient

toegekend.

Ik heb de indruk dat men in de erkenning van die bijzondere beroepsbekwaamheid veel meer ziet dan wat het eigenlijk is. Als men van de huisartsen, geneesheren en geneesheren-specialisten het signaal krijgt dat het belangrijk is dat verpleegkundigen die opleiding krijgen, dan is het ook nodig om die bijzondere bekwaamheid te erkennen. Dat wijzigt echter niets aan de handelingen die zij als dusdanig moeten stellen, integendeel. Het moet er vooral voor zorgen dat zij met de grootst mogelijke bekwaamheid die behandelingen kunnen geven.

Zoals mevrouw Schauvliege opmerkte, is er dus inderdaad een groeiend percentage van diabetespatiënten in ons land en de meeste geïndustrialiseerde landen. Die patiënten moeten met de meeste zorg door bekwame verpleegkundigen kunnen worden opgevangen. Dat verandert echter niets aan de verhouding tussen artsen en verpleegkundigen; indien nieuwe handelingen worden toegekend aan verpleegkundigen, dan moet daarover eerst overleg zijn in de technische commissie. We zijn van oordeel dat de therapeutische opvoeding onvoldoende ontwikkeld is en dat in het kader van een betere vorming van patiënten, een goede begeleiding absoluut noodzakelijk is. We steunen dus de multidisciplinaire approach en er bestaan dus multidisciplinaire equipes die in het kader van bestaande RIZIV-conventies werken.

Ik was een beetje geschrokken van het artikel in de Artsenkrant. Het is hoegenaamd niet de bedoeling dat de artsen iets wordt afgenomen of dat hun bevoegdheden worden uitgehold. Ik ben uiteraard steeds bereid om dat publiekelijk te bevestigen. Ik zal dus met de Artsenkrant contact nemen om de bedoeling en de draagwijdte van onze beslissing toe te lichten.

Het ontwerp van koninklijk besluit, waarover het hier gaat, is aan de Raad van State voor advies overgezonden en het kan pas worden gepubliceerd wanneer wij dat advies gekregen hebben.

14.03 Jacques Germeaux (VLD): Mevrouw de minister, ik hoop dat u mijn corporatistische reflex niet kwalijk neemt. De huisartsen zijn bevreesd voor een georganiseerde diabetesconsult in de tweede lijn waarbij er een diabetesdienst of dienst diabetologie wordt georganiseerd met gediplomeerde verpleegkundigen die aan een verhoogd tempo diabetesconsultaties verzorgen. Dat is de vrees waaraan te velde uiting wordt gegeven; het is geenszins de bedoeling kritiek te spuien op de samenwerking tussen huisartsen en verpleegkundigen die met die vorm van behandelingen vertrouwd zijn.

Voorzitter: Anne-Mie Descheemaeker.

Présidente: Anne-Mie Descheemaeker.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

15 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Frieda Brepoels aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het koninklijk besluit betreffende pcb's in vis" (nr. 6797)
- de heer Hubert Brouns aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

d'améliorer la formation et la qualification mais cela ne modifie en rien les relations actuelles entre médecins et infirmiers.

La formation thérapeutique doit encore être développée; c'est pourquoi je soutiens l'approche multidisciplinaire de certaines équipes médicales travaillant à l'intérieur des structures de l'INAMI.

Il n'entre bien entendu pas dans mes intentions de retirer des compétences aux médecins. Je prendrai contact avec le *Journal du Médecin* pour pouvoir expliciter l'article en question.

Le projet concerné a été soumis au Conseil d'Etat. Je le ferai publier dès que nous serons en possession de cet avis.

14.03 Jacques Germeaux (VLD): Je pense que l'on craint essentiellement de se retrouver avec un service de diabétologie du second échelon. La collaboration avec le personnel infirmier ne pose pas de problèmes.

over "dioxines en pcb's in vis" (nr. 6833)

15 Questions jointes de

- Mme Frieda Brepoels à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'arrêté royal relatif à la présence de pcb dans les poissons" (n° 6797)

- M. Hubert Brouns à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la présence de dioxine et de pcb dans le poisson" (n° 6833)

15.01 Frieda Brepoels (VU&ID): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, na de Sint-Jakobsschelpen wens ik het even te hebben over de vis in het algemeen.

Mevrouw de minister, uw collega, de Vlaamse minister van Leefmilieu, maakte enkele weken geleden, in het kader van een onderzoek naar pcb-verontreiniging bij rivierpaling, enkele vaststellingen bekend, die trouwens reeds in het verleden gedeeltelijk werden bevestigd. Naar aanleiding van een onderzoek publiceerde meer bepaald de Financieel Economische Tijd dat u een koninklijk besluit zou hebben uitgevaardigd waarbij het maximaal gehalte aan pcb's zou zijn vastgelegd.

In twee persartikelen werden twee verschillende voorstellen met betrekking tot de normen naar voren gebracht en het lijkt mij aangeraden hierop even terug te komen. Inderdaad, ongeveer twee jaar geleden deelde u mede, samen met uw collega van destijds, minister Gabriels, de Hoge Gezondheidsraad de opdracht te hebben gegeven om een voorstel tot normering voor vis op te stellen, alsook aanbevelingen te formuleren met betrekking tot de volksgezondheid.

Op 22 november 2000 werd er een tussentijds verslag ingediend en op 6 maart van vorig jaar verklaarde u dat de Hoge Gezondheidsraad nog niet klaar was met het definitief advies, maar dat u op basis van het tussentijds rapport de zaak op Europees vlak aan de orde had gebracht. U voegde eraan toe dat in de loop van dezelfde week, dus een jaar geleden, op Europees niveau een vergadering zou plaatsvinden over pcb's in vis en dat u hoopte dat alsdan een doorbraak zou worden gerealiseerd inzake de vastlegging van een aantal normen. Mijn vragen handelen precies daarover.

In 2001 – een jaar na het vorige onderzoek – werd door het IVK een jaarlijks onderzoek uitgevoerd naar het pcb-gehalte in Noordzeevis en graag kende ik de resultaten hiervan. Waren de resultaten even alarmerend als in het jaar 2000? Zult u de bevolking hierover inlichten op het ogenblik dat u over de meest recente cijfers beschikt?

Voorts had ik graag vernomen of de Hoge Gezondheidsraad reeds een definitief advies formuleerde in verband met een voorstel tot normering en zo ja, wat houdt het in? In ontkennend geval wil ik van u vernemen wanneer u het verwacht en wat volgens u de mogelijke problemen terzake zouden zijn.

In welke mate zette u de bepalingen van het voorlopig advies van de dioxinewerkgroep van de Hoge Gezondheidsraad reeds om in beleidsdaden?

Hoever staat het met de gesprekken op Europees niveau en waarom neemt dat alles zoveel tijd in beslag?

15.01 Frieda Brepoels (VU&ID): Des problèmes ont été constatés en ce qui concerne la présence de PCB dans le poisson.

Le taux de PCB autorisé dans le poisson n'est régi par aucune norme, ni belge, ni internationale. Le Conseil supérieur de la santé a été invité à rendre un avis en la matière. Au niveau européen également, ce point a été inscrit à l'ordre du jour.

Quels sont, pour l'année 2001, les résultats du monitoring annuel effectué par l'IEV en ce qui concerne le taux de PCB dans le poisson de la mer du Nord? Ces résultats sont-ils aussi alarmants qu'ils ne l'étaient en 2000? La ministre informera-t-elle la population à propos des taux de PCB détectés dans le poisson?

Le Conseil supérieur de la santé a-t-il rendu un avis définitif en ce qui concerne une proposition d'instauration de normes pour le poisson? Dans l'affirmative, quel est le contenu de cet avis? Dans la négative, quand espérez-vous l'obtenir? Dans quelle mesure la ministre a-t-elle déjà traduit dans des mesures concrètes l'avis provisoire du groupe de travail "dioxines"? Pourquoi les discussions au niveau européen prennent-elles autant de temps?

Quelle incidence les péripéties de la mini-crise de la dioxine ont-elles eue sur les missions de monitoring de l'IVE et de l'Inspection des denrées alimentaires?

Est-il, dès à présent, question de l'instauration d'une norme belge ou se réfère-t-on toujours à la norme néerlandaise?

Had de mini-pcb-crisis met betrekking tot het vlees een invloed op de monitoring-opdrachten van het IVK en van de Eetwareninspectie?

Is er reeds sprake van een Belgische norm? Is dat het voorstel dat u deed aan de Europese Commissie? Wordt de Nederlandse norm nog steeds gehanteerd, zoals u vorig jaar antwoordde op een vraag van een van de leden?

15.02 Hubert Brouns (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, mijn vraag bevat heel wat elementen die reeds door mevrouw Brepoels werden aangehaald.

Ik refereer even aan twee vragen die ik reeds stelde in verband met pcb's in vis. De eerste, gesteld in mei 2000, was geïnspireerd op het advies dat de Hoge Gezondheidsraad formuleerde op 25 november 1999 naar aanleiding van een koninklijk besluit in voorbereiding omtrent de toelaatbare aanwezigheid van dioxines en pcb's in vis.

Destijds baseerden wij ons vooral op het antwoord dat werd geformuleerd en dat volgens mij de zaken correct benaderde, in die zin dat werd verwezen naar het feit dat vis een zeer hydrogene voedselgroep is en dat vooral moest worden gelet op de houding van Europa, aangezien wij, samen met een aantal andere lidstaten, onze vis importeren. Daarnet werd er trouwens nog op gewezen dat de Sint-Jakobsschelpen hoofdzakelijk worden geïmporteerd.

In welke mate is Europa op dat vlak gevorderd? Werden er reeds definitieve normen bepaald inzake de aanwezigheid van pcb's en dioxines? Een van de belangrijke uitgangspunten destijds was dat wij zelf normen zouden vastleggen – hetgeen positief is –, maar in welke mate gebeurde dat op Europees niveau?

Ik lees er het advies op na van de Hoge Gezondheidsraad over de concentraties van pcb's in vis. Het is uiteraard een vrij technisch document en het is mij niet helemaal duidelijk voor welke piste uiteindelijk wordt geopteerd. Zonder een verkeerd beeld te willen scheppen heb ik toch de indruk dat de Hoge Gezondheidsraad ervan uitgaat dat, aangezien vis toch veel minder wordt geconsumeerd dan vlees, men zich daarover ook minder zorgen moet maken. Dat is uiteraard geen goed uitgangspunt, maar toch leid ik dat af uit de aanpak die in het advies wordt uiteengezet.

Bovendien valt uit de technische gegevens van het advies moeilijk af te leiden of er een lineaire relatie bestaat tussen de aanwezigheid van pcb's en dioxines. Dat is nochtans belangrijk om weten.

Wel kan ik eruit afleiden dat men zich ook baseert op het feit dat vis een aantal andere positieve aspecten inhoudt die belangrijk zijn voor de volksgezondheid.

Van essentieel belang is te weten of er een dioxinenorm wordt vooropgesteld en in welke mate dat ook op Europees vlak zal gebeuren. Dat kan nog niet worden afgeleid uit het advies.

Tot slot, mevrouw de minister, hield uw antwoord op de vraag van mevrouw Schauwvlieghe meteen ook een antwoord in op mijn vraag in verband met het organiseren van een uitgebreide voedselconsumptie-enquête om het eetpatroon van de bevolking te

15.02 Hubert Brouns (CD&V): En novembre 1995 déjà, le Conseil supérieur de la santé avait souligné que l'arrêté royal alors en préparation ne comportait aucune norme relative à la présence de PCB dans le poisson. Dans sa réponse à la question que je lui ai déjà posée sur ce dossier, la ministre, rappelant le caractère très hétérogène du groupe alimentaire que constitue le poisson, l'importance des importations dans ce secteur et l'absence de données suffisantes sur les habitudes de consommation de poisson en Belgique, avait préconisé la mise en place de normes européennes. Il y a quelques semaines, elle insistait encore sur les dangers liés aux poissons gras présents dans nos eaux et faisait état d'une norme de 75 nanogrammes de PCB par gramme de produit.

Sur la base de quels avis scientifiques cette norme en matière de PCB a-t-elle été définie? La ministre envisage-t-elle également de déterminer une norme pour la dioxine? Quel est le résultat de la concertation menée à l'échelle européenne en matière de normes PCB et de normes pour la dioxine? Quel sera l'impact de l'application de cette norme sur le poisson importé? Dans l'intervalle, une vaste enquête relative à la consommation alimentaire a-t-elle déjà été mise en œuvre?

kennen.

15.03 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw de voorzitter, alvorens op de vragen in te gaan, wens ik het volgende te zeggen. Soms vraag ik mij af of wij wel dezelfde taal spreken. Tijdens deze vergadering zei ik reeds een aantal keren dat er een Europese dioxinenorm bestaat met betrekking tot de vis en dat zulks aan België te danken is. Dat is echter niet het geval wat de aanwezigheid van pcb's betreft. De hoofdrede hiervoor is de politieke onwil in een aantal landen waar men goed weet dat men, zodra men een norm bepaalt, met problemen wordt geconfronteerd.

Vandaar dat men altijd met de "restcategorie" van problemen opgezaagd blijft wat pcb's in vismeel betreft, in die zin dat vismeel opnieuw als voedingsmiddel wordt gebruikt voor bepaalde dieren, waarmee we in een vicieuze cirkel terechtkomen. Aangezien er geen Europees importverbod kan worden georganiseerd, kan men dat probleem niet aanpakken. Zo'n situatie wordt toegelaten op het vlak van de Europese Unie.

Ik kom thans tot de gestelde vragen.

Mevrouw Brepoels had het onterecht over alarmerende cijfers. Die cijfers waren in 2001 evenmin alarmerend. In 2001 overschreed geen enkele van de genomen stalen de Nederlandse norm. Ik herhaal dus dat er geen sprake was van alarmerende toestanden.

De heer Brouns herinnert zich ongetwijfeld dat destijds in de media de normen voor pcb's in vlees en in vis werden gelijkgesteld. Dat resulteerde uiteraard tot overschrijdingen van pcb's in vlees.

De thans geldende Belgische normen inzake pcb's in vis werden opgenomen in een koninklijk besluit dat werd ondertekend door het Staatshoofd en dat eerstdaags zal worden gepubliceerd.

Ik wil even de draad terug opnemen waar de commissie voor de Volksgezondheid die had laten liggen, in de loop van het voorjaar van vorig jaar. Toen wachtten wij op het advies van de Hoge Gezondheidsraad. Dat advies werd uiteindelijk ingediend op 15 juni. Het is te lezen op de website en dus voor iedereen die het wil onderzoeken gemakkelijk toegankelijk.

Zoals de heer Brouns terecht zei, wordt in het advies alles en nog wat tegelijk aanbevolen. Er ontbreekt een duidelijke lijn, in de zin van dat er moet worden geopteerd voor het ene of voor het andere. De hoofdeis in het advies is dat er verder onderzoek zou gebeuren.

Mij lijkt het evenwel zeer onbevredigend om alleen te pleiten voor bijkomend onderzoek. Wij hebben er alle belang bij, zoals dat trouwens ook in Nederland gebeurde, niet te blijven werken met verwijzingen naar Nederland, maar een Belgische norm te bepalen.

Het advies verstrekke een aantal elementen om te pleiten voor het invoeren van eigen normen. Dat is de reden waarom de politieke beslissing werd genomen om Belgische normen vast te leggen.

Aangezien het ontwerp van koninklijk besluit handelt over voedingsproducten die niet alleen een rol spelen op Europees

15.03 **Magda Aelvoet**, ministre: Je me demande parfois si nous parlons le même langage. Grâce à la Belgique, des normes en matière de dioxine ont été définies à l'échelle européenne. L'absence de normes en matière de PCB s'explique par les réticences de bon nombre de pays face à une telle initiative dont ils craignent qu'elle engendre des problèmes. Cette attitude a pour conséquence que nous ne parvenons pas à éliminer du marché européen les problèmes de contamination aux PCB, notamment par le biais des farines à base de poisson.

En ce qui concerne les PCB, nous n'avons relevé aucun chiffre alarmant pour la période 2000-2001. C'est à tort que les médias ont établi un parallèle entre la contamination aux PCB de la viande et du poisson, alors que les risques sont beaucoup plus élevés pour ce dernier.

La norme PCB actuellement prise en considération dans notre pays sera prochainement publiée au Moniteur belge. Avant de procéder à cette publication, nous avons attendu l'avis du Conseil supérieur de la santé, qui a été rendu en juin 2001 et peut être consulté sur le site internet. L'avis n'est pas entièrement satisfaisant parce qu'il réclame des études complémentaires, mais il comporte toutefois suffisamment d'éléments permettant l'instauration de normes PCB.

Nous avons soumis la norme PCB à l'OMC et aux autorités européennes en y joignant notre argumentation. Lorsque nous aurons reçu la dernière réaction de l'Europe, qui devrait nous parvenir demain ou après-demain au plus tard, l'arrêté royal sera publié au Moniteur belge.

Une partie des problèmes découle de la distinction établie entre les

niveau, maar ook op wereldvlak – vis is zo'n product dat over de hele wereld wordt geëxporteerd en geïmporteerd – was de Belgische wetgever verplicht om de documenten terzake voor te leggen aan de Europese Commissie en aan de Wereldhandelsorganisatie. Al die stappen werden gedaan.

Het document werd voorgelegd aan de Wereldhandelsorganisatie met de motivering waarom wij van oordeel zijn dat er Belgische normen moeten gelden in afwachting van de wereldwijde normen. Op Europees vlak werd de motivering genotificeerd waarom wij in afwachting van Europese normen overgaan tot de vastlegging van Belgische normen.

Op Europees niveau werd ons in een eerste reactie om bijkomende uitleg gevraagd en morgen of overmorgen verwachten wij de laatste reactie. Dat is trouwens de reden waarom wij nog niet overgingen tot publicatie. Ik wil iedereen evenwel geruststellen door mede te delen dat het koninklijk besluit binnen de week in het Staatsblad zal verschijnen.

Dat verklaart meteen waarom een en ander zo lang duurde.

Een gedeelte van de problemen die werden aangekaart door de Hoge Gezondheidsraad, heeft te maken met het onderscheid dat zij wenst te maken tussen enerzijds dioxines en anderzijds dioxineachtige pcb's en indicator-pcb's. Dat is trouwens een van de redenen waarom zij van mening is dat verder onderzoek nodig is.

De fameuze relatie tussen pcb's en dioxines, waarnaar de heer Brouns verwees, vindt men niet altijd terug. Men vindt die relatie zelfs geregeld niet terug. Momenteel laat de wetenschappelijke kennis niet toe te besluiten dat aanwezigheid van pcb's noodzakelijkerwijze de aanwezigheid van dioxines inhoudt. In een aantal gevallen stelt men een relatie vast, maar in andere gevallen stelt men helemaal geen relatie vast.

Dat leidde ertoe dat een aantal deskundigen ervan uitgaat dat men in dat opzicht geluk heeft gehad bij de dioxinecrisis in 1999, aangezien men toen wel in staat was om een bepaalde relatie vast te stellen, hetgeen ons toeliet om pcb-tests te laten uitvoeren die konden gelden voor het aanduiden van de aanwezigheid van dioxines. Anders had men tests moeten uitvoeren die veel meer tijd in beslag hadden genomen en die bovendien ook duurder waren geweest.

De aanbeveling van de Hoge Gezondheidsraad om de dioxineachtige pcb's te meten om beleidsvoorbereidende redenen, wordt weerspiegeld in de recente Europese aanbevelingen. Immers, zoals ik daarnet reeds zei, is het enerzijds ook op Europees vlak aangeraden om een aantal aanbevelingen te volgen inzake dioxineachtige pcb's, maar anderzijds kwam men er tot op heden niet toe om terzake Europese normen vast te leggen.

Hoe dan ook, wij kozen voor de norm van 75 nanogram pcb's ten opzichte van 1 gram vis. Die norm wordt bepaald voor de verschillende categorieën pcb's. Immers, niet elke categorie van pcb's heeft hetzelfde statuut in termen van gevaar voor de volksgezondheid. Er zijn de pcb's: 28, 52, 101, 118, 138, 153, 180. Daarvoor worden zowel in het Nederlandse als in ons systeem

dioxines, les PCB présentant des similitudes avec les dioxines et les autres PCB. Des études scientifiques complémentaires s'imposent parce que nous ne sommes pas encore en mesure d'établir un lien entre la présence de dioxines et de PCB.

Cette matière n'est encore régie par aucune norme européenne. Notre norme, qui sera publiée prochainement au Moniteur belge, est de 75 nanogrammes par gramme de poisson.

Le Conseil supérieur de la santé doit poursuivre son étude.

Dans le cas de la société Hanekop, un dépassement de la norme avait été constaté dans des aliments pour bétail. Cette matière ne ressortit nullement à l'Inspection des denrées alimentaires. Nous devons nous défaire de cette "phobie Hanekop".

Le programme de monitoring sera appliqué au poisson.

Toutes les anguilles feront l'objet d'un contrôle accru. En ce qui concerne le poisson pêché en mer du Nord ainsi que les poissons issus de l'aquaculture, l'ensemble des analyses effectuées sur les échantillons prélevés se sont révélées favorables. Pour ces catégories, le programme de monitoring demeurera inchangé. L'arrêté royal précisant les taux maxima en est au stade de l'épreuve au *Moniteur belge*.

C'est grâce à l'engagement de la Belgique qu'il existe actuellement une norme européenne en ce qui concerne la présence de dioxines dans le poisson. La nécessité de disposer d'une norme belge ne se fait donc pas sentir. L'arrêté royal du 6 mars n'établit pas de distinction entre poisson importé ou non.

andere normen, of beter gezegd andere aanwezigheidsgraden, vastgelegd, naar gelang hun gevaarlijkheidsgraad inzake volksgezondheid.

De huidige norm is 75 nanogram per gram vis en die zal binnenkort in het Staatsblad verschijnen. Bij die norm werd uiteraard rekening gehouden met elementen uit het advies van de Hoge Gezondheidsraad, alsmede met aanbevelingen van het Europees Wetenschappelijk Comité, waarvan de afdeling menselijke voeding een aantal onderzoeken verrichtte naar de toxiciteit van de stoffen. Wij verzochten de Hoge Gezondheidsraad het onderzoek terzake voort te zetten. In afwachting waren wij van mening dat voor de zeven merker-pcb's al wel degelijk waarden konden worden bepaald.

De sectie Eetwareninspectie had helemaal niets te maken met de Hanekop-story. Dat speelde zich geenszins af op hun terrein, aangezien het daar ging om een probleem van vastgestelde overschrijdingen in veevoeders. De allereerste stap in de verwerking van veevoeders leidde ons tot de vleesproductie. De Eetwareninspectie had hiermee niets te maken. De weg die de Eetwareninspectie aflegde in verband met de uitwerking van de pcb-normen verliep vanaf eind 2000 over het advies van de Hoge Gezondheidsraad waarop zij geweldig aandrong, tot over de notificatie op Europees vlak, bij de Wereldhandelsorganisatie en dergelijke. Een dergelijk proces duurt maanden en heeft niets te maken met het Hanekop-incident.

Het monitoringprogramma voor pcb's in vis zal worden aangepast in het licht van de recente ontwikkelingen in de sector. Wat de paling betreft werd, gezien de ongunstige resultaten voor rivierpaling afkomstig uit België, in 2001 reeds een verhoogd toezicht op alle paling in het handelscircuit ingesteld; die controle wordt uiteraard voortgezet in 2002. Bovendien zal in samenwerking met het programma van het IVK en de Eetwareninspectie een strengere controle worden uitgeoefend op de herkomst van de paling in de groothandel, in de kleinhandel en in de restaurants. Voor de Noordzeevis waren alle resultaten in 2001 gunstig; hetzelfde aantal monsterafnames en de grote spreiding over de soorten worden gehandhaafd. Inzake aquacultuurvis waren alle resultaten gunstig; hetzelfde aantal monsterafnames met een spreiding over de verschillende soorten wordt gehandhaafd.

Wat de specifieke vragen van de heer Brouns betreft, deed ik op 11 maart een aantal mededelingen waarbij ik de stand van zaken inzake de pcb-normen duidelijk uiteenzette. De maatregelen van minister Dua gaan gepaard met de stand van de norm en een goede coördinatie werd verzekerd.

Het koninklijk besluit tot vastlegging van het maximumgehalte dioxines en poligechloroerde bifenyleen in sommige voedingsmiddelen werd naar het Staatsblad verzonden voor het maken van een drukproef. Dat koninklijk besluit wordt gebaseerd op het advies van de Hoge Gezondheidsraad. In februari jongstleden is de Europese notificatieprocedure in grote lijnen afgerond; slechts op enkele details moet nog worden gereageerd. Bij het afleiden van de norm van 75 microgram pcb's per kilogram vis werd gebruikgemaakt van de cijfers van metingen die door het IVK, in samenwerking met het Wetenschappelijk Instituut, werden uitgevoerd. De Hoge

Gezondheidsraad baseerde zich op alle beschikbare internationale literatuur, alsook op eigen onderzoek van Belgische wetenschappers die er deel van uitmaken.

Momenteel wordt er uiteraard niet voorzien in een nationale dioxinenorm voor vis, aangezien onder impuls van ons land een Europese dioxinenorm voor vis werd bepaald. Het maximaal gehalte van 4 picogram TEQ dioxines per gram vis werd reeds op 6 december 2001 gepubliceerd als Europese verordening. Op 1 juli 2002 wordt dat maximaal gehalte van kracht.

De Europese discussie omtrent dioxines bleek succesvol te verlopen. Voor de indicator-pcb bereikte het Europees dossier reeds het stadium van de voorbereiding van het wetenschappelijk advies. Aangezien er geen politiek akkoord kan worden bereikt, wordt er steeds verder onderzoek verricht. In België moest eveneens lang worden gewacht op een wetenschappelijk advies dat bovendien – zoals de heer Brouns terecht opmerkte – niet erg richtinggevend was.

De werkelijke onderhandelingen op Europees vlak zullen pas starten zodra het Europees wetenschappelijk advies zal zijn afgerond.

Het koninklijk besluit van 6 maart maakt uiteraard geen onderscheid tussen Belgische vis en vis uit andere landen van de Europese Unie of van andere landen. Het is niet uitgesloten dat bijvoorbeeld bij een partij wilde paling uit Noord-Amerika overschrijdingen worden vastgesteld – in ons programma worden er ook geïmporteerde vissen geanalyseerd – die leiden tot het uit de handel nemen van die vissen.

Mevrouw de voorzitter, ik hoop hiermee op de meeste – belangrijke – vragen te hebben geantwoord.

15.04 Frieda Brepoels (VU&ID): Mevrouw de minister, u gaf een uitvoerig antwoord dat wellicht nog aandachtig moet worden gelezen wegens alle technische bepalingen die erin voorkomen.

Mevrouw de minister, in mijn vraag verwees ik niet naar alarmerende cijfers van 2000. De cijfers werden gepubliceerd door Test Aankoop en het was trouwens op basis daarvan dat de Hoge Gezondheidsraad sneller ging werken aan de zaak.

Ik zal uw antwoord verder analyseren.

Hopelijk zal België terzake een belangrijke stap hebben gedaan.

15.05 Hubert Brouns (CD&V): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw zeer volledig antwoord.

Ik stelde mijn vraag naar aanleiding van het teleurstellende advies van de Hoge Gezondheidsraad. Het advies heeft een zeer algemeen karakter en wellicht maakt het u niet gemakkelijker om met concrete cijfers en harde stellingen de normen te bepalen.

Inmiddels werden evenwel heel wat vorderingen gemaakt. Wij kennen thans de norm en hij zal binnenkort worden gepubliceerd.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

15.04 Frieda Brepoels (VU&ID): Je remercie la ministre pour sa réponse circonstanciée. En 2000, Test-Achats avait publié des chiffres alarmants, entraînant une accélération des travaux du Conseil supérieur de la santé. Je reconnais que la Belgique a pris, en cette matière, d'importantes initiatives.

15.05 Hubert Brouns (CD&V): Le Conseil supérieur de la santé a rendu un avis décevant. Je le déplore. Dans l'intervalle, des avancées ont été réalisées et une norme belge en matière de PCB sera publiée prochainement au Moniteur belge.

16 Vraag van de heer Yves Leterme aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de toekenning van een milieuvergunning voor de bouw van windmolenparken in zee" (nr. 6818)

16 Question de M. Yves Leterme à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'octroi d'un permis d'environnement pour la construction d'un parc d'éoliennes en mer" (n° 6818)

16.01 Yves Leterme (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, de aangelegenheid over de windmolenparken in zee is een vervolgverhaal.

De vragen in dat verband, zowel vanuit de betrokken regio als voornamelijk vanuit onze fractie – vooral de heer Goutry maakte zich verdienstelijk op dat vlak – waren vooral gericht tot staatssecretaris Deleuze.

Terzake werden er domeinconcessies toegekend aan de firma's C-Power en Seanergy om respectievelijk tweemaal vijftig windturbines te plaatsen op een bepaalde afstand van de kust in De Haan en in Knokke. Aangezien de inwerkingtreding van de implementatie van de domeinconcessie evenwel afhankelijk is van het verlenen van een milieuvergunning die door u moet worden uitgereikt, richten zowel de bevolking als wijzelf ons thans tot u, mevrouw de minister.

Ik weet wel dat men de regering niet mag vragen naar haar intenties, maar ik vermoed dat u bereid bent ons duidelijkheid te verschaffen omtrent de criteria die u zult hanteren inzake de besluitvorming in de aangelegenheid, waarvoor u in de loop van de komende weken en maanden verantwoordelijk zult zijn. Ziehier mijn vragen.

Welke maatregelen zijn reeds voorhanden om, in het kader van de uitreiking van de milieuvergunning voor de reeds toegestane windturbineparken, garanties te bieden ter bescherming en behoud van het marien milieu?

In welke maatregelen kan worden voorzien om te vermijden dat de bouw en de exploitatie van de windmolenparken, het gebruik van de scheepvaartroutes, de zeevisserij of het wetenschappelijk zeeonderzoek zouden hinderen? Ik bedoel in dat verband de maatregelen zowel met betrekking tot de bouwfase als met betrekking tot de exploitatiefase van de windmolenparken.

In paragraaf 12 van het advies van de CREG wordt bepaald dat in de twee ontwerpen van ministerieel besluit houdende domeinconcessies, onvoldoende beschermingsmaatregelen werden opgenomen inzake het milieu. Bovendien wordt in het advies verzocht om rekening te houden met andere Belgische wetten die van toepassing zijn op de zeegebieden. Wat is uw visie met betrekking tot dat advies van de CREG? Zult u dat advies volgen en bijgevolg voorzien in beschermingsmaatregelen, die niet werden opgenomen in de ministeriële besluiten die werden opgesteld op initiatief van staatssecretaris Deleuze?

Het BMM van de Noordzee is belast met een MER wat de beoordeling voor de bouw van de windturbines betreft. Tegen wanneer worden de resultaten van dat onderzoek verwacht? Ik meen

16.01 Yves Leterme (CD&V): Le secrétaire d'Etat Deleuze a octroyé une concession aux sociétés C-Power et Seanergy (Electrabel) pour la construction d'un parc d'éoliennes en mer. Cette concession ne sera effective que lorsque la ministre Aelvoet aura délivré un permis d'environnement.

Quelles mesures la ministre envisage-t-elle de prendre pour protéger et préserver l'environnement marin? Quelles mesures a-t-elle adoptées pour éviter que le parc d'éoliennes constitue une entrave pour les routes maritimes, la pêche en mer ou les recherches scientifiques?

La Commission de régulation de l'électricité et du gaz (CREG) indique que l'arrêté ministériel ne protège pas suffisamment l'environnement et ne tient pas compte d'autres lois belges en matière de zones maritimes. La ministre a-t-elle connaissance de cet avis et s'y rallie-t-elle?

L'Unité de gestion du modèle mathématique de la mer du Nord est chargée de mener une étude d'incidence sur l'environnement à la suite de la construction d'un parc d'éoliennes. Quand les résultats de cette étude seront-ils connus et quand la ministre décidera-t-elle de l'octroi d'un permis d'environnement?

L'enquête publique s'est limitée au strict minimum et la manière dont ont été organisées les soirées d'information était scandaleuse. Va-t-on organiser une nouvelle enquête publique pour permettre aux communes du littoral de

te hebben begrepen dat 4 augustus de einddatum is voor de uitreiking van de milieuvergunning, zeker wat de eerste domeinconcessie betreft. Is dat effectief de termijn die u zich toemeet voor het nemen van uw beslissing of werd er een andere termijn vooropgesteld?

Mijn volgende vraag heeft betrekking op het openbaar onderzoek. Zowel de kustbewoners als de personen actief in de toeristische sector, de visserij en andere sectoren, zijn – terecht – gefrustreerd in verband met de organisatie van het openbaar onderzoek. Hoewel de politieke familie waartoe u behoort, mevrouw de minister, zich altijd heeft opgeworpen als de verdediger van transparantie en inspraak, is het ontstellend thans te moeten vaststellen dat de organisatie van het openbaar onderzoek met betrekking tot het verlenen van de domeinconcessies voor de twee windturbineparken, ertoe leidde dat de inzage van de stukken slechts beperkt werd aangekondigd. Inderdaad, er kon pas inzage worden genomen na telefonische afspraak, tijdens de kantooruren en alleen maar in Brussel en Oostende. Dat is wat anders dan de bevolking tegemoetkomen met duidelijke informatie.

De inspraakavonden ingericht door de vereniging zonder winstoogmerk Stadsland, vermoedelijk in opdracht van de initiatiefnemers en de staatssecretaris, vonden plaats na de afronding van het openbaar onderzoek en concentreerden zich vooral rond punten die behoren tot de Vlaamse bevoegdheid. Uit commentaren aan de kust, met betrekking tot het openbaar onderzoek, bleek dat het werd gekwalificeerd als zijnde van een beschamend niveau. Vandaar mijn vraag of u zinnens bent een nieuwe procedure van openbaar onderzoek te laten organiseren, waarbij de dossiers bijvoorbeeld in de gemeentehuizen van de betrokken – of van alle – kustgemeenten kunnen worden ingekeken.

Meent u niet, mevrouw de minister, dat voor de exclusieve economische zone een soort ruimtelijk structuurplan zou moeten worden opgesteld met een globale visie, alvorens in de betrokken specifieke dossiers te beslissen over de inplantingplaatsen van de windmolenparken?

Wat de exploitatie van de windturbines betreft had ik graag vernomen of er zal worden voorzien in eventuele technische platformen, hoe de aansluiting op het transmissienet zal worden georganiseerd en hoe het gesteld is met de plaatsing van onderzeese kabels. Zal er nog een apart technisch platform worden opgericht en, zo ja, waar zal het worden ingeplant? Zal dat zijn in de onmiddellijke nabijheid van de windturbines? Hoe ziet het eruit?

Quid met de onderzeese elektriciteitskabels voor de transmissie vanuit de windturbines naar het net dat zich op het land bevindt? Aan welke milieunormen moet de aanleg ervan beantwoorden? Aan welke voorwaarden moeten de milieuvergunningen beantwoorden, op het vlak van de veiligheid van de transmissie via elektriciteitskabels?

Ziehier, mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, een eerste serie vragen in een dossier dat wellicht nog een aantal keren ter sprake zal komen.

consulter les dossiers?

Ne faudrait-il pas arrêter un schéma de structure spatial avant de décider de l'emplacement d'un parc d'éoliennes?

La pose et l'exploitation de câbles électriques sous-marins ne ressortissent pas à la concession. Quelles normes environnementales doivent être respectées avant qu'un permis d'environnement soit délivré?

16.02 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw de voorzitter, de heer Leterme weet wellicht dat hij zich op gevaarlijk terrein begeeft door mij vragen te stellen over onderwerpen waarover ik pas kan beslissen nadat het MER op een ernstige manier werd uitgevoerd.

Uiteraard ben ik voor transparantie en openheid, maar er zijn grenzen aan alles, ook aan mijn transparantie. Laat dat duidelijk zijn.

Mijnheer Leterme, ik wil ook meteen reageren op uw opmerking, als zou het openbaar onderzoek onvoldoende zijn aangekondigd. Welnu, wellicht weet u niet precies hoe de vork aan de steel zit, anders zou het erg zijn dat precies over dat onderwerp een dergelijke toon wordt aangeslagen, blijkbaar op basis van geruchten.

Men heeft immers moeten vaststellen dat zeer weinig personen het dossier kwamen inkijken dat, volgens de wetgeving, slechts op een bepaalde plaats ter inzage moet liggen. Aangezien men ongerust was over een dergelijke geringe belangstelling, werd er veel meer ondernomen dan hetgeen door de wet wordt bepaald. Zo werden met name alle gemeentebesturen van de kust aangeschreven met de melding dat het dossier ter inzage lag en dat het, gelet op het belangrijk karakter ervan, belangrijk was om het inzagerecht aan te wenden teneinde een goed inzicht te krijgen in het dossier om also eventueel te kunnen reageren. Ik wens aldus stellig te weerleggen dat er niets werd ondernomen om het openbaar onderzoek toegankelijk te maken.

Bovendien stelden wij jammer genoeg vast dat info-avonden die werden georganiseerd, weinig succes hadden. Slechts enkele gemeentebesturen, organisaties en raadsleden bezochten die info-avonden, hoewel wij alle stads- en gemeentebesturen van de kust hadden uitgenodigd om een kijkje te komen nemen op het openbaar onderzoek. Voor degenen die zich op de daartoe voorziene dagen niet konden vrijmaken en niet kwamen opdagen, werden er speciale afspraken gemaakt. In Oostende kwamen er in totaal veertien personen opdagen voor het eerste dossier en tien personen voor het tweede dossier.

Alvorens te antwoorden op uw eerste vraag wens ik nog een algemene opmerking te maken, met name dat een wettelijke MER strikte en wettelijk bepaalde vervalttermijnen moet respecteren. Dat betekent dat, wanneer de procedure, zoals in dit geval, wordt gestart in augustus 2001, zij moet worden afgesloten in augustus 2002. Idem dito voor de tweede aanvraag.

De precieze data zijn de volgende. Het advies van de administratie en de milieueffectenbeoordeling voor het dossier-Electrabel-De Nul zal mij worden voorgelegd op 16 april van dit jaar en alsdan moet een definitieve beslissing worden genomen tegen 25 juni van dit jaar.

Wat C-power betreft zullen het advies van het bestuur en de milieueffectenbeoordeling mij worden bezorgd op 26 mei van dit jaar. Dat betekent dat ik inzake het tweede dossier een beslissing zal kunnen nemen op 4 augustus 2002.

Aangezien ik thans nog niet beschik over de adviezen, kan ik onmogelijk details geven omtrent de te nemen beslissingen. Dat zou immers betekenen dat ik geen rekening houd met de adviezen en dat

16.02 **Magda Aelvoet**, ministre: Vous vous aventurez sur un terrain glissant en m'interrogeant sur des éléments qui ne seront précisés qu'après l'enquête d'incidence sur l'environnement. En outre, vous faites erreur: l'enquête publique a été intégralement menée. Ce ne sont pas les informations qui manquaient mais plutôt l'intérêt qui fait défaut. Le dossier pouvait être consulté mais ni les communes de la côte, ni les particuliers n'ont effectué la démarche. De nombreux responsables politiques ont également brillé par leur absence lors des soirées d'information.

Les délais d'expiration légaux sont particulièrement stricts. L'avis de l'administration et l'étude d'incidence sur l'environnement dans le dossier Electrabel doivent m'être transmis le 16 avril 2002. La décision définitive sera prise d'ici au 25 juin 2002. En ce qui concerne le dossier C-Power, les dates butoir respectives sont le 26 mai et le 4 août 2002. Je ne puis évidemment pas vous fournir davantage de détails quant à mes décisions dans la mesure où je ne les prendrai pas avant que les avis susmentionnés soient disponibles. L'arrêté royal du 20 décembre m'autorise à imposer à l'opérateur toutes les normes de protection et les normes environnementales que je jugerai nécessaires pour la préservation de l'environnement marin. J'agirai donc en conséquence.

Les parcs proposés n'entravent pas les routes maritimes.

Seule une surface de pêche limitée sera sacrifiée. L'impact financier ne relève pas stricto sensu de mes compétences. Nous avons demandé l'avis du ministère de l'Agriculture. Il est toujours possible de demander une indemnisation.

Le rapport de la CREG n'indique

kan toch niet de bedoeling zijn.

Ik kom thans tot uw eerste vraag, mijnheer Leterme, met betrekking tot het koninklijk besluit van 20 december dat de procedure tot vergunning en machtiging van bepaalde activiteiten in de zeegebieden vastlegt.

Het staat mij toe alle gebruiksvoorwaarden die ik nuttig acht ter bescherming van het maritiem milieu, aan de operator op te leggen. Het bestuur onderzoekt elk aspect van de voorgestelde activiteiten die effecten kunnen hebben op de flora, de fauna, de biodiversiteit, de mens, de bodem, het water, de atmosfeer, klimatologische factoren enzovoort. Wat de mogelijke effecten betreft op vogels, zeedieren, de zeebodem, het landschap en de visserij, werd aan wetenschappelijke instellingen gevraagd om bijkomende studies te verrichten. De resultaten hiervan worden eerstdaags verwacht.

Ik kom nu tot uw tweede vraag. De voorgestelde parken bevinden zich uiteraard niet op de scheepvaartroutes. Zij vormen evenwel een obstakel voor de scheepvaart in het algemeen en er zal rekening worden gehouden met veiligheidsaspecten. Een gepaste afbakening en radartoezicht en een concrete bijdrage tot de paraatheid van hulpdiensten moeten ook deel uitmaken van de voorwaarden. De impact op de visserij is beperkt tot het verlies van een kleine oppervlakte visserijruimte. Het mogelijk financieel verlies dat zulks met zich kan meebrengen is onduidelijk en wordt momenteel onderzocht. Hiervoor werden de diensten van het departement van Landbouw geraadpleegd.

Ik benadruk dat wat de voorwaarden betreft mijn bevoegdheid en verantwoordelijkheid zich uiteraard beperken tot de milieu-aspecten. Sociaal-economische aspecten behoren niet als dusdanig tot mijn bevoegdheid.

Het principe 'de vervuiler betaalt', houdt echter in dat indien wordt vastgesteld dat de activiteiten aan iemand schade berokkenen, die persoon schadevergoeding kan eisen van degene die de activiteiten ontplooit.

Wat uw derde vraag betreft, ik ben uiteraard op de hoogte van de adviezen van de CREG over de twee projecten. Hierin kan ik echter nergens lezen dat het milieu door de huidige procedures onvoldoende zou worden beschermd of dat de milieuwetgeving niet zou worden toegepast. Ik weet niet naar welk ontwerp u verwijst.

Wat uw vierde vraag betreft, uit de beheerseenheid mathematisch model zullen de resultaten van de onderzoeken op 16 april voor Electrabel en De Nul worden voorgelegd en op 26 mei voor C-power. Mijn ontwerp van besluiten zal alsdan worden uitgewerkt en aan de aanvragers ter inspraak worden voorgelegd, en dit tegen respectievelijk 16 mei en 25 juni van dit jaar.

Op uw vijfde vraag met betrekking tot het openbaar onderzoek heb ik al uitvoerig geantwoord.

Over uw zesde vraag, de huidige aanvragen werden ingediend voor sites die binnen de territoriale zee liggen en niet in de ecologische exclusieve economische zone. Beide zones behoren trouwens tot het

pas, selon moi, que l'environnement serait mis en péril et je ne vois pas de quel projet d'arrêté royal vous parlez. Je présenterai mes projets relatifs à l'Unité de gestion du modèle mathématique les 16 mai et 25 juin.

Les sites se situent dans les eaux territoriales. Il existe bel et bien un plan d'aménagement du territoire à long terme pour la mer du Nord. Une limitation de la liberté de mouvement en mer pourrait en découler.

La plate-forme technique d'Electrabel se situe au terminal nord-est du parc alors que celle de C-Power se situe à proximité de la rangée d'éoliennes située la plus à l'est. Le ministre des Affaires économiques publiera un arrêté royal séparé à ce sujet. Il n'existe pas de normes spécifiques en matière de câbles électriques sous-marins mais l'incidence sur l'environnement doit encore être examinée.

openbaar domein en de activiteiten die in die ruimte worden ontwikkeld, worden door de geldende reglementeringen reeds beperkt tot bepaalde gebieden. Zo moet de scheepvaart de scheepvaartroutes volgen en wordt de visserij streng beperkt binnen de twaalfmijlszone en binnen de driemijlszone. Er zijn ook plaatsen aangeduid voor de storting van baggerspecie en er zijn sites gereserveerd voor zandontginning en sectoren voor schietoefeningen van het leger.

Ik ben niet tegen een algemene herziening van die bepalingen, maar het zou verkeerd zijn ervan uit te gaan dat er geen ruimtelijke ordening bestaat met betrekking tot de Noordzee.

Wij bouwen een algemene langetermijnvisie op inzake de verdere ontwikkelingen in een ruimte die tot op heden exclusief werd ingenomen door de natuur en aangewend voor de visserij. Men moet er zich evenwel bewust van zijn dat een dergelijke visie kan leiden tot een vermindering van de vrijheid in open zee.

Uw zevende vraag, beide aanvragen houden voorstellen in voor het oprichten van een technisch platform. Voor Electrabel-De Nul is dat voorzien aan de noordwestelijke kant van het park en voor C-power is het platform voorzien aan de meest zuidelijke rij van de windmolens. De voorstellen worden nog onderzocht door het ministerie van Economische Zaken en er wordt een apart MER uitgevoerd op dat vlak. Momenteel werkt mijn collega, de minister van Economische Zaken, aan een ontwerp van koninklijk besluit.

Uw achtste vraag, er werden op het ogenblik nog geen specifieke normen vastgelegd voor de onderzeese elektriciteitskabels, buiten het feit dat de milieueffecten van de aanleg moeten worden geëvalueerd.

16.03 Yves Leterme (CD&V): Mevrouw de minister, uw antwoord verbaast mij en ik stel vast dat de maskers vallen.

Bij dit soort projecten is al het gezwaai – gelieve mij te excuseren voor het woordgebruik – omtrent inspraak, actieve inspraak georganiseerd ten aanzien van de mensen, blijkbaar niet nodig, meer bepaald voor de mandatarissen behorende tot de groene politieke familie. Zij kunnen zich er gemakkelijk vanaf maken ten aanzien van eenvoudige mensen zoals vissers, personen die aan de kust een toeristische activiteiten uitbaten of er zonder meer wonen en bezorgd zijn om wat de kust in het verleden werd aangedaan; personen die vrezen dat thans hetzelfde zal gebeuren met de kustwaters. Ten aanzien van hen maakt men er zich gemakkelijk vanaf. Zodra men de hefboomen van de macht in handen heeft, zich heeft gesetteld in de macht en zich daarin goed voelt, is transparantie plots geen prioriteit meer en maakt men zich ervan af met een louter bureaucratische benadering – ik benadruk dat laatste.

Via kleine advertenties of via aanplakkingen die niemand merkt, nodigt men de eenvoudige mensen uit om, na telefonische afspraak en tussen bepaalde uren, de plannen te komen inkijken.

16.04 Minister Magda Aelvoet: Dat laatste is onwaar.

16.03 Yves Leterme (CD&V): Les masques tombent: lorsque les verts souhaitent concrétiser un projet, il n'est plus question de participation active. Les pêcheurs, les commerçants vivant du tourisme et les habitants de la côte n'ont aucunement été consultés. En l'occurrence, on se limite à une approche purement bureaucratique de la participation.

16.05 Yves Leterme (CD&V): Dat is de realiteit, mevrouw de minister. Ik heb al heel wat inspraakrondes meegemaakt.

16.06 Minister Magda Aelvoet: Neen, dat is niet waar. Wat de afwijkingen op de officiële openingsdagen betreft, heeft men gezegd dat men ook op een ander moment mocht komen, maar dan moest men een afspraak maken zodat de zaak georganiseerd kon worden.

16.06 Magda Aelvoet, ministre: Je démens fermement ces propos.

16.07 Yves Leterme (CD&V): Mevrouw de minister, volgens uw inzicht vanuit uw ministerieel bureau is alles misschien perfect verlopen. Ik roep collega Goutry echter op als getuige. Ik kan u zeggen dat de mensen op het terrein totaal niet het gevoel hebben, ten eerste, dat hun mening welkom was, en ten tweede, dat die au sérieux genomen werd. Integendeel, zelfs inzake lopende procedures zijn er uitspraken geweest dat de onderzoeken die gebeurden allemaal van geen tel waren en dat men hoe dan ook een vergunning zou geven. De mogelijkheid voor de burgers om zich, ten eerste, correct te informeren en ten tweede, om tijdig hun mening te zeggen en te weten dat daarmee iets zou gebeuren, werd niet geboden.

16.07 Yves Leterme (CD&V): Ecoutez ce que les gens ont à dire sur le terrain. Vous êtes dans une bulle. Les ministres écologistes craignent apparemment de rencontrer la population car ils connaissent la faiblesse de leur dossier. Une fois au pouvoir, les verts abandonnent leurs principes démocratiques.

Nogmaals, er is een enorm contrast tussen de eisen die de groene politieke familie stelt wanneer die de verantwoordelijkheid niet draagt en het totaal gebrek aan interesse om actieve inspraak te organiseren en om naar de mensen toe te gaan wanneer het gaat om projecten die de mensen aanbelangen maar die nu eenmaal passen in het eigen politieke kraam. U bent zeer ver van de mensen gaan staan. Ik kan u zeggen dat er aan de kust heel wat verontwaardiging bestaat, blijkbaar terecht, wanneer ik uw antwoord hoor op mijn eerste vragen inzake de organisatie van de inspraak.

Les pêcheurs lésés sur le plan économique peuvent s'adresser aux responsables des dommages causés. Le secrétaire d'Etat Deleuze a cependant lui-même demandé la suppression des indemnités accordées aux pêcheurs. J'ai véritablement l'impression que les verts ignorent tout de cette région et qu'ils ne comprennent pas l'importance que ces zones de fraysère revêtent.

Wat het feit betreft dat in Oostende slechts 14 mensen zijn komen opdagen, moet u de VZW Stadsland maar eens vragen of die zijn werk goed gedaan heeft. Ik heb ook nog inspraakrondes georganiseerd in mijn stad. Daar kwamen honderden mensen op af. Ik weet dus dat men met een affiche en een aankondiging in de krant niets is. Men moet naar de mensen toe gaan. Men moet daar wel het lef voor hebben. Men moet durven met een goed project naar de mensen te gaan. Hier is dat blijkbaar niet het geval. Ik kan alleen maar de kustbewoners overschot van gelijk geven, wanneer zij de manier waarop u en uw collega Deleuze dat project aanpakken, bekritisieren. Nogmaals, er bestaat een enorme tegenstelling in de woorden wanneer de groenen geen beleidsverantwoordelijkheid dragen en de daden wanneer zij zich knus en gelukkig voelen aan het beleid.

Le projet d'arrêté royal dont je dispose est bel et bien celui confectionné par le secrétaire d'Etat Deleuze.

Mijnheer de voorzitter, In de tweede plaats kom ik op de vergoeding voor de degradatie van visterreinen. U zegt dat daar de aansprakelijkheid een rol in speelt. Als er schade is, kan die persoon zich tot de schadeveroorzaker richten. Volgens het huidige ministerieel besluit is dat natuurlijk zo, maar dat is ook een politieke keuze van de heer Deleuze en uzelf. Wie heeft in het besluit de mogelijkheid tot vergoeding van de vissers geschrapt? Die schrapping is gebeurd op initiatief van staatssecretaris Deleuze zelf. Ik vind trouwens niets uit. Kijk in het integraal verslag. Enkele weken geleden heeft hij dat met zoveel woorden in de Commissie voor het Bedrijfsleven erkend. Wij blijven dit bijzonder jammer vinden. Mensen die de kust en de visgronden wat kennen – wat bij u en uw

collega Deleuze blijkbaar niet het geval is – zullen weten dat de twee banken waarover het gaat wel degelijk belangrijke paaipplaatsen zijn. Dat zijn visrijke gronden die niet zomaar kunnen worden gelijkgesteld met om het even welk deel van de territoriale wateren of om het even welk deel van de Noordzee.

Ten slotte, als ik spreek over het ontwerp van ministerieel besluit waarin een mogelijkheid is geschrapt, heb ik het wel degelijk over het ontwerp van ministerieel besluit zoals het was opgemaakt en door de heer Deleuze is aangepast.

Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, wij zullen dit dossier van nabij opvolgen, maar ik kan u verzekeren dat uw antwoorden over het totaal gebrek aan organisatie van de inspraak mij reeds op voorhand zeer zorgelijk stemmen.

16.08 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw de voorzitter, ik wil kort drie hoofdgedachten weergeven.

Ten eerste, u beweert dat men inzake openbaar onderzoek zijn best niet doet. Wij hebben, bij de vaststelling dat zo weinig mensen inzage namen, alle gemeenten en stadsbesturen van de bewuste streek aangeschreven. Als u dan het lef hebt om hier te kwader trouw te beweren dat men niet is geïnteresseerd om de mening van de mensen te kennen, dan vind ik dat echt niet serieus.

Ten tweede, ik kan u meedelen dat wij de visserijsector op mijn kantoor hebben ontvangen. Bovendien heeft een delegatie van mijn kabinet, waaronder mijn kabinetschef, een hele dag met de Belgica, een vissersloep, op zee gevaren om de bekommernissen ter plaatse te bestuderen. Kom hier niet af met uw grote verhalen alsof wij geen interesse zouden hebben in wat zich op het terrein afspeelt. U staat midden de mensen, nietwaar?

(...): (...)

16.09 Minister **Magda Aelvoet**: Excuseert u mij, maar dat is uw conclusie. Niet ik zeg dat. Ik kan u bevestigen dat mijn kabinetschef met twee kabinetsmedewerkers een hele dag zijn gaan varen om ter plekke te gaan kijken wat zij zegden. Dat weet ik met zekerheid. Wat de anderen vertellen, is iets anders. Ik kan dat bewijzen.

(...): (...)

16.10 Minister **Magda Aelvoet**: Mensen voelen zich nooit beluisterd als zij niet onmiddellijk gelijk krijgen. Dat is een bekend sociaal fenomeen. Los daarvan zal het milieueffectenrapport duidelijkheid moeten brengen over de betekenis van de inplanting voor de paaipplaatsen. Dat is een belangrijk gegeven in de fauna en de flora. U moet daar niet op vooruitlopen. Ik zal het milieueffectenrapport op een ernstige manier bekijken voor alle materies waarover ik bevoegd ben.

16.11 **Yves Leterme** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, u zou perfect moeten weten dat het Parlement altijd het laatste woord heeft.

16.08 **Magda Aelvoet**, ministre: En toute mauvaise foi, vous prétendez que nous ne porterions aucun intérêt à l'opinion des gens sur le terrain. Voilà qui est scandaleux! Une délégation du secteur de la pêche a pourtant été invitée à mon cabinet.

16.09 **Magda Aelvoet**, ministre: Une délégation de mon cabinet, y compris le chef de cabinet, a embarqué toute une journée sur un chalutier, le Belgica, pour se faire une idée précise de l'état d'esprit des pêcheurs.

16.10 **Magda Aelvoet**, ministre: Le rapport de l'étude d'incidence sur l'environnement apportera davantage de précisions et je ne souhaite pas anticiper les choses.

16.12 De voorzitter: U hebt het laatste woord gehad.

16.13 Yves Leterme (CD&V): Het laatste woord komt nadat de minister heeft gesproken. Wij kunnen daarover een debat voeren, maar ik wil hier iets uitdrukkelijk duidelijk maken. Namens alle mensen aan de kust blijf ik hier herhalen dat de inspraak niet actief is georganiseerd. De inspraak is gebrekkig georganiseerd en ik durf zelfs te beweren dat dit met bepaalde bedoelingen gebrekkig is gebeurd.

16.13 Yves Leterme (CD&V): Au nom de tous les habitants de la côte, je continue d'affirmer que la participation n'a pas été correctement organisée.

Mevrouw de minister, wij zullen er waakzaam op toezien dat het openbaar onderzoek en de inspraak met betrekking tot de milieuvergunningen wel correct verlopen. Na de vertoning die wij hebben meegemaakt, is dat het minste dat u aan alle kustbewoners bent verschuldigd, vanuit welke activiteit zij ook bij dit project betrokken zijn.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

17 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Joke Schauvliege aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "een kaartcontrolesysteem voor automatenshops" (nr. 6826)
- de heer Guy Hove aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de alcoholpops in drankautomaten" (nr. 6846)

17 Questions jointes de

- Mme Joke Schauvliege à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "un système de contrôle par cartes pour les magasins automatiques" (n° 6826)
- M. Guy Hove à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les alcoolpops dans les distributeurs de boissons" (n° 6846)

17.01 Joke Schauvliege (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, u weet dat de automatische shops of winkels momenteel in de lift zitten. Zij spelen in op een bepaald marktsegment van mensen die in een ploegsysteem werken of tweeverdieners, die producten wensen aan te schaffen op tijdstippen dat andere winkels niet meer toegankelijk zijn. Dat gaat over een groot gamma van producten. Soms zijn de automatenshops beperkt en kunnen daar slechts enkele producten worden verkregen.

17.01 Joke Schauvliege (CD&V): Les magasins automatiques font désormais partie du paysage commercial mais cette évolution récente ne s'est pas encore traduite dans les textes de loi.

Er is echter een aantal problemen. De wetgeving is niet altijd aan dit nieuw fenomeen aangepast. Recentelijk hebben wij de problemen met de alcoholpops gehad, die in automaten werden aangeboden. Scholieren deden zich tijdens de pauzes of na school te goed aan die limonadeachtige alcoholhoudende drankjes en werden daar onwel van. Er is toen gezegd dat die drankjes niet onder de sterke dranken ressorteren.

Il se pose un problème en ce qui concerne les boissons alcoolisées puisque les distributeurs non surveillés sont également accessibles aux mineurs d'âge. Les pays voisins disposent de "distributeurs intelligents", fonctionnant au moyen d'une carte bancaire ou d'une carte "client" et qui tiennent compte d'une limite d'âge. Un système similaire est-il envisagé en Belgique?

Een ander probleem is tabak. Er is een lovenswaardig koninklijk besluit uitgevaardigd waarin het aanbieden van tabak via automaten is verboden als er op dezelfde plaats geen toogverkoop is. De idee achter dit koninklijk besluit is goed, maar toch kunnen er problemen rijzen.

In de buurlanden zijn systemen ontwikkeld die het mogelijk maken

om bepaalde levenscategorieën de toegang tot bepaalde producten uit de automaten te weigeren. Zo kan op bepaalde uren een aantal producten uit die shops niet toegankelijk zijn.

Er zijn dus eigenlijk twee systemen. Men kan met een uursysteem werken. Tussen 15.00 uur en 18.00 uur kunnen, bijvoorbeeld, geen alcoholpops worden gekocht of overdag kan geen tabak worden aangeschaft. Een ander bestaand systeem werkt met een code die op een betaalkaart is geïnstalleerd. Op die manier kan de apparatuur de leeftijd van de koper registreren en een bepaald product weigeren. Men kan ook werken met een systeem van speciale kaarten die voor de automatenshops zijn ontworpen en waarin, bijvoorbeeld, ook een leeftijdsgrens is ingebouwd.

Die zaken bestaan in het buitenland en zijn blijkbaar voldoende veilig. Kent u die systemen? Vorige vrijdag hebt u in de pers verklaard dat u voor een dergelijk kaartensysteem wel te vinden bent. Is dat inderdaad zo? Bent u van plan om zo'n systeem in België toe te laten? Met welk systeem wilt u werken? Bent u ook bereid om de wetgeving in die zin aan te passen, zodat alcoholpops niet meer door minderjarigen kunnen worden aangekocht? Ik denk ook aan een regeling waarbij tabak alleen op bepaalde uren van de dag door meerderjarigen kan worden aangeschaft.

Mevrouw de minister, op deze vragen had ik graag een antwoord gekregen.

17.02 **Guy Hove** (VLD): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, u zult zich herinneren dat ik in het begin van het jaar een gelijkaardige vraag heb gesteld. Ik heb daarop in de schriftelijke formulering van mijn vraag allusie gemaakt en de referentie daarvan gegeven. Uit recentelijk gepubliceerde cijfers van de Vereniging voor Alcohol- en Andere Drugproblemen blijkt dat jongeren steeds vaker en op steeds jongere leeftijd alcohol beginnen te drinken. Volgens dezelfde vereniging kunnen die cijfers onder meer worden verklaard door het succes van de alcoholpops. In de pers las ik dat alcohol verantwoordelijk is voor 1 op 4 doden bij Europese jongeren tussen 15 en 29 jaar. Uit datzelfde persartikel heb ik vernomen dat de drankindustrie zou hebben beslist om deze drankjes binnenkort uit de automaten te halen.

U zult zich herinneren dat ik in mijn vorige vraag uw aandacht vestigde op het bestaan van een systeem waarbij gebruik kon worden gemaakt van elektronische kaartlezers. Zoals de vorige vraagsteller heeft geformuleerd, kunnen deze kaarten aan de leeftijd worden gekoppeld zodat minderjarigen dergelijke drankjes niet langer uit automaten kunnen halen. Dit systeem zou niet alleen een oplossing zijn voor de verkoop van drankjes via deze automaten, maar ook voor de verkoop van andere schadelijke producten. Ik denk in het bijzonder aan de sigarettenverkoop via automaten. In Liedekerke is er momenteel een automatenshop die van dit kaartensysteem gebruik maakt. In deze shop kunnen geen sterke dranken, sigaretten of andere schadelijke producten worden aangekocht door personen jonger dan 18 jaar.

Uit uw antwoord van destijds leid ik af dat u twijfelt aan het nut van het invoeren van zo'n systeem. Verder verneem ik in de pers dat op uw kabinet strenge maatregelen worden voorbereid. Ik had graag van

17.02 **Guy Hove** (VLD): Les chiffres de l'association flamande de lutte contre les problèmes d'alcoolisme et d'autres drogues (VAD) montrent que notre jeunesse consomme de l'alcool de plus en plus tôt et en quantités de plus en plus grandes. Cette évolution s'expliquerait notamment par l'apparition des alcopops.

Il semblerait que les revendeurs aient l'intention de retirer ces boissons des distributeurs. Dans le cadre d'une question précédente sur les alcopops, j'avais évoqué un système de carte électronique qui empêche les mineurs de les obtenir dans des distributeurs. Ce système, qui constituerait également une solution pour les cigarettes, est déjà utilisé par un magasin à Liedekerke.

Le gouvernement prépare des mesures sévères concernant les alcopops. Concerneront-elles également les autres produits vendus dans des distributeurs?

u de volgende informatie vernomen.

Ten eerste, aan welke maatregelen denkt u?

Ten tweede, gelden deze maatregelen alleen voor de verkoop van alcoholpops via automaten? Zoniet, welke producten zullen nog op deze manier worden gereguleerd?

Hebt u al overleg met de sector gevoerd? Ik heb u dat in mijn vorige vraag gesuggereerd. Zo ja, met welke verenigingen hebt u overlegd en tot welke resultaten heeft dat geleid?

Ten slotte, komt er een uniforme regeling die de verkoop door automaten zal regelen?

17.03 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw de voorzitter, collega's, als u de verschillende onderdelen van de betogen op een rijtje zet, merkt u dat er twee zaken worden gezegd. In de vereniging waarover u hebt gesproken, wordt gedacht aan het verwijderen van de alcoholpops uit de drankautomaten. Dat is natuurlijk een totaal andere stelling dan het pleidooi voor een regeling van de toegang via een elektronisch kaartensysteem. Dat zijn twee zeer verschillende zaken.

Op aandringen van mijn kabinet zijn er al vele besprekingen met verschillende sleutelfiguren uit de sector gevoerd. Wij wilden bereiken dat die alcoholpops uit de drankautomaten zouden verdwijnen.

Het elektronisch kaartensysteem is een andere zaak. De sectoren die de automaten voeden, oefenen een enorme druk uit om tot een liberalisering over te gaan. Zij willen dat in alle automaten ook sigaretten kunnen worden aangeboden. Nu is deze mogelijkheid beperkt, want een bemand verkooppunt moet een minimale sociale controle kunnen uitoefenen. Dat wil men weg. In de plaats daarvan wil men met het systeem van elektronische kaarten werken. Daarover zijn er verschillende zaken in bespreking.

Ik geef u de huidige stand van zaken. Als ik hier formeel verklaar dat ik zo'n systeem absoluut niet wil, zullen de gesprekken blokkeren. Ik ga daarover geen categorieke uitspraken doen. Ik zou er wel op willen wijzen dat de ervaringen in één of twee landen die mij bekend zijn, niet zo eenduidig positief zijn. Het is relatief gemakkelijk om kaarten aan vrienden of vriendinnen door te geven. Het is totaal onmogelijk om dat te controleren. Het is niet zo simpel.

Men vraagt wat in het algemeen de bedoeling is. Ik denk dat wij, in het licht van de volksgezondheid, de gemakkelijke toegang tot die producten niet in de hand mogen werken. Zowel voor de alcoholpops als voor sigaretten stelt men nu al vast dat mensen op steeds jongere leeftijd beginnen te roken en te drinken. Ondanks alles wat daarover bekend en geweten is, wordt die weg verder bewandeld. De betrokken sector is in deze kwestie natuurlijk geen neutrale partner in het verhaal van volksgezondheid. Voor hen is het belangrijk dat het product verkoopt en dat hun winst veilig wordt gesteld.

Wij werken aan een regeling. Wij willen met de betrokken sectoren een consensus bouwen die een gemakkelijke toegang zoveel

Une concertation a-t-elle été menée avec le secteur concerné? La vente par distributeur sera-t-elle soumise à une réglementation uniforme?

17.03 **Magda Aelvoet**, ministre: A plusieurs reprises déjà, des réunions de concertation concernant le retrait des alcopops des distributeurs ont été organisées avec les fournisseurs de boissons alcoolisées. Des négociations ont également été entamées avec les fournisseurs de ces distributeurs à propos du choix des produits offerts.

L'utilisation de cartes électroniques à l'étranger n'a pas donné de résultats concluants: comment peut-on par exemple s'assurer que les jeunes ne se passent pas les cartes de l'un à l'autre?

Je suis partisan d'un système qui n'encourage pas la vente de tabac et d'alcool par distributeurs. Bien évidemment, les fournisseurs souhaitent surtout vendre des produits qui rapportent gros. Dès lors, nous nous efforçons d'aboutir, avec le secteur, à un consensus empêchant l'accès aisé à ces mêmes produits.

En ce qui concerne le secteur HORECA, une enquête récente a démontré que la législation relative aux espaces non-fumeurs et aux installations d'évacuation de la fumée n'est pas respectée. Nous allons réagir en augmentant les amendes et en procédant à davantage de contrôles.

mogelijk verhindert.

Ondanks alle beloften die men daarover heeft gedaan, heeft de horecasector het zeer moeilijk om twee zaken na te leven. Ik verwijs naar de zones voor rokers en niet-rokers en werkende, performante rookafzuiginstallaties. Wij moeten vermijden dat mensen die ervoor kiezen niet te roken, niet passief worden veroordeeld. Het gaat dan immers letterlijk om een veroordeling om mee te roken. Ook de laatste controlecampagne heeft erop gewezen dat in dat dossier nauwelijks vooruitgang is geboekt.

Wij kunnen ons daarbij neerleggen. Het is al 12 jaar wettelijk vastgelegd, maar men houdt zich niet aan die regel. Wij kunnen dat aanvaarden. Ik vind echter dat zoiets niet kan. Daarom werken wij op dit ogenblik aan twee pistes. In de eerste plaats willen wij de boetes verhogen. Het bestaande systeem blijkt immers onvoldoende te ontraden. In de tweede plaats willen wij een geactualiseerde controle uitvoeren op de aanwezigheid van goed functionerende rookafzuiginstallaties. Ik heb daarover een vraag van mevrouw Pieters gekregen. In Limburg is vanuit een bepaalde hoek het initiatief genomen om op basis van de factuur waarmee men destijds de rookafzuiginstallatie heeft aangekocht, te kijken waar de installatie vandaan komt, van welk type de installatie is enzovoort. Ik denk dat het een goed idee is om daarop te werken. Wij kunnen de theorie huldigen dat geïnformeerde volwassenen zelf mogen beslissen om te blijven roken, ook al lopen zij wetens en willens een bepaald risico. Als men risico's voor derden creëert, die daar niet om vragen, moet er op zijn minst een goede installatie tegenover staan.

17.04 Joke Schauvliege (CD&V): Mevrouw de voorzitter, het antwoord van de minister verrast mij enigszins. Ik heb niets over de horeca gevraagd en ik heb ook niet over rookafzuiginstallaties gesproken. Ik begrijp niet goed waar dat antwoord vandaan komt.

Ik heb de minister gevraagd hoe zij tegenover een systeem stond waarbij kaarten worden geregistreerd en waarbij in automatenshops een aantal producten niet toegankelijk is voor, bijvoorbeeld, minderjarigen. Ik heb daarop geen antwoord gekregen. De minister zegt dat de besprekingen aan de gang zijn. Zij zegt niet op welk niveau die besprekingen worden gevoerd. Zij wil daarover geen uitspraken doen omdat dat de besprekingen alleen maar zou bemoeilijken. Ik stel vast dat zij vrijdag in de pers heeft verklaard dat zij denkt aan een protonstelsel voor jongeren waarmee geen alcoholhoudende dranken kunnen worden verkocht. Blijkbaar kunt u in de pers wel verklaringen afleggen en hebben wij in het Parlement geen recht op verdere informatie. Ik vind dat bijzonder jammer.

Wat de alcoholpops betreft, mevrouw de minister, begrijp ik niet goed waarom u zoveel problemen hebt met overleg. Het is gewoon een vergetelheid in de wet. Er wordt nog verwezen naar een oude wet inzake douane en accijnzen, die ondertussen is afgeschaft. Momenteel is een heel andere douane- en accijnzenregeling uitgewerkt waarbij die alcoholpops wel als sterke dranken worden beschouwd. Als u met een eenvoudig wetsontwerp de ene passage in de wetgeving wijzigt en gewoon verwijst naar de huidige regeling, kunt u het probleem van de alcoholpops oplossen. Ik begrijp niet dat u daarmee zo'n probleem hebt. Als u niet wil dat die alcoholpops nog langer in automaten worden aangeboden, kunt u dat eenvoudig

17.04 Joke Schauvliege (CD&V): Votre réponse à de quoi surprendre puisque ma question ne concernait pas l'HORECA mais bien les produits nocifs vendus par la voie de distributeurs. Peut-on programmer les distributeurs de telle manière que les jeunes ne peuvent s'en servir? L'esprit de la loi interdisant déjà ce type de vente, il ne reste plus qu'à mettre en oeuvre une solution pratique. La carte bancaire intelligente pourrait constituer une solution. Et qui aurait la bêtise de prêter sa carte bancaire à autrui? La ministre a d'ailleurs défendu l'idée de la carte dans la presse.

oplossen, want de filosofie van de wet verbiedt het eigenlijk al.

Ik heb geen antwoord op mijn vragen gekregen. Ik vind dat bijzonder jammer. Ik denk nochtans dat er mogelijkheden zijn. Ik wil de handelaars niet verdedigen, maar er is een vraag – onder andere bij tweeverdieners en mensen die in een ploegsysteem werken – om toegang te krijgen tot producten die zij anders misschien niet in handen kunnen krijgen. Het blijkt ook een veilig systeem te zijn. U zegt dat de kaarten kunnen worden doorgegeven. Ik kan mij niet inbeelden dat ik mijn bankkaart aan gelijk wie zal meegeven. Ook als ik een jongere ben, ga ik mijn bankkaart toch niet zomaar aan gelijk wie meegeven zodat iedereen daar sigaretten en sterke drank mee kan kopen. Dat is niet realistisch. Het kaartensysteem kan voldoende veilig zijn. Ik hoop dat u het Parlement daarover meer informatie kan geven.

17.05 **Guy Hove** (VLD): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik wil één zaak duidelijk maken. Mijn vraag ging inderdaad over de verkoop via automaten en automatenshops. Ik vroeg om een eventuele beperking of een mogelijkheid om de toegang via een kaartensysteem te regelen. Ik wil eraan toevoegen dat ik de horeca geenszins wou viseren. Ik neem er wel akte van dat u geen enkel systeem uitsluit en dat u momenteel aan een oplossing werkt zonder dat u specifiek bepaalt in welke richting die oplossing zal evolueren.

17.06 Minister **Magda Aelvoet**: Mevrouw Schauvliege, ik heb aan de pers niet verklaard dat ik voor die elektronische kaartensystemen ben. Ik heb toch duidelijk gezegd dat die optie op dit ogenblik niet is uitgesloten. Daarover wordt gesproken.

Ik kom tot uw voorstel inzake alcoholpops. Als men de tekst van de wet wijzigt volgens de filosofie van de wet, zou het probleem zijn opgelost. Dat is niet waar. Daarmee lost men het probleem op dat nu in de filosofie, maar niet in de letter van de wet staat. Het is dan perfect mogelijk om via nieuwe technieken alcoholverbindingen op de markt te brengen die niet onder die wet vallen en weer hetzelfde probleem creëren. Dat willen wij vermijden. Door één wettelijke regeling of één situatie nu uit de wereld te helpen, vermijden wij niet dat men via een technische transformatie weer een uitweg zoekt om die alcoholfruitsapjes toch in de automaten te krijgen. Wij wensen in die onderhandelingen te investeren, met de bedoeling om het aanbod van alcoholpops en aanverwanten uit de automaten te krijgen. Wij willen de uitwegen blokkeren die op vrij korte termijn tot dezelfde problemen kunnen leiden. Daar gaat het over.

17.07 **Joke Schauvliege** (CD&V): Als ik de minister goed volg, dan wil zij alle soorten alcohol uit de automaten weren, dus ook bier. Zij spreekt niet meer over sterke drank. Misschien dat dit voorwerp kan uitmaken van een volgende vraag.

17.05 **Guy Hove** (VLD): Ma question ne visait bien entendu pas à diaboliser le secteur HORECA, que ce soit bien clair. Je note que la ministre prépare une réglementation à propos de laquelle elle ne dit toutefois pas grand-chose.

17.06 **Magda Aelvoet**, ministre: Je n'ai pas déclaré à la presse être favorable à un système de carte. Cette option n'a d'ailleurs pas été retenue. On peut imaginer que soit développé un nouveau type de boisson alcoolisée pour tourner la loi, ce qui poserait le problème. Nous souhaitons mettre en place une législation empêchant ce type d'échappatoires. Ma priorité va, dès lors, à la conclusion d'accords fiables avec le secteur.

17.07 **Joke Schauvliege** (CD&V): J'entends que la ministre souhaite interdire toutes les boissons alcoolisées et pas seulement les boissons fortes. Il y a là peut-être matière à poser une autre question.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

18 **Vraag van de heer Ferdy Willems aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en**

Leefmilieu over "de mishandeling van greyhounds en galgo's" (nr. 6830)

18 Question de M. Ferdy Willems à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "les mauvais traitements infligés aux greyhounds et aux galgos" (n° 6830)

18.01 **Ferdy Willems** (VU&ID): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik kom hier laat in de namiddag, na een zware dag, over honden spreken. Ik heb al meer over dierenrechten gesproken. Ik blijf dierenrechten belangrijk vinden, al was het maar omwille van de menselijke waardigheid. Men moet mij niet verwijten dat mensen op de eerste plaats komen, want ik ben ook zeer veel bezig met mensenrechten.

Het gaat vandaag over greyhounds en galgo's. Die dieren worden enorm mishandeld. Ik begin mijn verhaal in Ierland, waar die beesten worden gekweekt a rato van 20.000 per jaar. Kenners hebben mij verteld dat 6 tot 7 dieren moeten worden gekweekt, wil men 1 goed dier overhouden. Wat gebeurt er met de "afval"? Die beesten worden gedood, aan vivisectie blootgesteld – ook in het diervriendelijke Ierland – of ze gaan naar Spanje a rato van ongeveer 14.000 per jaar.

Ik kom bij Spanje. Als die beesten daar aankomen, worden ze door de trainingsmethode afgebeuld. Wij hebben daar foto's van, naast auto's en moto's. Als zij niet goed functioneren, te oud zijn of geen prijzen winnen, worden zij doodgemarteld. Ik heb een aantal foto's bij, maar ik wil uw eetlust vanavond niet bederven. Sommige beesten worden opgehangen. Het duurt lang voordat zo'n beest dood is. Zij worden doodgeknuppeld, levend begraven – men heeft al kerkhoven gevonden – op palen gespietst enzovoort. Ik vertel u een kleine anekdote. Als zo'n beest slim is en, bijvoorbeeld, bij het racen een hoek afsnijdt, wordt hij als valsspeler gebrandmerkt en vermoord.

Naast Spanje schijnt ook het Nabije Oosten interesse voor die dieren te hebben. Dat is een nieuwe tendens. Laten wij ons daarover geen illusies maken. Ik ken de Grieken en de Arabieren. Ik heb alle respect voor hun culturen, maar inzake dierenwelzijn halen zij zelfs de minimumnormen niet.

Er is vorige maandag een petitie van 200.000 handtekeningen aan de Spaanse en Ierse ambassade overhandigd. Honderden mensen met geredde honden vergezelden ons. Dat was indrukwekkend om zien. Wij hebben de petitie afgegeven op de Ierse en Spaanse ambassade, samen met de heer Glorieux van het Vlaams Parlement, mevrouw Leen Laenens van deze Kamer en bij verontschuldiging van de heer Staes van het Europees Parlement, mevrouw Hermans en de heer Hostekint van het Vlaams Parlement. Er was dus wel enige politieke belangstelling en dat verheugt mij.

Welke remedies stelt men voor? In de eerste plaats wil men een reglementering bij het kweken, bijvoorbeeld via een microchip. Dat moet afdwingbaar zijn. In de tweede plaats moet men voor opvangcentra zorgen, met eventuele financiële steun. Net zoals hier hebben degenen die zich daarvoor inzetten – bijvoorbeeld de actie van de greyhounds in Noord-België – het financieel bijzonder moeilijk. Die beesten moeten bij burgers kunnen terecht komen. Men vertelt de fabel dat die beesten niet als huisdier geschikt zijn, maar ik

18.01 **Ferdy Willems** (VU&ID): Je voudrais attirer votre attention sur diverses anomalies constatées dans le cadre de l'élevage et de l'utilisation de deux races de chiens, les greyhounds et les galgos.

L'élevage de ces chiens de race entraîne la perte de nombreux spécimens au cours du processus d'élevage. Ce serait surtout le cas en Irlande.

Ces chiens de race sont exportés essentiellement vers l'Espagne où ils servent aux courses. Mais les problèmes sont également nombreux chez nous. Et dans les pays arabes, on se sert aussi de ces races.

Aujourd'hui circule à l'échelon européen une pétition comptant d'innombrables signatures visant à protester auprès de l'Espagne et de l'Irlande pour dénoncer les mauvais traitements infligés aux greyhounds et aux galgos.

Les signataires de cette pétition proposent une réglementation de l'élevage et un contrôle des chiens par l'implant d'une puce électronique. Ils estiment qu'il convient également de réglementer l'exportation de ces chiens.

A cet égard, il n'est pas inutile de savoir que si l'Irlande est le pays de l'élevage, l'Espagne apparaît comme le pays des débouchés pour cet élevage. Aujourd'hui présidente de l'UE, l'Espagne est donc montrée du doigt. Le commissaire européen chargé du bien-être animal est irlandais mais il a ramené cette question à un simple problème de transport. La ministre exercera-t-elle son influence dans ce dossier?

kan u het tegendeel verzekeren. Ten slotte willen wij een exportreglementering.

Waar moet men die maatregelen nemen? De miserie begint in Ierland, het kernland van de kweek. Spanje is het voornaamste afzetgebied. Vandaag is het zeker zinvol om dat land aan te spreken, want Spanje is de huidige Europese voorzitter. Zij lopen in de schijnwerpers, dus mogen zij op dat vlak ook eens negatief in de schijnwerpers lopen.

Ten slotte vraag ik u heel uitdrukkelijk tussenbeide te komen bij de Europese commissaris die instaat voor dierenwelzijn. Dat is een Ier. De heer Glorieux heeft mij verteld dat hij al een jaar lang probeert bij die man te geraken, maar de kwestie schijnt hem niet te interesseren. Nochtans situeert het probleem zich in zijn land. Volgens de commissaris gaat het slechts over een transportprobleem, wat niet zijn bevoegdheid is.

Ik weet dat u met zulke zaken bent begaan. U bent de allereerste minister die dierenwelzijn expliciet tot haar bevoegdheid rekent. Bent u bereid om bij Ierland, Spanje en bij de Europese commissaris uw invloed aan te wenden? Baat het niet, dan schaadt het niet. Het is het minimum dat wij kunnen doen.

18.02 Minister Magda Aelvoet: Mevrouw de voorzitter, collega Willems, de voorbije jaren ben ik in deze problematiek al verschillende keren tussenbeide gekomen. Wij hebben de verenigingen die zich hiervoor inzetten ook op het kabinet ontvangen. Ik heb al in september 2000 naar de Spaanse overheid geschreven om te vragen terzake initiatieven te nemen. Tot nu toe – ondanks het aanspreken van de collega's gedurende de bijeenkomsten van de Europese Ministerraden – heb ik geen antwoord gekregen. De problematiek wordt natuurlijk nog versterkt doordat de ongecontroleerde verkoop van dergelijke honden naar Spanje in het volledig illegale wedrencircuit terechtkomt. Die dieren zijn onduidelijk of niet geïdentificeerd. Daardoor zijn er ook nooit verantwoordelijken terug te vinden. Tijdens het Belgisch voorzitterschap heb ik mijn ambtenaar de duidelijke instructie gegeven alles te doen om bij het internationaal vervoer van dieren – zowel binnen als buiten de gemeenschap – een duidelijke, onvervalsbare identificatieverplichting op te leggen. De besprekingen daaromtrent zijn – wordt mij gezegd – goed opgeschoten en gaan de goede richting uit.

U hebt gelijk dat wij het Spaans voorzitterschap moeten aangrijpen om de kwestie verder te actualiseren. Ik moet u eerlijk bekennen dat politieke druk vanuit Spanje zelf niet slecht zou zijn. Ik vermoed dat de contacten die u en ik hebben op dat vlak enig initiatief kunnen losweken dat zich niet afspeelt in de legale sfeer, want daar zijn de werkzaamheden bezig. Wij moeten het punt in Spanje wat hoger op de agenda krijgen, want anders zal het geen enkel effect hebben om vanuit België nog eens een verklaring af te leggen.

18.03 Ferdie Willems (VU&ID): Mevrouw de minister, ik dank u voor de inspanningen die u hebt geleverd. Ik dank u bij voorbaat voor de inspanningen die u nog zult leveren. Baat het vandaag niet, dan baat het morgen misschien. Wij moeten doorzetten.

18.02 Magda Aelvoet, ministre: Au cours de l'année dernière, je suis intervenue à plusieurs reprises à ce propos. En septembre 2000, j'avais déjà écrit aux autorités espagnoles mais mon courrier est resté sans réponse. La vente incontrôlée de ces animaux s'inscrit dans le circuit illégal des courses de chiens. J'ai chargé mon administration de concevoir une obligation d'identification des chiens transportés. Les discussions s'orientent dans le bon sens. Nous devons effectivement saisir l'occasion de la présidence espagnole de l'UE pour engranger des résultats dans ce dossier. Par ailleurs, si l'Espagne exerçait des pressions politiques, cela pourrait avoir son utilité. Nous devons utiliser nos contacts dans la mesure où une nouvelle déclaration de la Belgique dans ce domaine ne servirait à rien.

18.03 Ferdie Willems (VU&ID): La ministre Aelvoet est sensible à cette problématique et elle a raison. Au demeurant, je pense qu'il est judicieux de tenter de

Spanje moet, nu het land voorzitter is, in de schijnwerpers worden gezet. Dat heb ik al verklaard. In Spanje is er een kleine beweging. Als u de Spaanse mentaliteit een beetje kent, zult u begrijpen dat opkomen voor dierenrechten in Spanje niet direct de meest populaire daad is. Hiermee heb ik het essentiële gezegd, mevrouw de voorzitter. Het is laat genoeg. Ik dank de minister voor haar inspanningen en de inspanningen die zij nog zal leveren. Wij gaan ermee door.

18.04 De voorzitter: Ik dank u voor uw menselijk gevoel.

18.05 Ferdie Willems (VU&ID): Soms is menselijkheid ons niet vreemd.

18.06 De voorzitter: U hanteert nu ook een diep dierlijk gevoel.

18.07 Ferdie Willems (VU&ID): Men krijgt soms meer vriendschap van dieren dan van mensen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

19 Vraag van de heer Hubert Brouns aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen" (nr. 6832)

19 Question de M. Hubert Brouns à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'Agence fédérale pour la Sécurité de la Chaîne alimentaire" (n° 6832)

19.01 Hubert Brouns (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, mijn vragen gaan over de opdracht die KPMG onlangs heeft gekregen ten aanzien van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen. Wat is het doel van de opdracht? Welke timing is vastgesteld? Welke procedure heeft tot de opdracht geleid? Wat is de kostprijs van de opdracht?

19.01 Hubert Brouns (CD&V): KPMG vient de commencer l'exécution d'un contrat de consultant pour l'Agence fédérale pour la sécurité de la chaîne alimentaire. Quels sont l'objet du contrat et l'échéancier à respecter? Selon quelle procédure ce marché a-t-il été attribué? Quel en est le coût?

19.02 Minister Magda Aelvoet: Mevrouw de voorzitter, collega Brouns, ik wil in de allereerste plaats zeggen dat KPMG geen consultancy-opdracht heeft gekregen.

KPMG heeft bij de overheveling van de landbouwbevoegdheden naar de gewesten een gelijkaardige opdracht gekregen. In deze kwestie moeten zij hand- en spandiensten van hoog niveau bewijzen om de reële integratie van de verschillende controlediensten in het Agentschap zo snel mogelijk tot uitvoering te brengen. Zij zijn in het afgelopen jaar maanden bezig geweest en kennen de boite vanbinnen en vanbuiten. Zij kennen ook de sleutelfiguren.

Zoals u weet is één van de problemen bij de integratie – los van de wettelijke moeilijkheden – dat tegelijkertijd alles moet doorlopen inzake de uitoefening van reële controles. Ondertussen moet de hervorming worden gerealiseerd. Daarom wordt voor de uitvoering van de herstructurering een beroep gedaan op KPMG. Normaal beginnen zij eind deze week met hun werkzaamheden om de

19.02 Magda Aelvoet, ministre: KPMG n'a pas obtenu de contrat de consultant pour l'AFSCA mais a été chargé de préparer l'intégration véritable de l'ensemble des services de contrôle dans l'AFSCA. KPMG connaît parfaitement ces services. La mise en œuvre de la restructuration est une tâche complexe, les contrôles ne pouvant être suspendus pendant la durée de cette opération. Nous appliquons la procédure de l'adjudication publique ouverte. Il s'agit en l'occurrence d'un projet limité, d'un montant de 100.000 euros.

integratie zo snel mogelijk te doen vooruitgaan.

Zij hebben uitstekend werk geleverd bij de overheveling van de landbouwbevoegdheden. Daarom vonden wij het aangewezen om beroep te doen op hetzelfde bureau, uiteraard met respect voor de geldende procedures voor openbare aanbesteding. Er wordt gedacht aan een beperkt project, in de orde van 4 miljoen Belgische frank of 100.000 euro.

19.03 **Hubert Brouns** (CD&V): Mevrouw de minister, de omschrijving “hand- en spandiensten” is misschien iets te negatief voor zo’n gerenommeerd bureau.

19.04 Minister **Magda Aelvoet**: Voor mij is dat niet negatief. Ik bedoelde dat helemaal niet negatief. Het is een begeleidingsopdracht.

Het incident is gesloten.

L’incident est clos.

De **voorzitter**: De vraag nr. 6684 van mevrouw Greta D’hondt wordt naar een latere datum verschoven en de vraag nr. 6814 van de heer Jozef Van Eetvelt zal schriftelijk beantwoord worden.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 18.15 uur.

La réunion publique de commission est levée à 18.15 heures.